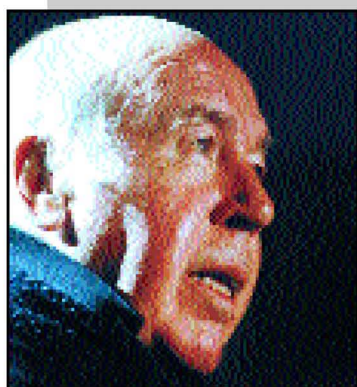

Mikel Laboa
Iruñean abestuko
du gaur, Korrika
Kulturalaren
ekitaldien
barnean

■ Gaiarre antzokian
izango da kontzertua,
ilunabarreko
20:00etan • 12

politika

■ Herri Batasunako
mahaikideen inguruan
duela urtebete egin
beharreko diligentsia
orain egin du Auzitegi
Konstituzionalak • 7

ekonomia

■ Sindikatu
abertzaleek 35 orduko
lanastearen alde
elkarrekin lan egiteko
eskaintza egin diete
gainerakoei • 19

europa

■ Ipar Irlanda
Asanbleak gehiago
zabalarakin
onartu ditu
gobenu erakunde
berriak • 22

mundua

■ Kolonia
Elkarriketek porrot
egiten badute
oraingoan, hurrengo
legegintzaldira arte
itxarongo duela azaldu
du ELNk • 29

Kurdistango gatazka; Ocalan Turkiaren esku ♦

Kurduak enbaxadak hartu dituzte eta PKK-k «borrokara» deitu du

«Nazioarteko
konplota» salatu
du, eta Turkia
eta Israel egin
ditu erantzule

■ ABDULLAH OCALAN PKK
Kurdistango Langileen Alder-
dia erakunde armatuko buru-
zagiaren atxiloteta ilunak Eu-
ropa osoko kurdien erantzuna
ekarri zuen atzo. Alemania,
Frantzia, Erresuma Batua,
Suitza, Austria, Errusia eta Ita-
liako hainbat hiritan Grezia-
ren, Kenyaren eta NBEren kons-
sulatu eta enbaxadak hartu zi-
tuzten, eta barruko hainbat
lagun eduki zituzten bahituta
hainbat ordutan, protesta gisa.
Egun osoan istilu larriak izan
ziren hiri horietan, eta bart
gauean artean enbaxada bat-
zuk okupatuta zituzten. Ho-
rretaz gain, beste hiru lagun
oso larri zauritu ziren beren bu-
ruari su eman eta gero. PKK-k
«nazioarteko konplota» salatu
du, eta Turkia eta Israel egin di-
tu erantzule zuzen, baina Gre-
ziaren eta Kenyaren «laguntza»
ere gogor gaitzetsi du. Halaber,
«Turkiako Estatu faxistari ba-
liabide guztiak erabiliz aurre
egiteko» eskatu die kurduak.
PKK eta giza eskubideen aldeko
hainbat talde kezkatuta azaldu
dira Ocalanek jaso dezakeen
tratuaren inguruan. • 25-28

ROLAND DE BRUIN / AP

Kurduak Greziak Hagan duen enbaxada okupatu eta euren bandera zabaldu zuten.

JOSEBA OLALDE

Juan Jose Ibarretxe eta Carlos Garaikoetxea atzo Lakua jauregian.

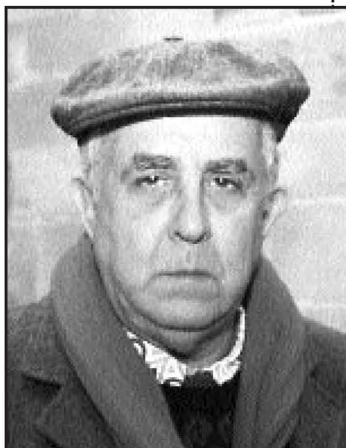
Carlos Garaikoetxearen aburuz,
baketzeari buruzko ikuspuntu
desberdinek egiten dute
behar-beharrezkoa negoziazioa

Biolentzia gaitzesteko abertzaleen arteko akordio
bat izango dela dio, baina «miraririk» ez • 6

iritzia

gaurko...

...elkarrizketa

Nestor Gutierrez

• KUBAKO FARMAKOLOGIA
INDUSTRIAKO PRODUKZIO
ARDURADUNA •

«Arazo funtsezkoena lehengaiak lortzea da»

Medicuba Euskadi
proiektuak botikak egiteko
lehengaiak bidaliko ditu
Kubara.

■ Nola eragin du blokeo- ak Kubako industria farmakologikoan?

Kuban baditugu instala-
zioak, baita langile presta-
tuak ere. Arazo funtsezkoa
lehengaiak lortzea da, ba-
tez ere gure herrialdetik
urrun dauden banatzaileei
erosi behar diegunean. Le-
hengaiak izanda, botikak
geure kabuz ekoitzi ditza-
kegu, eta horrek asko mer-
katzen ditu. Horrez gain,
hainbat banatzailek ezin
dizkigute saldu, EEBBe-
tan dituzten interesek gu-
rekin tratuak izatea era-
gozten die.

■ Zein sendagarritan duzue gabezia handie- na?

Badira hiru motatako
botikak: bitalak, esentzia-
lak eta ez-esentzialak.
Azken horiek, nahiz eta
bizia salbatzeko gai ez
izan, kontsumoaren tradi-
zioarekin zerikusi handia
dute.

■ Zer deritzezue beste herrialdeetatik arlo horretan jasotzen ditu- zuen laguntzei?

Alde batetik, ekonomia
arloan oso eragin onura-
garria du laguntza mota
horrek. Baina, beste alde-
tik, sentimenduekin ere
baloratzen dugu laguntza
eta nazioarteko elkartasu-
na.

Ivan Santamaria
GASTEIZ

...esaera

«Behargile gaiztoa irakasle on»

...hizpideak

Ocalanen atxiloketak ez du konponduko «kurdunen arazoa»

■ «Arazoa konpondu ezean, borroka
armatua egiten segituko dugu». Abdu-
llah Ocalanen hitzak dira, PKK-ko buru-
zagiak EGUNKARIARI duela hilabete eskas
eskaini zion elkarrizketan esandakoak.
Ocalan Erroman zegoen artean, baina
ordurako Europako Batasunarekin zuen
esperantza zakur ametsa zela jabetzen
hasia zen, «terrorismoa» baztertu eta
bide politikoa aukeratua zuen arren.
Elkarrizketa egin eta egun batzuk geroa-
go galdu zen Ocalanen arrastoa. Geroz-
tik han eta hemen izan omen da Apo,
igandean Kenyan «agertu» eta atzo ber-
tan Turkiara bidali zuten arte.

Nork, nola eta zergatik erabaki duen
Ocalan Ankararen esku jartzea ikusteko
dago. Turkiak bere zerbitzu sekretuen
lana dela esan du, baina bada horretan

EEBBen eta Israelen laguntza izan duela
dioenik. Greziak ukatu egin du Ocalan
«traizionatu» duela, eta gertatua Kenya-
ren erantzukizuna dela azaldu. Ezusteko
keinua egin die Atenasek turkiarrei bi
herrien arteko tentsioa baretu eta gero-
an izan litezkeen negoziazioetan —Zipre-
ren kasuan, esaterako— zerbait lortzeko
asmoz? Presionaturik jardun du Nairo-
bik edo borondate ona erakutsi nahi izan
die bere lurraldean bonba erasoz jotako
estatu batuarrei? Jendarme unibertsa-
larena jokatu dute berriz ere EEBBek?
Turkiak beste inork ez daki ezer.

Gertatu dena gertatu dela, ondorioak
«igarri ezinezkoak» izango dira, PKK-k
agertu duenez, eta ez dute «kurdunen ara-
zoa» konpontzen lagunduko. Ocalanen
hitz haiek profetikoak dira egun.

Bizkaiko hondakinak

■ Pozik dira Bizkaiko
ingurugiro arduradunak.
Bizkaian sortzen diren
hiri hondakin solidoen %
13,8 gaika bildu eta birzi-
klatu egin ziren iaz. Euro-
pako batez bestekoa bai-
no puntu bat gorago
kokatu da Bizkaia zeregin
horretan. Datu hori
bezain garrantzitsua da
hau: aurreko urtean bai-
no hiri hondakin solido
gutxiago sortu zituzten
iaz bizkaitarrek. Hala ere,
kopurua ez da nolanahi-
koa: 457.252 tona zabor.

Salmentak eta polemika ARCON

■ Atzo itxi zen arte garai-
kidearen urteroko era-
kusleiho den ARCO
azoka, Madrilén. Aurreko
urteekin konparatuz
gero, bertaratu den jende-
kopuruak nabarmen
egin du behera. Baina
horrek ez du, antza, era-
gin txarrik ekarri, sal-
mentei dagokienez bede-
ren. Salmentak onak
izan dira. Horrela adiera-
zi digute han izan diren
Euskal Herriko hainbat
galeriak. Jende gutxiago,
baino erosle gehiago,
nonbait.

Kexurik ez horretan,
baina bai beste alor bate-
an. Azoka zabaldu zene-
tik hasi zen kritiken zala-
parta eta, azkenik, bete-
beteaz azaleratu zen
atzo. ARCON izateko au-
keratuak izan ez diren
hainbat galeria haserre
agertu dira. Hori dela eta,
azoka antolatu ohi duen
IFEMA erakundeak gale-
rien aukeraketaz ardura-
tzen den galerista taldean
aldaketak egitea propo-
satu zuen atzo. Galerista
horiek ARCO boikotatze-
ko mehatxua egin dute.

...pertsonaiak

MIKEL LABOA • Korrika
Kulturalaren barruan,
emanaldia eginen du
gaur gauean Iruñeko
Gaiarre antzokian.
Kantu zahar eta
berriak, tradizionalak,
lekeitioak eta poema musikatuak
eskainiko ditu.

MIRON COZMA • Erruma-
niako meatzarien
buruzagiari 18 urteko
kartzela zigorra ezarri
dio auzitegi batek,
1991ko istiluengatik.
Meczarien erantzuna

berehalakoa izan da: lau mila bildu
dira protesta gisa.

ENRIQUE VILLARREAL, DROGAS
• Barricada taldeko
musikariak *La Ven-
ganza de la abuela* tal-
dea osatu eta diskoa
atera du. Bere proiektu
berriaren emaitza
zuzenean ikusteko aukera izango
da martxoaren 4tik aurrera.

...datua

20 egun daramate greban butano
garraiolariak. Nahiz eta zenbait bile-
ra egin den, oraindik ez dago kon-
ponbiderik.

...adierazpena

«Komunikabideek lekua galdu
dute 'euskal gatazkaren'
kontuan»

Antoni Batista
La Vanguardia-ko kazetaria

... seiko urrea

XABIER OLEAGA

Justizia, justua; epaileak, ereduzkoak

tzelan ere sar-
ditzakete, aboka-
tuei espedienteak
ireki... eta euskal-
dunok egoera
horren lekuko
ezin dugu pinta-
darik ere egin.

Bortitzena izanda ere pin-
tada hutsa besterik ez
dena.

Presio bideak ez omen
du justiziaren euskaldun-
tzea errazten. Zenbat
erraztu du, bada, urteeta-

ko presio gabe-
ziak?

Epaileak ukiezi-
nezko parasito
bihurtuta zeuden.
Justizia konpro-
miso demokrati-
kotik at geratzen

zen zerbait zela uste zuten,
euskarari dagokionez.

Betor eztabaida arra-
zoitsua, inork ez diezaiola
bidea moztu. Izan dadila
epez eta kalitateaz hitz
egiteko, eta ez ikasi behar

dutenaz ala ez aritzeko.
Inork ez diezaiola bidea
moztu. Presioak ez du
eztabaida ordezkatu
behar. Baina ez dezala
inork antidemokratikotzat
hartu pintada salatzailea,
epaileek euren estatus
antieuskalduna defendat-
zeko jendea kartzelan
sartu badezakete, isunak
jarri baditzakete, espe-
dienteak ireki baditzakete.

Eta ikas bezate euska-
ra. Ez beste guztiek beza-
la. Beste guztiek baino ho-
beto eta prestuago. Justi-
zia, egin bezate justua,
baina epaileen portaera,
hiritarren aurrean, ere-
duzkoa, ejenplarra izan
dadila.

• MATTIN •

Hasiera besterik ez

TXETX ETCHEVERRY

[ABERTZALEEN BATASUNEO] [DAZKARITZAKO KIDEA]

Baionako karriketan urtarilaren 30ean egin-dako manifestaldia ez zen soilik izan arrakasta sinboliko bat. Oso gauza zehatz eta ageriko bat lortu zuen: *mobilizazio* faktorea sartzea Euskal Departamenduaren aldeko borrokan. Lehendabiziko kanpaina honen eta aipatu elkarretaratzearen arrakastak, 6.000 lagun biltzea izan baita Iparraldean Burgosko epaiketaz geroztik egindako manifestaldirik handiena, erabat aldatuko du departamenduaren eta euskararen egiazko estatutuaren aldeko borrokaren izaera, eta azkartu egingo ditu aldarrikapen horien inguruko programa guztiak.

Hemendik aurrera ezer ez da lehen bezala izango: Euskal Departamenduaren eta euskararen ofizialtasunaren aldeko jarrera hartu duten guztiek, edo hartuko dutenek, gaur egun beren buruari galdetu behar diote nola esku hartuko duten bi aldarrikapen horien aldeko mobilizazioetan. Ez badute esku hartzen, zein arrisku politikori egin beharko diete aurre, jakinik Abertzaleen Batasunak soilik, mobilizazioen esparruan egindako lehendabiziko ahaleginean, ezin konta ahala elkarte eta mugimendu eta, batez ere, 6.000 lagun -Iparraldeak 250.000 biztanle ditu- ibilarazi dituela bi kontsigna horiei jarraikiz? Bihar, ziur nago ABK soilik 10.000 lagun bil ditzakeela, bai baitakigu, iristen zaizkigun oihartzunengatik, oraindik ere asko falta zaigula bi aldarrikapen horien inguruan gurekin etor daitezkeen guztiak biltzeko. Are gehiago, 1998ko azaroan

egin genuen biltzar nagusian hartutako erabakiei jarraikiz, hemendik aurrera harremantzen hasiko gara hurrengo mobilizazioa esku hartu nahi duten guztiak batera antolatzeko.

Zaurian piko egin dugu, borroka sinbolikoen esparrutik irten eta Frantziako Estatuari zein herritar guztiei aurre-aurrean jarri diegulako gure borroka historikoaren funtsa: Iparraldeko hiru probintzien ezagutza politikoa, territoriala eta instituzionala, eta etorkizuneko gainerako Euskal Herriarekin izango dituzten harremanak.

Hain ziur gaude lortuko dugula gure beharrezko existentzia instituzionala, non, haren aldarrikapena egitearekin batean, gauza-tzen ari baikara. Euskal Herriko Auzapezen Biltzar Nazionala, Iruñean otsailaren 6an sortu berria bera, guretzat arma ikaragarri bat izango da jakobinismo frantziarrari aurre egiteko. Horrek badaki hemendik aurrera ez dela lehen bezain erraza izango kontzesioen ez emate zinikoa. Frantziako Estatuaren zenbat eta gehiago gotortu geldi-

keria -Ipar Euskal Herriko hizkuntza, kultura, garapen eta identitatearen etorkizunarentzat- suntsitzailean, eta zenbat eta gehiago errefusatu edozein ezagutza instituzional, are gutxienez ere, hau da, departamenduarena, azken horrek, bertako hautetsiek, alderdietako, sindikatueta eta erakundeetako arduradunek eta biz-

“
*Zaurian piko egin
dugu, borroka
sinbolikoen
esparrutik irten eta
Frantziako Estatuari
zein herritar guztiei
aurre-aurrean jarri
diegulako gure
borroka historikoaren
funtsa: Iparraldeko
hiru probintzien
ezagutza politikoa,
territoriala eta
instituzionala*

tanleek orduan eta gehiago bilatuko dute Auza-pezen Biltzar Nazionalan falta zaiguna, duela 200 urtetik ukatzen ari zaiguna. Iparraldea inoizko egoerarik onenean dago jakobinismo frantziarraren aurka lehendabiziko garaipena lortzeko. Eta denbora gure alde dago, egungo europar ikuspegi honekin, zeina erabat geure egin behar baitugu, inoiz baino nabarmenago agertzen duelako *Zazpiak Bat* burujabearen beharra eta sinesgarritasuna.

Azken hilabeteetan nola Iparraldean hala Euskal Herri osoan irekitako bideak zuzenak dira: bultza ditzagun gure indar eta ahalegin guztiaz, beren barne logika eta dinamikaren bururaino hel daitezen.

ARANTZA URKAREGI

Mugak

Bost hilabete bete dira ETAK su-etena aldarrikatu zuenetik. Hori gertatu baino lehen, behin eta berriro entzuten genuen armak isildu behar zirela, instituzio demokratikoetan edozein proposamen politiko defendatzeko aukera baitzegoen.

Baina Eusko Legebiltzar berria erabakiak hartzen hasi denean, aukera horri mugak jarri nahi izan dizkiote PP eta PSOEek. Lehenengo adibide gisa, hor ditugu Kurduen erbesteko Parlamentuari bertan biltzeko emandako baimenak sortu dituen erreakzioak: Mayor Oreja ministroak bilerak galarazteko ahalegin «legal» guztiak egingo dituela oihukatu du; *El País* egunkariak «Gobernu zentralarekiko desleialtasunez jokatzeari» leporatu dio EAJri, Aznarrek «zentzutasunez aritzea eta erabakia atzera botatzeari» eskatu du, eta abar luze bat. Erabilitako argudioa: nazioarteko politika definitzea Estatuari dago-kiola eta ez Eusko Legebiltzarrari.

Bost axola kurduen herriak jasotzen duen errepresio bortitza, bost axola nazioarteko erakundeek, demokrazia eza dela kausa, Turkiaren kontra egindako salaketak. Jokoan dagoena da Estatu espainolak ezin duela onartu Euskal Herriak bere buruaren jabe izatea. Nahiz eta burujabetasun apal hori herri zapaldu batekiko elkartasun adierazpena besterik ez izan.

Eta ezin du onartu ere Eusko Legebiltzarrak Audientzia Nazionalaren erabaki bat kolokan jartzea. Pasa den ostiralean buruturiko lehenengo bilkura osoan, Josu Urrutikoetxea eta Joxean Etxeberria parlamentarioei bertan parte hartzeko baimena ez ematea salatzen zuen lege-proposamena onartu zen. Madrilgo Gobernuaren bozeramaileak, horrelako erabakiak «erakundearen ospe-galtzea» sortarazten duela esateaz gain, «lekuz kanpo» zegoela adierazi zuen, Parlamentuari ez baitagokio ebazpen judizialekiko adierazpenak egitea. Bost axola bi pertsona horiek demokratikoki hautatuak izan direla.

Bi adibide besterik ez dira, baina, nire ustez, oso agerian uzten dituzte PP eta PSOEek defendatzen duten demokraziaren mugak.

...kornerra

MIKEL ELORZA

Zakur-eztabaida

■ Zakur-eztul, zakur-ziri... eman dizkigute euskaldunoi zakurrek esapideak. Zakur-ametsa da egokia, garaioan, baina esanahia apur bat aldatu eta ilusioa, ameskeria esanahiaren ordean amesgaizto esanahia ezarri beharko genioke. Borroka-zakurren ausikiak jasan dituztenentzat izugarriak (areago nobait galdu duenarentzat); eta baita zakurren-entzat eurentzat ere, baldin badituzte. Xiringak eskuetan hartu eta makina bat baitira zakurroi betiko zakur-ametsa, zakur-loa emateko prest daudenak.

Latza da eztabaida, ebazten zaila. Norbana-koaren askatasunari eta afektibitateari dago-kie, eta hor arrazoiaren argiak aise betetzen dira itzalez. Gizarteak, alabaina, horrelakoetan lehen ere erakutsia du bidea. Zakurrei belarrietan txipak jartzen aspaldi hasi ginen. Gure belarriak izan daitezke hurrengo bezeroak.

■ erantzuiguzu...

943 300 228

@ zuzendariari@jalgi.com

Telebista komenigarria al da haurrentzat?

■ **Erabileran dago gakoa.** Gaur egun telebista neurririk gabe ikusten dute gure umeek —gurasoon oniritziarekin maiz—. Aukeraketa selektiboak egiten erakutsi behar diegu, eta zein diren saio egokiak esan behar diegu. Arrazionaltasunez jokatu ezker, ez dut uste telebista kaltegarria denik, ez haurrentzat, ez eta helduontzat ere.

Ez dira argitaratuko izenik gabe iristen diren mezuak. Izen-abizena eta telefono zenbakia eman behar dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak badu horretarako eskubidea.

Edozein denborapasa asko erabili ezker, min egitera heldu daiteke; adikzioa sor dezake. Gure lana horrelako egoerak saihestea eta bide egokitik bideratzea da. Ez dakit lortuko dugun, baina saiatzea gure lana da. **Mila Alkorta** (Donostia)

■ **Nik egunero ikusten dut** telebista pare bat orduz. Ez dut uste kalte egiten didanik. Gustuko dut bazkalostean edo afalostean telebista lasai-lasai ikustea. Niretzat izugarritzko lasaigarria da, eta eguneko arazoetatik aldentzeko irtenbide egokia.

Ez dut ulertzen zergatik debekatu nahi zaien haurrei telebista ikustea, guk oso pozik eta irrikaz pizten dugunean. Ez dakit egokia den ala ez, baina segur naiz gurasoek eskertzen dutela, euren seme-alabak telebista aurrean esertzen direnean apal-apal. Ez da oso egokia izango harremanak mantentzeko, baina praktikoa bai. **A.Etxaniz** (Gasteiz)

galdeiozu...

Benito Lertxundi

ABESLARIA

Orkestraren esperientziaren ondotik ba al duzu beste proiekturik buruan?

Jon Areso (Iruñea)

■ **BESTE DISKO BERRI** baten lanetan hasia naiz dagoeneko.

Otsailaren 23tik aurrera

Jose Luis Alvarez Enparantza 'Txillardegí'

• IDAZLEA izango da Galdeiozu ataleko gonbidatua.

Bidali zure galderak ordurako.

zuzendariari

Gudarien etorbidea, z/g 20140 Andoain

OHARRA: Ahalik eta iritzi gehienek izan dezaten tokia, ez da komeni makinazko 15 le-
rro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta
NAREN zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere
esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.

EAJ-PNV eta EAren elkarlana

Azken bolada honetan berri hagitx onak irakurtzen ari naiz. Alde batetik, Ezker Abertzalearen aldaketa izugarria (ETAren su-etena, Institutioetan eta komizioetan normaltasunez parte hartzea...) eta bestetik, Euskal Udalen Ordezkarren Biltzarrek sortu duen itxaropena. Elkarrekin lan egiten badugu gauza anitz aldatuko dira. Orain arte, abertzale mundua gaizki zegoen, zatituta zegoelako. Ez genuen elkarrekin lan egiten eta beti borrokan aritzen ginen, bakoitzak bere proiektu pertsonala defendatuz. Uste dut hemendik antzineraz gauzak aldatuko direla gure onerako. Garbi ikusiko da politika eginez biolentziarekin baino gauza gehiago lortuko ditugula.

Bada izugarri gustatu zaidan ber-
tze kontu bat, hau da, EAJ-PNV eta
EAK kandidatura batuak atera be-

har dituztela. Nik beti pentsatu dut hauteskundeak pasatu eta gero, programak lantzeko eta elkarrekin gobernuak osatzeko kapaz baldin baginen, nola ez genuen lan hori lehenagotik egiten eta gizarteari programa batu bat aurkeztu?

Pentsatzen dut, eta gehienbat Nafarroan, zinegotzi, parlamentario eta abar gehiago aterako genituzkeela. Hartzen baditugu, erreferentzia gisa, azken hauteskunde Foralak eta Munizipalak (1995ekoan), abertzaleen ordezkariak handiago izanen zen batuta joanez gero; Iruñeko zinegotzia ez zen galduko, Lizarra eta beste herrietan zinegotzi gehiago izanen ziren, herri gehiagotan izanen genuen ordezkariak, Nafarroako Parlamentuan abertzale bat, bi edo hiru gehiago izango ziren, gutxienez, eta abar. Ni-

re ustez, jokaera hau interesgarriagoa da, eta leku guztietan aurkeztu beharko genituzke kandidatura batuak. EAKo presidentea den Karlos Garaikoetxeak zera aipatu du: kandidatura hauek, gehiengo abertzalea kolokan egoten ahal den lekuetan aurkeztu ahal direla. Legitimitate osoa dauka hori pentsatzeko, baina nik uste dut errepresentazioa leku guztietan handitu behar dugula. Gainera, Nafarroan, gehiengo abertzale hori ez dago arriskuan, eta eginahala egin beharko genuke herri guztietan.

Eta Nafarroan, lehendabizi lan hori egin behar dugula iruditzen zait: elkarrekin lan egin abertzale-
tasuna, euskara, gure kultura, eta-
bar sakontzeko. Badago jendea ho-
rren esperoan dagoena, eta sektore
hori gureganatzea gure ardura da.

Bakoitzak bere proiektua defendatzeko edo zabaltzeko ere denbora izanen dugu. Baina lehenago arduratsuak izan behar dugu, bereizten gaituzten kontuak baztertuz, eta amankomunean ditugun gauzetan sakonduz. **Julian Yanci** • LESAKA (NAFARROA)

Mozorrotuz jokotriaren itzalkatzeko...

Lesakan den Jarrai ostatuaren athea gainean irakurtzen ahal da danok mozorrotzen ahal garela bainan kontuz egitea espainol polizia-koak ere bai mozorrotzen ahal baidira.

Adibidez..... Jarraikide gisa, ez da?

Kaputxa batzuz mozorrotzen direnak, (PP & PSOE-EE)koen-egiazki aurkakoak ote direa danok? **Eric Etchamendy** • MITHIRINE (NAFARROA BEHEREA)

• MONTXO •

hirusta ...

MIKEL REPARAZ

Basque 007 Country

Bat-batean, jubilatu dentsitateak gora egin du hirigunean. Etorbide nagusiko karril bikoizketan eta lurpeko aparkaleku berriaren indusketa lanetan dabilzan peoi gogaituek hutsik aurkitu dituzte gaur goizean pentsionistaz gainezka izan ohi diren harmailak. Beste nonbait daude. Museo inguruan. Eta adinekoekin batera aurrejubilatu franko ere bada, moltsotan pilaturik, adin txikiko obra-behatzaile nerabe histeriko franko. Institutuak hutsik baitaude ihote egunotan. Bond-neska izan guran batzuk, «Bond, James Bond» ispluari behin eta berriz errepikatuz besteak, aztoraturik dago hirigunea. Agureak nazioarteko espiak direla sinetsirik baitabiltza, gabaiaeren lepoa tente, eta museoa barrutik ezagutzen ez dutenek harriduraz miresten baitituzte Hollywoodetik etorritako kamioiak eta kamioiak. Obra-behatzaile guztiek eta teleberri-ikusentzule orok, alkateak barne, gauza bera esan diote aldamenari: «Zein inportante garen, zein ezagun... hain gara errespetagarri mundu zabalean, ezen superagenterik bizkorrena ere gurera etorri baita, abenturendako eszenatoki bila. Eta hau McGyver baino inportanteagoa dun gainera!». Inork ez du irribarra galduta ordea Hollywoodeko ferianteeek herri honi buruz ihardetsi dutenean: «Basques? Bai, oso herri zaharra... an ancient country... baina gu museorik garaikideenaren bila etorri gara... honat». Papua-Ginea Berrirat balitz ere.

Euskara unibertsitatean

• KOLDO SALAZAR, TXENTE REKONDO, FERNANDO MIJANGOS •

[LAB-UPV/EHUko ORDEZKARI SINDIKALAK]

Egun hauetan, UPV/EHUko euskararen egoera normaltzeko II. planari buruzko eztabaida piztu eta indartuko da seguraski, euskararako errektoreordeak haren aurkezpena egin baitzuen unibertsitateko Gobernu Batzarrean, eta bozketa datorren martxoaren 3an gauzatuko du. Euskararen II. plangintza honek hasiera-hasieratik izan dituen iritzi trukaketa horietan partaide zuzen-zuzenak izan garenez, eta gure iradokizunak eta kritikak idatziz zein ahoz errektoreordeari eman genizkionez, pentsatzen dugu gure iritzia zertan oinarritzen den ere publiko egin behar dugula, gaia gizarteratu den heinean gauzak bere lekuan utzi nahian.

Duela lau hilabete gutxi gorabehera, urriaren 22an alegia, euskararako errektoreordeak Unibertsitateko Euskara Batzordean 200 orriko plangintza aurkeztu zuen batzorkideen eta bertara joateko gonbidatuta zeuden sindikatuen eta ikasleen ordezkarien aurrean. Handik hona bilera luze eta sarri astunetan plangintzari egindako ia berrehun iradokizun eztabaidatu dira, eta gaur egun, dirudienez, euskararako errektoreordeak plangintza berridatzi egin omen du, lehenengo ziriborroan hainbat gauza aldatuz.

Lehenengo bileratik gure jarrera zuzena eta zehatza izan da; egindako lanari laguntza eman diogu eta plangintzak zituen ahuleziak kritikatu eta berau hobetzeko alternatibak eskeini ditugu. Nola laburbildu, beraz, gure jarrera prozesu honetan?

LAB sindikatuaren ordezkari izan garen heinean, eta gure bileretan plangintzaren irakurketa zorrotz eta sakona egin ostean, Euska Batzordeari eman genion ekarpen bat, *Bai Euskarari Unibertsitatean* deritzona, eta hauxe zabaldu diegu UPV/EHUn dauden 750 irakasle eta AZP/PAS euskaldunei.

Gure abiapuntuan eta LAB sindikatuaren kokapena uztartzeko, zera esaten genuen: egoera normalizatu batean egongo bagina, euskarari eta unibertsitateko komunitateari dagozkien eskubideak bermatuta egongo lirake. Beraz, egoera normalizatu batean bete beharko ziren eskubideen zerrendatzea interesgarritzat jo genuen, modu honetan egoera normalizatu horretatik zein urrun gauden guztiok ondorioztatu ahal izateko, eta mende berria begira dugun garai honetan zer-nolako ahalegin bereziak egin behar diren adosteko.

Euskarari eta unibertsitateko komunitateari dagozkien eskubideak aipatu eta gero, Euskara Gizarte Erakundeko Kontseiluak egindako adierazpenekin bat gertozela esan genuen, eta hori izan zen gure aldarrikapena: «Bai euskarari unibertsitatean». Euskarak unibertsitatean handitzen eta garatzen segitzeko orain arte egin-

dako ahaleginak segida izan dezan, Universidad del Pais Vasco/Euskal Herriko Unibertsitateak, osoa eta anitza, bere baitan hartuko duen Akordioa ezinbestekoa du, hain zuzen ere mende berria begira dugu. XXI. mendea euskararen garapena ezagutuko duen garai berria izatea nahi dugulako.

Burura datozkigu gertaera pare bat eta ezin ditugu aipatzeko utzi: lehena, guk eta gurekin batera euskara batzorkide gehienek (denok ez esatearren) eta gaineko sindikatuen ordezkariak errektoreordeari eskaera sinatuta aurkeztu genion, euskal adarretako ikasle ordezkarien kontra zabalduetako salaketa judizialak bertan behe-
ra uzteko; bigarrena, *Bai Euskarari* zabalduetako kanpaina dela eta, laguntzaile bezala hainbat erakundek emandako sinaduren artean UPV/EHUn ez egotea. Biak adierazgarri, ezta?

Euskararako errektoreordeak egindako plangintzari hainbat osagai kritiko gehitu diogu eta, halaber, hutsune batzuk osatu nahi izan dugu. Denak ez zerrendatzearren garrantzitsuenak aipatuko ditugu, horietan gertatu baitira eztabaida mamitsuenak:

– Plangintza ezin uler daiteke «euskaldunak eroso» sentitzeko kontzeptu subjektibo gisa. Aitzitik, normalizazioa igualitarismoaren bidetik garatu behar da, hots, euskaldun eta erdaldunek aukera berak izatea bermatuko duen sistema eraikitze-tik. Plangintzan euskarazko eta erderazko eskeintzaren arteko konparaketa egiteko datu asko ezkutatu direla uste dugu.

– Matrikula hizkuntz lerroka baino gehiago ikasgaika egitea txartzat jo genuen, euskal adarra

ahultzea ekarriko zuelako, gune elebakar gisa izan dezakeen trinkotasuna apurtuz. Honetan euskara batzorkide askok kritika bera egin zuten.

– Ikuspuntu orokor bate-tik ikusita, II. plangintzan, euskarari dagokionez, argi eta garbi agertu beharko zen UPV/EHUn helburua ikasketa guztiak euskaraz eskeintzea dela, lehenengo, bigarren eta hirugarren zikloak, alegia. Hirugarren zikloko ikasketari buruz ez du deus esaten.

– Titulazio bakoitzarekiko helburuak ezartzean, derrigorrezkoa da espainolez adinako kreditu kopurua bilduko duena ezartzea. Eredu onenean erderaren aldean diskriminatuta dago. Eredu integrala agertu beharko litzateke, nahiz eta titulazio gutxitan aplikatu.

– Irakasleen birziklai linguistikoak izan

beharko luke funtsezko elementu bat, eta, aldiz, garrantzirik ez zaio ematen. Badirudi arlo honetan etsipena dela irtenbide bakarra, eta ezin direla hizkuntz eskakizunak, Unirale, aurrejubilazioen planak... bezalako neurriak

aztertu. Zergatik ezin da irakaslegoa euskaldundu?

– Plangintza ezin egin daiteke horretarako izango diren baliabide ekonomikoak urriak izango direla aurreikusiz. UPVren lana da datoen urteetan euskalduntze bidean egin daitzekoen aurrerapausoen berri ematea, hau zenbat diru kostako den esanez. Ondoren, EAEko Administrazioak eta gizarte erakundeek erabaki beharko dute zenbat baliabide ekonomiko esle

daitekeen eta zenbat ez.

– Harrigarria suertatzen da AZP/PASekoei ezarritako hizkuntzaren eskakizunen portzentzia betetzean normalizazioa bideratuta dagoela esatea. Administratuari zerbitzua euskaraz bai ahoz eta bai idatziz eskaini behar bazaio, haruntzago joan beharko litzateke eta euskararen erabilera planak garatu beharko dira.

– Saritu behar da Euskal Curriculumak. Sarri irakasle eta AZP/PAS euskaldunen lan baldintzei sasisari bat eskaini nahian, harri astunegi motxilan sartuta bihurtzen da eskeintza.

Aipaturiko zerrenda hau gehiago luzatu ahalke genuke Batzordearen bileretan esandako eta idatzitakoarekin, baina uste dugu dagoen moduan nahikoa dela. Behin eta berrir aldarrikatu dugu euskararen erabilera normaltzeko II. planaren inguruan zabaltzen ari den eztabaida bultzatu nahi dugula, adostasuna behar beharrezkoa delakoan, eta uste dugu horretan laguntza eman dugula.

Goizegi da, gure ustez, ea plana ona edo txarra den esateko, eta agian guk ez genuke holakorik esan behar, baizik eta egunero lanarekin ea gai garen itzulezinezko urratsak emanez euskara, euskal lerroak eta euskal unibertsitatea garatzeko. Zentru desberdinetak dekanordeek, irakasleen eta AZP/PASen ordezkariak egindako iradokizunak eta zuzenketak nola geratu diren ikusi behar dugu, zeren errektoreordeak onartzen eta bereganatzen dituen heinean plangintza bera sendotuko dela uste baitugu.

Harrigarria izan da guretzat prozesu luze honetan batere parte hartu ez duen sindikatu baten jarrera bat-batean agertzea eta, are gehiago, plangintzaren kontrako sekulako astakeriak botatzen. Guretzat Euskara Batzordean euskara hutsean eginiko eztabaidak eta iritzi-trukaketak izan dira egoera normalizatu baten adierazleak, nahiz sarri iritzi desberdinak egon, baina horretan dago aberastasuna. Ez dugu etsiko, eta aurrera segitzeko irrikitan gaude.

Goizegi da, gure
ustez, ea Euskararen
II. plangintza ona edo
txarra den esateko,
eta agian guk ez
genuke holakorik
esan behar

Behin eta berrir
aldarrikatu dugu
Planaren inguruan
zabaltzen ari den
eztabaida bultzatu nahi
dugula, adostasuna
behar-beharrezkoa
delakoan

HAUTESKUNDEAK HAIN GERTU EGOTEAK EZ DUELA EGOERA LAGUNTZEN IRITZI DIO EAKO LEHENDAKARIAK

Garaikoetxeak dio alderdien ikuspuntu ezberdinek justifikatzen dutela negoziazioa

■ EA bat dator Juan Jose Ibarretxe lehendakariarekin bake prozesuak eskatzen duen norabideari buruz

■ Biolentzia gaitzesteko abertzaleen artean akordioa izango dela deritzo, baina «miraririk» ez dela izango

■ Elkarrizketa prozesuari lehenbailehen heltzea eta denborarik ez galtzea gomendatu du

Felix Iriarte / Gasteiz

BAKE prozesuak izan behar-ko lukeen norabideaz jardun zuten atzo Carlos Garaikoetxeak EAko lehendakariak eta Juan Jose Ibarretxe lehendakariak. Ikuspuntuak berdintsuak direla esan zuen EAkoak bilera ostean, hasi eta bi ordu eta erdi geroago.

Une politiko honetan negoziazioaren beharra azpimarratu zuen Garaikoetxeak. Alderdien adierazpenak eta jokabideak ikusita, Garaikoetxeak uste du ikuspuntu hain ezberdinek negoziazioaren beharra justifikatzen dutela. «Guztiok diogu bakea eta normalizazioa nahi ditugula, baina inoiz ez da izan gaur egun daukagun sumindura. Bakea lortzeko bideei dagokienez, hain dira ezberdinak eta kontrajarriak ikuspuntuak, horrek bakarrik adierazten duela guztiok biltzea eta negoziatzea», arrazoiatu zuen.

PPk, PSE-EEk eta UAk, ordea, jakinarazi dute ez direla ezker abertzalearekin batera ariko, ez bederen HBk biolentziaren erabilera gaitzetsi arte. Jokabide hori arbuia egin du Garaikoetxeak. «Zerbaitek ez badu nondik hartzerik, hori da zerbaitek atera nahi izatea gatazkako bi aldeak egon barik», adierazi zuen.

Abertzaleen hitzarmena

Alderdien arteko elkarrizketa prozesuari heltzeko «denborarik ez galtzeko» ahokatu zuen Garaikoetxeak, eta hala eskatu zion lehendakariari. Hala ere, deitoratu zuen hauteskundeak bertan izatea, prozesuari heltzea gutxienez zaildu egiten duelakoan. «Hauteskundeak hain gertu izanda, ez da unerik egokiena elkarrizketa prozesuari heltzeko, baina zenbait eta beranduago hainbat eta oke-

Juan Jose Ibarretxe lehendakaria eta Carlos Garaikoetxe, atzo egin zuten bileran.

JOSEBA OLALDE

rrago denbora galtzea litzatekeelako».

Ezker abertzalearekin hitzarmenak egiteak bake prozesuan aurrera egiteko baliko duelako itxaropentsu azaldu zen. Bihar Gasteizko Legebiltzarrak osoko bilkura egingo du, eta biolentzia gai-

tzesteko proposamena eztabaidatu eta ebatziko du. Ordurako prest egongo da EAJ-EA-EH ituna. Garaikoetxeak, ordea, uste du idatzi horrek ez dituela espainolistak gogobeteko. «Hau edo bestea esan ez dira nahiko izango batzuzentzat, baina

inork ez dezala miraririk espero», ohartarazi zuen.

Garaikoetxeak gogora ekarri zuen ez dela erraza denbora laburrean biolentzia jokalikutik beste baterako ibilbidea, horrek denbora eta ulerberatasuna eskatzen dituela, alegia. Hori «errealis-

ta» izatea da EAko buruaren arabera. Berarentzat ezker abertzalea egiten ari den ibilbidea osotasunean ikusi behar da, eta uste du normalizazio prozesua «uste bezain azkar» doala. «20 urtetan inork lortu ez duena erdietsi du Lizarrak», esan zuen.

Redondo: «Gatazka politikoa sozial bilaka daiteke»

Efe / Bilbo-Madril

NICOLAS REDONDO TERREROS PSE/EEko idazkari nagusiak atzo ohartarazi zuenez, «gatazka politikoa, sekula egon ez den gatazka soziala bilakatu daitekeen amildegitik gertu dagoen puntuan gaude. Euskarenean, gaztelarazko hezkuntza aukeratzearen eta zinegotzien mehatxuen inguruan gertatzen ari den guztia ikusteak, abertzaleek eta

abertzale ez garenok akordiorik lortzen ez badugu herrialde honek ez duela etorkizun onik izango pentsarazten dit». ETBko A mediodia saioan egindako elkarrizketan esan zituen hitzok Redondok.

PSE/EEko idazkari nagusiaren ustez, bi arazo daude Euskal Herrian, bakea lortzea, alde batetik, eta agungo arazoa arazo soziala ez bilakatzea, bestetik. Hau

guztia pentsatzea, bere alderdia Eusko Jaurlaritzatik kanpo geratu izanarekin harremanik ez duela eta «Ibarretxe lehendakariak aste batzuetan, Ardanak 14 urtetan ordaindu zuen baino diru-sari politiko gehiago ordaindu» duela gaineratu zuen. «Gobernu edo autonomi erkidego bateko lehendakariak sekula ez dute halako diru-sari politikorik ordaindu». Redondo Terrerosek

esan duenez, abertzaleak ez direnekin akordioetara ez iristeko gaitasun ezaren ondorioa da hori.

PSOE-ko idazkari nagusi Joaquín Almunia, bestalde, Lizarrako bileraren ondoren abertzaleek dituzten jokabide eta jarrerak, eta Nafarroako politikan egiten dituzten esku sartzeak, PSOErekin elkarlan politikoa egotea «ezinezkoa» egiten dutela esan zuen.

HBko mahaikideen errekurtsuan urtebeteko atzerapenez jokatzan ari da Konstituzionala

Legeak zehaztu epeak errespetatu gabe, orain eskatu dio Gorenari bideoa bidaltzeko

Erredakzioa / Donostia

Espainiako Auzitegi Konstituzionalak HBko Mahai Nazional espetxeratuak aurkeztu errekurtsuan duela urtebete egin beharrekoa orain egin du.

Legeak zehazten du, behin babes errekurtsua aztertzea onartuta, «presaz» eskatu behar dizkiola kasua aztertzeke behar dituen elementuak auzia epaitu duen epaitegiari, eta hark hamar eguneko epea

duela eskaerari erantzuteko. Auzitegi Konstituzionalak duela urtebete onartu zuen mahaikideen errekurtsua aztertzea, baina bideoak duela sei egun eskatu ditu. Gainera, defentsaren eskaera baten ondorioz.

HERRI BATASUNAKO Mahai Nazionalako 23 kideek urtebete eta hiru hilabete —epaituak izan aurretik espetxean igaro hilabeteak gehitu behar zaizkio honi— daramatzate espetxean, Auzitegi Gorenak ezarri zazpi urteko espetxe zigorraren aurka Auzitegi Konstituzionalean aurkeztu errekurtsua aztertu zain. Konstituzionalak, ordea, ez dirudi presa gehiegi duenik kasua aztertzeke, eta urtebeteko atzerapenez ari da.

Duela hamar egun mahaikide presoan defentsak idatzi bat aurkeztu zuen Auzitegi Konstituzionalean, mahaikideen errekurtsuari buruzko erabaki bat lehenbailehen har dezan eskatuz. Izan ere, Konstituzionalak iazko otsailaren 23an ebatzi zuen errekurtsua aztertzea, eta urtebetean inolako berririk jaso ez dutenez, azkartasunez jokatzeke eskatu du defentsak.

Eskaera horren harira jaso erantzunak, ordea, ez du azkartasunaren inolako seinalerik ematen, eta aitzitik, Konstituzionala izugarritzko atzerapenez jokatzan ari dela adierazten du. Otsailaren 10ean plazaratu idatzian zera dio Konstituzionalako lehen aretoak: «Defentsaren idatzia jaso ostean, eta Auzitegi Konstituzionalaren 51. artikuluan esaten denaren arabera, bere garaian igorritako jarduerak osatzeko asmoz, Auzitegi Gorenako bigarren aretoari, ahal bezain laster,

Auzitegi Gorenak ezarritako zazpi urteko zigorraren berri izan ostean HBko Mahai Nazionalak eginiko agerraldia.

«Alternatiba Demokratikoa» 20 minutuko bideoa, 2 minutuko hauteskunde spot eta hauteskunde kanpainako 2 minutuko irrati iragarkia igortzeko eskatzen diogu».

Defentsak gogor salatu du hau, bideoa auzi honetan funtsezkoena izanik, urtebete behar izan baitu hori eskatzeko. Legeak dioena ez dela errespetatu salatu du defentsak, izan ere, Konstituzionalak kaleratu ebazpenean aipatzen duen 51. artikulua honela dio: «Babes errekurtsua onartu ostean, salak

presaz eskatuko dio kasua epaitu duen epaile edo auzitegiari kasuko jarduerak edo lekukotasunak igortzeko, betiere hamar egunak gaindituko ez dituen epean». Beraz, Auzitegi Konstituzionalak iazko otsailean «presaz» eskatu behar zizkion Gorenari kasuari dagozkion elementuak, eta honek hamar eguneko epea zuen horiek igortzeko. «Presazko» eskaera hori, ordea, orain egin berri du Auzitegi Konstituzionalak. Gainera, kontuan izan behar da bideoa eta hauteskunde iragarkiak direla Mahai

Nazionalaren aurkako auziaren muina, eta beraz, begi bistakoa da elementu horiek gabe ezer gutxi egin ahal izan duela Konstituzionalak azken urte honetan. Urtebete, beraz, alperrik joana da, eta bitartean Herri Batasunako 23 mahaikideak espetxean jarraitzen dute. Konstituzionalak beti adierazi izan du zigortuak espetxean dauden kasuetan babes errekurtsoen azterketak lehentasuna duela, zigortuentzat kaltea ere nabarmena delako, baina ez dirudi kasu honetan presa handirik duenik.

Bakearen bultzatzaile nagusia EAJ alderdia da, EAEko biztanleen ustez

■ Hala dio Ikerfelek 'Deia'-rentzat egin duen inkestak

Erredakzioa / Donostia

ATZOKO alean *Deia* egunkariak Ikerfelek Euskal Autonomi Erkidegoan egin inkesta kaleratu zuen. Inkesta horren arabera, EAEko biztanleen %76ak uste du bake prozesuaren bultzatzaile nagusia EAJ izan dela. %44ak EHri egotzi dio bultzatzaile nagusia izatea, %37ak Eari, %19ak PPri eta IUri eta %15ak PSE-EEri. Politikarion artean, berriz, bultzatzaile nagusitzat Ardanza ikusten du jendeak —%43— eta ondoren, Arzalluz —%35—. Hirugarren lekuan Arnaldo Otegi ageri da eta laugarrenean Juan Jose Ibarretxe. Abertzalea ez den lehen politikoa zazpigarren lekuan ageri da, eta Jose Maria Aznar da, %10ekin.

Eusko Jaurlaritzaren osaketari buruz ere galdekatu ditu herritarrek Ikerfelek. Hala, galdekatutako 1.600 pertsonen honela baloratzen dute Jaurlaritza alderdi abertzaleen artean osatu izana: %26arentzat oso baikorra da, %20rentzat nahiko baikorra, %26arentzat ez da ez baikorra eta ez ezkorra, eta %27arentzat da nahiko edo oso ezkorra. Botoemaile abertzaleen artean EHren babesak legiegintzaldi osoa iraungo duela uste dutenak gehiengo dira.

Zenbait preso Donostiara ekartzeko eskatu du Udaleko batzordeak

Efe / Donostia

DONOSTIAKO UDALEKO presoan batzordeak Maitane Sagastume eta Patxi Eskitxabel presoak Martutenen gelditzeko eskatuko du. Sagastume haurdun dagoelako ekarri zuten, eta Eskitxabel Cordobatik ekarri zuten amaren hiletara. Osasun arrazoiengatik Koro Egibar Almeriatik ekartzeko ere eskatuko dute. Joxean Kortadiren egoeraz galdetzeko konpromisoa hartu dute.

Kurdui Legebiltzarra uzteko erabakia berretsi du Mahaiak

■ Erabakitakoa atzera botatzea planteatu zuen atzo PPK, baina ez zuen bere helburua lortu

Erredakzioa / Gasteiz

HAINBESTE iskanbila sortu duen kurdien parlamentarioen bilera uztailean egingo da Gasteizko Legebiltzarrean, Madrilgo Gobernuak eragozten ez badu bederen. PPK helegitea aurkeztu zuen Mahaiak hartu zuen erabakia atzera botatzeko, baina ahalgina ustel gertatu zaio.

Hiru alderdi abertzaleek berretsi egin zuten atzo aste-bete lehenago hartutako ebazpena. Kasu honetan, gainera, PP laguntzarik gabe geratu da, sozialistek ez baitute haien proposamena lagundu. Manuel Huertas Mahaian ordezkari sozialista abstenitu egin zen, ez zeto-rrerako bat popularren asmoekin. Hala ere, argitu

zuen PSE-EE ez dela kurdoei Legebiltzarra uztearen aldeko.

Madrilek, bestalde, Konstituzioari helduko dio bilkura eragozteko. Nazioarteko harremanak eta kanpo ekin-tza Madrilgo Gobernuaren «eskuduntza eksklusiboa» direla argudiatuko du, 149.3 eta 149.1 artikuluetan oinarrituta. Halaber, aintzat har-

tuko du Konstituzioaren 155. artala, zeinek Madrilgo Gobernuari baimentzen dio autonomi erkidegoek Konstituzioa bete dezaten behartzera. Laugarren artikulua, Konstituzioaren 161.2, Auzitegi Konstituzionalarekin dago lotuta. Honek dio Gobernuak autonomi erkidegoen erabakia Konstituzionalean salatzeko eskubidea duela.

«Fiskalek irizpide politikoengatik luzatzen dituzte zigorrak», diote presoek senideek

Baldintzapeko askatasunaren aurkako «errekurtso sistematikoak» salatu dituzte

I. Olabarri / Bilbo

Mikel Guerrero, Mikel Gotzon Alonso, Iñigo Unzalu, Manu Legarreta-Etxebarria, Juan Alfredo Zapirain eta Jose Luis Elustondo presoek egotza salatu dute haien senideek eta Amnistiaren Aldeko Batzordeek. Preso horiek guztiek beteak dituzte zigorraren hiru laurdenak.

MIKEL GUERRERO, Mikel Gotzon Alonso, Iñigo Unzalu, Manu Legarreta-Etxebarria eta Juan Alfredo Zapirain presoek —Basauriko kartzelan daude, eta zigorraren hiru laurdenak beteak dituzte— eta Jose Luis Elustondok —Martuteneko kartzelan dago, aurrekoen egoera berean— dute haien senideek eta Amnistiaren Aldeko Batzordeek.

Arantza Zabaletak, Iñigo Unzaluren lagunak, preso horien kasuetan fiskalek duten jarrera salatu zuen. «Kalean egon beharko lukete legearen arabera. Hala ere, fiskalek errekurritu egin dituzte preso horien kasuak. Ruth Alonsok, Espetxe Zaintzako epaileak, kaleratzea onetsi zuen preso horien kasuan, baina Mertxe Bujanda eta Alejandro Toran fiskalek errekurritu egin dute erabaki hori, bi aldiz gainera».

Iñigo Unzalu, Manu Legarreta-Etxebarria, Mikel Gotzon Alonso eta Juan Alfredo Zapirainen senideek eta Aitziber Bañuelosek, Bizkaiko Amnistiaren Aldeko Batzordeetako koordinatzaileak, zigorraren hiru laurdenak be-

MARISOL RAMIREZ

Zigorraren hiru laurdenak bete dituzten presoek egoera salatzen dituzte haien senideek eta AABek egin prentsaurrekoa.

teta EAEko kartzelatan dauden presoek egoeraren berri eman zuten.

Fiskalek darabiltzaten irizpideak legearen arabera ez direlako daude egoera horretan, Arantza Zabaletak atzoko prentsaurrekoan esan zuenez. «Epaileek eta Espetxe Zaintzakoek kaleratzeko baimena eman eta gero, fiskalek barruan edukitzearen alde egiten dute. Fiskalek irizpide politikoak erabiltzen dituzte, senideen urduritasuna areagotu eta txantajea egiteko».

Presoen eta haien senideen bizitzarekin jolasean ibiltzea egotzi zieten fiskalei prentsaurrekoan azaldu ziren senideek eta Amnistiaren Aldeko Batzordeetako kideek.

«Gogorra da benetan. Epaileak baiezkoa ematen du, eta, inolako azalpenik eman gabe, fiskalak atzera botatzen du erabaki hori, modu automatikoan; uste dugu aztertu gabe egiten duela, gainera».

Fiskalekin gertatutako hainbat kasu agertu zituzten senideek. «Jose Luis Uriainek gaixotasun larri bat zuen, eta hainbat traba jarri zituzten, 92. artikulua agintzen duen bezala, aske gera zedin. Alfonso Herreroekin ere trabak jarri zituen. Kalaan dago, baina zigor osoa bete eta gero. Gauza bera gertatuko da gure senideekin? Nekatuta gaude, baina argi utzi nahi dugu gure senide presoekin ere».

Kontzentrazioa Entzutegiaren aurrean

Bihar eguerdian Bizkaiko Entzutegiaren aurrean bilduko dira, AABek prentsaurrekoan iragarri zuten. Bañuelosek argitu zuenez, «bihar goizean Mikel Guerreroren etorkizuna izango da mahai gainean. Fiskalaren bigarren errekurtsoari egin beharko dio aurre presoak».

Bañuelosek esan zuenez, 130 dira zigorraren hiru laurdenak bete eta aske geratu zain dauden euskal presoak. «Hori are larriagoa da EAEn dauden presoentzat. Ruth Alonsok horiek askatzeko autoak eman eta fiskalek ixten baitute bide hori».

Alain Roussetek gehiengorik gabe onartaraziko du 1999 urterako aurrekontua

■ Gau osoan eztabaidatu ondoren, atzo goizaldeko seieta bukatu zen bozketa

Hur Gorostiaga / Baiona

EGUN eta gau osoan eztabaidatu ondoren, atzo goizeko seieta bukatu zuten Akitaniako eskualde kontseilariak 1999 urterako aurrekontua. Baina Alain Rousset lehendakari sozialistak bere alderdikideen, Berdeen eta komunisten bozak soilik eskuratu zituzten, Fronte Nazionala, UDF, Eskuin Liberala, RPR eta Ihiztarien CPNT alderdiek aurrekontuaren onarpena atzeratzea erdietsi zuten.

Roussetek hamar eguneko epea du orain aurrekontua berriz aurkeztu edo berri bat prestatzeko. Une horretan, 49-3 Frantziako Asanblea Nazionalak urte hastapenean Eskualde Kontseiluei emandako ahalmen berria erabiltzen ahal du lehen aldiz; hots, gehiengorik gabe aurrekontuak onartzeko ahalmena.

Horretarako baldintza bakarra eskuinak aurrekontu eta lehendakari berriak ez aurkeztea litzateke. Baina, dirudienez, eskuina ez dago hori egiteko prest, Fronte Nazionalarekin paktatu beharko bailuke hori posible izateko.

Frantxua Maitia euskal eskualde kontseilari sozialistaren arabera, sozialistek «bururaino» eramanez dute aurrekontua, eta horregatik pozik agertu zen, «presidentek bere engeiamenduak beteko dituelako». 49-3 legea erabili eta Akitaniako aurrekontuak gehiengorik gabe onartzeari buruz, aldiz, «legezkoa izanik bidezkoa» dela gaineratu zuen Frantxua Maitia eskualde kontseilariak.

Eskuinak, aldiz, aurrekontu berriak zerga zuzen %30 igotzea salatu zuen berriz ere, 49-3 legearen erabilpena arbuiaitzeko. Zergen igoerak, 60 eta 250 libera bitartean eragin dezake euskal familietan (1.500 eta 6.250 pezeta bitartean urteko).

Espetxeen eskuduntza eskualdatzeko eskatu du Intxaurragak

■ Posible bada ere momentu honetan eskaera «onartezina» dela erantzun dio Juan Alberto Bellochek

Erredakzioa / Donostia

JOAN den astean Jaime Mayor Orejari bidalitako gutun baten bidez, espetxeen ardura Eusko Jaurlaritzari emateko batzorde teknikoak martxan jartzeko eskatu zion Sabin Intxaurragak EAEko Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzaren sailburuak. Eskuduntza hori «lehenbailehen» izatea espero duela adierazi zuen Intxaurragak.

Joan den astean autonomi erkidegoetako Justizia sailburuek egindako bileran Espainiako Barne Ministerioa espetxeen eskuduntza Galiziako Xuntari emateko prest dagoela jakin zuela gaineratu zuen Intxaurragak. «Eta zer dugu guk galiziarrek ez dutenik? EAEn kasuan orain arte ez baita mota horretako eskaintzarik izan».

Espetxeen eskuduntza lortzekotan, Katalunian egiten

den moduan antolatzea da Eusko Jaurlaritzaren intentzioa, «presoen bergizareratzeko eta birgaitzeko helburu zintzoak lortzen lagunduko duen politika erabiliz». Euskal Herriko espetxeek presoek pilatze arazoak dituztela onartu zuen Justizia sailburuak, baina arazo hori kanpoko presoak euren herrialdeetako espetxeetara eramanez konponduko litzatekeela esan zuen.

Espainiako Kongresuko Justizia eta Barne batzordeko bozeramaile Juan Alberto Bellochek, bestalde, posible bada ere eskaera hori «pentsaezina» eta «onartezina» dela erantzun zion, eta Gobernuaren «borondatea okertzeko» ahalegina dela. Hark ere izan zuen erantzunik, bere karguan aurretik egon zen Francisco Egea sozialistak ere eskaera bera egin zuela esan baitzion Intxaurragak.

EAJk, EHk eta EAK «indarkeriaren biktima guztien» ponentzia eratzea nahi dute

Giza Eskubideen Batzordeak aztertuko du gaia, eta jada IUren babesa jaso du

Erredakzioa / Donostia

EAJ, EH eta EAK Giza Eskubideen Batzordearen barruan "indarkeriaren biktima guztien" ponentzia sortzeko proposamena aurkeztuko dute atzo jakin ahal izan zenez. Proposamenak jada jaso du IUren babesa. Giza Eskubideen Batzordean eztabaidatuko da. PP, PSE-EE, IU eta UAK ere «terrorismoaren biktimen» ponentzia osatzeko eskaera eginga dute legez besteko proposamenaren bidez. Hori, ordea, Legebiltzarreko osoko bilkurak aztertu behar du.

EAJ, EH eta EAK joan den astean sinatu zuten proposamena, eta aste honetan gairontzeko alderdiei helarazi diete haien babesa izango duten jakiteko. IU-EBk atzo bertan jakinarazi zuen proposamena sinatu duela. PPK erabakia gaur hartuko duela azaldu zuen, eta PSE-EEK eta UAK ere ez dute erantzun. Guztien erantzunak jaso ondoren eramango dute proposamena erregistrora proposamena babestu duten alderdiek. Eskaerak horrela dio: "Giza Eskubideen eta Herritarren Eskaeren Batzordeak, bere baitan gure herrian izandako indarkeriaren biktima guztien egoera aztertuko duen lantalde baten sorrera erabaki dezala, eta dagokion txostena egin dezala". Proposamen hori Legebiltzarreko Giza Eskubi-

Joseba Egibar, Rafa Larreina eta Jone Goirizelaia legebiltzarkideak batzordeak eratu ziren egunean.

deen Batzordearen barruan eztabaidatu eta erabaki beharrekoa da. Rafa Larreina EAKo ordezkariak atzo esan zuen eskaera aho batez onartzea espero dutela, «horrela biktimak ez dira eraso elementu bihurtuko, ezta etekin politikoak lortzeko tresna, baizik lanerako esparru».

Alderdi abertzaleen proposamena ez da biktimen inguruan eginiko bakarra. Hasiera batean, IUk indarkeriaren biktimen batzordea sortzea nahi zuen, baina proposamen hori ez zen aurrera atera. Ondotik, UAK Giza Eskubideen Batzordearen barruan «terrorismoaren biktimen» ponentzia sortzea proposatu zuen. Legez besteko proposa-

mena egin zuen UAK, eta PPK, PSE-EEK eta IUk osoko zuzenketa aurkeztu zioten proposamen horri. UAK berak ere babestu zuen osoko zuzenketa, eta honenbestez Legebiltzarreko osoko bilkuran aztertzekoa da aipatu lau alderdiek eginiko proposamena. Hark horrela dio: «Eusko Legebiltzarrak Giza Eskubideen Batzordeari eskatzen dio terrorismoaren biktimek egun bizi duten egoera aztertzeko ponentzia eratu dezala, beharrezkoa duten atentzioa izan dezaten. Ponentziak urtean behin gutxienez txosten bat egingo du».

Beraz bi proposamen aztertuko dira, bata Legebiltzarrean eta bestea Giza Eskubideen Batzordean. Bigarren aukera azkarragoa izan daitekeela adierazi zuten atzo alderdietako iturriek.

Hain zuzen, indarkeriaren biktimen senitartekoak EAKo Larreinarekin elkartu ziren atzo goizean. Larreinak ponentzia sortzeko asmoa azaldu zien. Dolores Diazek, biktimen senideen kolektiboko kidea bera, azaldu zuen Urrutikoetxea EHko legebiltzarkide presoa ponentzian badago beraiek ez direla joango.

Jaurlaritzak uko egin dio Polizia Legea aldatzeko proposamenari

■ Gobernuak egokitzen hartu du gaur egun indarrean dagoen sistema

Erredakzioa / Gasteiz

DESADOSTASUNA agertu du Eusko Jaurlaritzak Polizia Legea aldatzeko Legebiltzarreko talde sozialistak aurkeztu zuen legezko proposamena dela eta, Josu Jon Imaz bozera-maileak atzoko Gobernu Batzordeak hartutako erabakien gaineko prentsaurrekoan esan zuenez.

Eledunak aipatu bezala, Jaurlaritzak ontzat hartu du gaur egun indarrean dagoen sistema, «hain zuzen ere, Legebiltzarrak onetsi zuena, Ertzaintzako afiliazio sindikalaren maila handia baloratzeko ego-kia zelakoan».

Jaurlaritzak uste du sozialistek euren ekimena argudiatzeko azalduzako «zailtasunek» ez dutela zerikusirik sistemarekin berarekin, eta nolanahi ere, «gairontzeko» daudela. «Beraz, sistema aldatzeko arrazoirik ez dago, burutzeko baizik, lor daitekeen gauza onuragarria baita».

Bestetik, giza eskubideen errespetuari dagokionez, Imazek adierazi zuen Jaurlaritzak zalantzarik ez duela aipatutako sistemak Konstituzioaren 16.2 artikulua errespetatzen duela EAEko Auzitegi Nagusiak 93ko maiatzean eman autoak nahiz 96koak diotenez.

Piquek ez du baztertu PPK eta EHk hitz egitea

■ Legebiltzarrean indarkeriaren inguruko adierazpena egitea jarri du baldintza gisa

Agentziak / Bartzelona

JOSEP PIQUE Espainiako Gobernuak bozeramaileak atzo ez zuen baztertu PPK EHrekin hitz egitea. Piquer ustez, EAJ, EA eta EH Eusko Legebiltzarrerako lantzen ari diren indarkeriaren inguruko adierazpena aurrera ateratzea lagungarri izan daiteke EHrekin hitz egiteko.

Indarkeriaren salaketak Legebiltzarreko alderdiekin hitz egitea ahalbidetuko lukeela esan du, eta horien artean baita EHrekin ere. «Indarkeria salatzen den edo justifikatzen den adierazpena egiten bada, aurrerapauso handia izango da».

Elkarrizketa zeinen artean egin behar den ez zuen zehaztu Piquek.

EH-Nafarroak UPNren alternatiba izan nahi du Foru Hobekuntza gainditzeko

Ekimen politiko berria nafar peto-petoa dela nabarmendu dute EH-Nko kideek

Asier Azpilikueta / Iruñea

EH-Nafarroak nafarzale eta ezkertiar guziak bildu nahi ditu heldu den milurteko Nafarroaren oinarritzko programa lantzeko eta UPNren alternatiba izateko. Azken egunetan jaso dituzten atxikimenduak direla eta, ilusio handiz ikusten dute etorkizuna.

ILUSIOA. Horixe da, Euskal Herriarrok-Nafarroa (EH-N) talde eragilearen izenean, Aurkene Ortiz, Manolo Burgete eta Fernando Barrenak atzo egin agerraldian transmititu nahi izan zutena. «Duela bi aste eman genuen ezagutza ekimen politiko berri hau, eta atxikimendu zerrenda luzea da», erran zuen Aurkene Ortiz EH-Nko kideak. «Nafarroako eskuinari aurre egiteko sortu den ekimen honek ilusioa sortu du nafarzale eta ezkerzaleen artean», gaineratu zuen. «Jasotako erantzun apartak bultzatzen gaitu aurrera segitzera Europako eskuinik zaharkituenari aurre egitea helburu duen proiektu ireki honekin».

Manolo Burgetek nabarmendu nahi izan zuen Nafarroako eskualde guzietako eta sektore ezberdinetako jendeak eman diola onespina EH-Nri: «Ekimena nafar peto-petoa da, Nafarroako nafarrek eginga eta bertan jende anitzek du lekua: eskubide indibidual eta kolektiboen defenditzaileak, bere herri eta kulturaren maitaleak, injustizia eta opresio ororen kon-

Ezkerretik eskuinera, Manolo Burgete, Aurkene Ortiz eta Fernando Barrena EH-Nko batzorde eragileko kideak atzoko agerraldian, Iruñean.

trakoak, eta herrien eta jendearen arteko berdintasun eta elkartasunaren bultzatzaileak». Finean, Barrenaren hitzetan «Nafarroako eskuindarren inposizioaren aurka dauden pertsona eta sektore zabal orok». EH-Nk heldu den milurteko Nafarroaren oinarritzko programa lantzeko lagun horiek guziak bildu nahi ditu laster egingen dituen jardunaldi batzuetan. Hori guzia azaltzeko, eta, bide batez, EH-Nafarroa jendaurrean aurkezteko, mitina egingen dute ostiralan Iruñean.

«Foru Hobekuntza hilik»

HBko kide Fernando Barrenaren aburuz, nafarren

gehiengoa ezkertiarra da, bere kultura eta berezko nortasuna defenditzen du eta ez du merezi «Europako eskuinik atzerakoienaren pean» egotea. «EH-Nafarroa UPNren alternatiba da», gaineratu zuen. Foru Hobekuntza hilik dela eta hura gainditzeko sortua dela EH-N ere adierazi zuen. «Duela 20 urte esan ziguten Konstituzioa, Hobekuntza eta Estatutuarekin gauzak aldatuko zirela, baina marko horiek ez dituzte gure beharrak ase, eta ez digute bakerik ekarri».

Foru Hobekuntza hori UPN asko ikaratzen duela uste du Barrenak, Nafarroari eskaintzeko proiektu politikorik ez omen duelako «espainiar

estatuko autonomia kaskarra» izateaz landara. «Nafarroa Madrilgo sukurtsala izatea nahi dute, eurak PPren sukurtsala diren moduan».

Miguel Sanzek igandean erranikoen harira, Barrenak adierazi zuen UPN hamaikagarren aldiz saiatu dela nafarrek elkarren kontra jartzen, abertzaleen aurka fronte espainolista sortuz. «Estrategia bera baliatu zuten 36ko gerran, nafarrak nafarren kontra, eta egun gauza bera bultzatzen ari dira. Aurrerazaleok eta nafarzaleok ginditu behar dugu eskuindarren kontrol historiko hori. Horretarako sortu da EH-Nafarroa, gure etorkizunaren jabe izateko».

Politikoki definitzeko eskatu dio IUK PSNri

Asier Azpilikueta / Iruñea

UPN eta PSN alderdi nafarrek akordio politiko batera heltzeak Nafarroako IU kezkatzen du, Felix Tabernak atzo adierazi zuenez. «Harriturik gaude, alderdiek euren proposamenak plazaratu beharko lituzketen hauteskunde garai hauetan, UPN eta PSN alderdien arteko akordio handia gauzatzen ari delako», adierazi zuen Tabernak. «Jada ez da zurrumurru soil. PSNko agintari batzuek azken egunotan egin dituzten adieraz-

penek balizko akordio hori errazten dute».

Tabernaren aburuz, horrelako akordio batek UPN besterik ez luke lagunduko, inkesten arabera, ez baitu lortuko botoen gehiengoa. «Logikoa da UPNk horrelako akordiora heltzea nahi izatea, baina PSNrena ez dugu ulertzen. Horrelako askapen nazionalako gobernuak krisi garaian beharrezkoak dira, baina Nafarroak ez du nortasun krisirik».

Hori dela-eta, Felix Tabernak PSNri politikoki defini-

tzea eskatu dio. «Nora begiratzeko duen azaldu behar dio Nafarroako gizarteari eta beste alderdi politikoei. Bere helburu politikoa zein den zehaztu beharko lukete, ezkerreara begira dagoen edo eskuinera begira».

Bestalde, EHk hartu duen bidea ez duela gustuko adierazi zuen Tabernak. «EHk muzin egingen die ezkerrearen printzipioei. Bortxakeria ez gaitzesteaz gainera, EAJrekin batera doaz bere proposamenak».

IUren ustetan, Nafarroako

gizarteak ihes egin behar die UPN edo EH alderdiek aurkez ditzaketen proposamenei. «1975 egoerara garamatzate. Orduan proposamenak nortasunaren inguruan egiten ziren, gizartearen haustura sortuz. Gauza bera egiten ari dira orain». IUk uste du eztabaida politikoa ez duela hortik jo behar. «Nabarritatea eta euskaltasuna ez dira aukerak. IU 35 orduak kezkatzen du, osasunak, ETTak, edo aurrezki kutxen fusioak. Baina ez nortasun arazo horrek».

Epaileen artean tortura salaketak artxibatze joera dagoela diote AABek

■ Nerea Olaziregiren errekurtsioari buruz eztabaidatuko dute bihar

Erredakzioa / Bilbo

NEREA OLAZIREGIK 1997ko irailean guardia zibilen esku torturak jasan zituela salatu zuen. Guardia zibilek Gaizka Gaztelumendi eta Jose Migel Bustinza hiltzean hasi zen operazioan atxilotu zuten Nerea Olaziregi. Olaziregik atxilotuta zegoen bitartean buruan kolpeak eman zizkietela, gorputzean elektrodoak jarri zizkietela eta bainuontzia deritzon tortura jasan behar izan zuela salatu zuen.

Salaketa hori hiru aldiz artxibatu dute orain arte, nahiz eta iragan apirilean kasua berriro zabaltzea eskatu zuen Bizkaiko Auzitegi Probintzialeko hirugarren sailak, «legez kanpoko itxura duten gertakizunak» daudelako. Bihar aztertuko dute Nerea Olaziregiren abokatuen salaketa artxibatzearen aurka ezarri duen errekurtsioa. Errekurtsioa Concepcion Marco Cachok, Ana Isabel Gutierrez Gegundez eta Carmen Keller Etxebarria epaileek aztertu beharko dute.

Amnistiaren Aldeko Batzordeetatik adierazi dutenez, «arrazoi politikoengatik atxilotutako euskal herritarrek jartzen dituzten tortura salaketak behin eta berriro artxibatzeak Euskal Herrian ari diren poliziei inpunitatea ematen die atxilotuei tratatu txarrak eragiteko orduan».

Amnistiaren Aldeko Batzordeek diotenez, kasu honetan Jose Luis Gonzalez Armengol epailea da salaketa artxibatzen behin eta berriro saiatzen ari dena. «Horrek erakusten du Espainiako aparatua judizialean badagoela oinarritzko eskubideak urratzen dituzten ekintzak baimentzeko joera bat».

Nerea Olaziregi atxilotu zuten garaian hamabi pertsona atxilotu zituen Guardia Zibilak operazio beraren barruan, eta haien artetik zortzik atxilotuta egon ziren artean torturak jasan zituztela salatu zuten.

EUSKAL HERRIKO TXOKORIK GEHIENETAN ATZO ERRE ZITUZTEN HARATUSTEAK IRUDIKATZEN DITUZTEN SINBOLOAK

Inauteri festa eroak amaitu dira Euskal Herrian, hasi da garizuma aldia

■ Miel Otxinen erretzeak Lantzen eta sardinarenak gainontzeko herri gehienetan amaiera eman zieten atzo haratusteei.

■ Inauteri giroko egun eroak bukatuta, garizuman sartu gara, bete-betean. Hausterre eguna da gaurkoa.

■ Baiona eta Donibane-Lohizunen, hala eta guztiz ere, datorren asteburuan ospatuko dituzte inaute festak.

Erredakzioa / Donostia

AKABO. Egin dute aurtengok. Inauteriak amaitu dira, bai behintzat Euskal Herriko lekuri gehienetan. Atzean geratu dira jada eraldi eta jai giroko egunak, eta garizuma garaian sartu gara bete-betean. Hausterre eguna da gaur, Euskal Herriko tradizioan, Aste Santura bitarteko epealdi serio eta sakrifiziozkoari hasiera ematen dion lehen eguna.

Urtean zehar pilatutako nagiak bota eta ezkutuan gordetzen dugun nortasunaren beste alde hori erakusteko, datorren urtea arte itxaron beharko dugu Euskal Herrian. Izan ere, inaute giroa irudikatzen dituzten sinboloak erre baitzituzten atzo.

Lantzen Miel Otxin sutan erretzera kondenatu zuten atzo arratsaldean. Tradiziozkoa denez, pertsonaia hori aurtun ere lapurretan ibili da Lantz inguruetan, eta inaute garaian harrapatzea lortu dute. Haren enjuiziamendua atzo egin zuten, eta sutan kiskali ondoren. Damurik, baina, ez du, eta datorren urtean itzuliko da Miel Otxin, berriz ere.

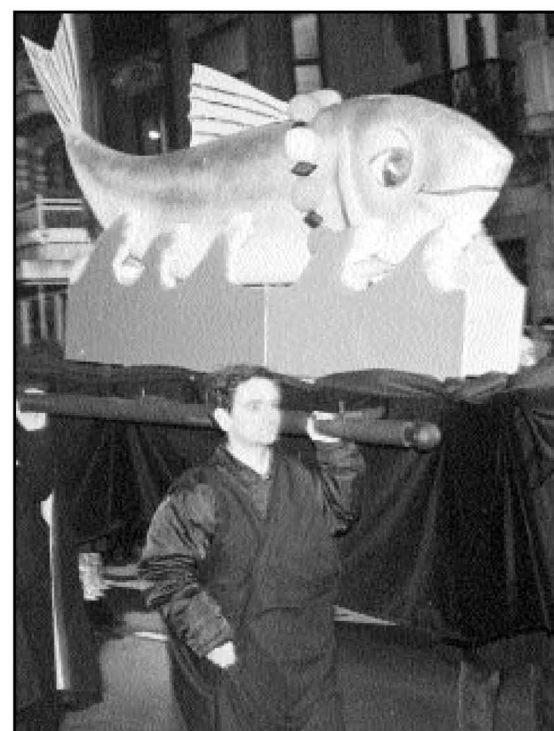
Euskal Herriko herri eta hiri gehienetan, berriz, sardina eramán zuten atzo sutara. Ostegun gizenetik atzoa arte inauteriak egun osoz gozatu dituzte bazter askotan, baina bereziki Tolosan. Bertako herritarrek bart gauerdian egin dute sardinaren atzetik segizioa, eta su eman diote ondoren, atsekabeak eraginda negarrari ezin eutsirik, zotinka. Donostia eta Bilbon ere atzo iluntzean egin zuten sardina gizajoaren ehorzketa.

Oraindik, baina, bada jai giroan ibiltzeko aukera izango duenik. Izan ere, Donibane-Lohizunen eta Baionan datorren asteburu honetan ospatuko baitituzte ihaute jaiak. Orain artekoarekin aski izan ez duenak, beraz, hara joatea besterik ez du.

OSKAR MONTERO

Goiko argazkian ageri da Miel Otxin epaiketa egin ondoren sutara daramatela. Behean, Donostia eta Bilboko sardinaren ehorzketak.

GARI GARAIALDE

XOUSE SIMAL

Mikel Laboak Gaiarre antzokian abestuko du gaur, Korrika Kulturalaren eskutik

Arratsaldeko 20:00etan hasiko da musikariak Iruñean emanen duen kontzertua

Erredakzioa / Iruñea

Korrika Kulturalaren eskutik, Iruñera itzuliko da gaur Mikel Laboa. Arratsaldeko 20:00etan hasiko da kantari donostiarraren kontzertua. Iruindarrek kantu zahar eta berriak, tradizionalak, lekeitoak eta poema musikatuak entzun ahal izanen dituzte.

MIKEL LABOA Gaiarre antzokiko oholtza gainera igoko da gaur, Korrika Kulturalaren eskutik. Korrika eta Mikel Laboa musikariaren arteko elkarlana ez da oraingoa, eta beti izan da emankorra. Abeslari donostiarraren azken diskoak (*Mikel Laboa zuzenean, Elkar*, 1997), adibidez, 1995. urteko Korrika Kulturalan eskainitako kantaldia jasotzen du. Horretaz gain, urte berean, AEK-k eta Elkarrek Laboaren bizitza eta obra biltzen dituen liburua argitara eman zuten.

Gaurko kontzertuak esanahi berezia izanen du, ziu-rrenik, Laboarentzat, Gaiarre antzokian abestu baitzuen kantari donostiarrak jendaurrean lehendabizikoz, 1958. urtean, elbarrituen aldeko jaialdi batean. Egun hartan, Brassens, Violeta Parra eta Atahualpa Yupanquiren hainbat kanta abestu zituen.

Medikuntza ikasten ari zenez, garai hartan Iruñean bizi zen musikari donostiarrak; Nafarroako hiriburuan, hain zuzen ere, euskara berreskuratu egin zuen Laboak, eta Georges Brassensen kantuen eragina izan zuen; horretaz gain, Carlos Itoiz gitarra jole flamenkoa ezagutu, eta, erran bezala, aurrenekoz eszenatoki batera atera zen kantatzera Laboa, Iruñean.

Iruñean hasitako bere ibilbide luze bezain oparoan, hiru ardatz nagusi izan ditu Mikel Laboak: kantu herrikoia, batetik, poeta garaikideen bertsio musikatuak, bestetik, eta kantu esperimentalak, azkenik. Bete-beteen asmatu du musikari donostiarrak kantu herrikoia eta esperimentalak uztartzerakoan, eta musikari zahar eta gazteen arteko zubi bilakatu da, ohar-kabea.

MIKEL UHARTE

Mikel Laboa Korrikako aurreko ekitaldi batean, lasterka.

egitaraua

OTSAILAREN 17:

Iruñea: Mikel Laboa Gaiarren. 20:00etan

OTSAILAREN 18a:

Gasteiz: Mikel Markez eta Pako Aristiren emanaldia. 20:00etan Florida Kultur Etxean.

Egia (Donostia): Txan Handia. 20.00etan Jareño Kultur Exean.

Irun: *Ametsezko herria* filmaren emanaldia. 20:00etan Amaia Antzokian.

OTSAILAREN 19a:

Altza (Donostia): Gilkitxaro-ren *Inpernuko Atarian* emanaldia. 20:00etan Kultur Etxean.

Trintxerpe (Donostia): Txiste afaria Lasarteko Txiskolariekin. 21:30etan Antxeta elkartearen.

Ermua: 7 eskale. 21:30etan Ermuko zineman.

Leioa: 20:00etan kalejira. 21:00etan sagardotegia eta 23:00etan kontzertua.

Miarritze: Xirrixti Mirrixti: *Beherearta*. 21:00etan Coliseen.

Basauri: Bertso afaria + bertso trama.

Sara: Kubaren inguruko gaua. 21:00etan.

Azkoitia: Film luzeen gaua. 22:00etan Herri antzokian.

Donostia: Iñaki Karretero ipuin kontalaria. 20:00etan udal liburutegian.

Olazti: Korrikako bideo emanaldia eta ipuin kontalariak Truke taldearen eskutik.

Bakio: Bertso afaria eta koplak zaharrak.

Donostia: Korrikari buruzko erakusketa zabalduko da San Telmo museon.

OTSAILAREN 20a:

Donostia: Iñaki Karretero ipuin kontalaria. 11:00etan udal liburutegian.

Maule: Txomin eta Hurbil Artola + Nahia Robles. Maule Baithan, 21:00etan.

Arrasate: Benito Lertxundi. 22:30etan Amaia antzokian.

Bilbo: Film luzeen gaua. 21:00etan Kafe Antzokian.

Zumaia: Txanbela taldearen emanaldia. 22:00etan Kultur Etxean.

Eibar: Kukubiltxo taldearen emanaldia Unibertsitate Laboralean.

Ermua: Peio Añorga ipuin kontalaria. 17:30etan Mallabia Kultur Etxean.

Irisarri: Eskubaloia partida.

Gasteiz: Pikor antzerki taldearen *Fingilin komandoa* emanaldia. Arabako dantzarien biltzarra. Herri kirolak, txistulariak... 19:00etan Plaza Berrian.

Trapagaran: Goloka taldearen *Maiatzaren Lehena* antzerki emanaldia. 22:45etan.

Heleta: Seinako futbol txapelketa.

OTSAILAREN 21a:

Amara (Donostia): Artisauen erakusketa. 11:00etan Anoeta enparantzan.

Hazparne: *Errebelde baten egunkaria* izeneko emanaldia. 21:00etan Haritz barne zineman.

Basauri: Hika taldearen *Arraultza delikatuak* lanaren emanaldia. 21:30etan Gambrinus tabernan.

Kontseiluak uste du datuen pribatutasuna bermatuta dagoela

■ Lanordu bat

euskarari eman nahi ez dioten datuak kaleratzeko arriskua salatu du CCOOko sektore batek

Erredakzioa / Donostia

LANORDU BAT akordioaren alde Kontseiluak abian jarria duen kanpainaren mekanikaren inguruan hainbat adierazpen kritiko egin ditu CCOO sindikatuko sektore batek, kanpainaren horretan parte hartzen ez dutenen datuak zabalatzeko arriskua dela-eta. Horri erantzunez Kontseiluak helarazi duen ohar baten bitartez azpimarratu du «datuen pribatutasuna» bermatuta dagoela.

Bestalde, Kontseiluak dio CCOO sindikatuko berak partehartze zuzena izan duela ekimen honen sorreran eta garapenean.

Datuen pribatutasuna zalantzan jarri duten kideei erantzunez, Kontseiluak adierazitakoaren arabera, «orain ezegokitzat jotzen duen mekanika zehatza CCOO sindikatuko zuzendaritzak berak askotan berretsi du».

Hainbat kanpaina formula bera erabiliz

Oharrean gaineratzen denez, «langilearen nominaren bitartez kopuru jakin bat borondatez deskontatzea sarritan erabili da, honen pribatutasunaz batera zalantzarik agertu gabe». Mitch hurakanak kaltetutakoen aldeko kanpainaren kasua aipatu du Kontseiluak, horrelako formula erabiliz egina.

Bestalde, Kontseiluak esan du hainbat aukera eman dituela ekimena baldintza ezberdinetara egokitzeko: «Lan-zentro bakoitzeko eragileei dagokie ekimen hau nola bideratu erabakitzea».

Azkenik dioenez, lanorduen ekimena ez dute zalantzan jarri behar horretatik kanpo dauden faktoreek: «Ekimen hau Kontseiluak bultzatzen duen akordioaren prozesuan kokatu beharra dago. Prozesu honetan lortu den adostasuna oso garrantzitsua da, eta kanpo-faktoreek ez lukete honen traszendentzia auzitan jarri beharko».

Saltoki euskaldunen gida plazaratuko du Ipar Euskal Herriko AEK elkarteak

Donibane-Lohizune eta Hendaian egin ondoan, inkesta egingen dute 30 herritan

Lutxi Fourcade / Baiona

Euskararen aldeko jarre-
ra praktikara eramateko
asmoz, AEK-k inkesta bat
eginen du euskaraz min-
tatzeko parada eskain-
tzen duten denden
zerrenda osatzeko. Ekin-
tza horren helburu nagu-
sia euskararen erabilpe-
na bultzatzea izanen da.

AURTENGO Korrikan euska-
raren aldeko jarrera prakti-
kara eramatea da xede nagu-
sia, herriko etxeak, elkarteak,
lantokiak, lagun taldeak eta
abar euskaldunagoak izan
daitezen. Beste gauza anitzen
artean, AEK-k saltegitan in-
kesta bat egiteko xedea du,
euskaraz mintatzeko parada
eskaintzen duten komer-
tzianteen zerrenda osatzeko.

Dendalari euskaldunen ze-
rrenda egiteko, gau eskoleta-
ko kideak 30 bat hiritan edo
herritan ibiliko dira ondoko
egun eta asteetan, saltokiz
saltoki, *Zu eta ni euskaraz* le-
loa praktikara eramaten.
Dendalari euskaldunei edo
gutxienez euskaraz dakien
langile bat duten saltegiei
Euskaraz badakigu pegatina
eskainiko zaie, dendako ate-
an ezartzeko. Era berean,
Euskal Kultur Erakundeak
(EKE) babesten eta diruz la-
guntzen duen operazio hone-
tan partaide izanen diren ko-
mertzianteei *Euskara agerian*
liburuxka eskainiko zaie.
Bertan, gehienik erabiltzen
diren erran moldeen itzulpe-
nak atzemanen dituzte. Hala-
ber, ados izanez gero, *Saltoki*
euskaldunen gida argitara-
tzeko asmoa du AEK-k, eta

BOB EDMÉ

Donibane-Lohizunen iaz egin zuen saltoki euskaldunen sailkapena AEK-k.

publiko zabalaren esku eza-
rriko du.

Dendalarien Batasunaren salaketa Hendaian

Ekimen hori Hendaian, Urru-
ñan eta Donibane-Lohizunen
egindako esperientziaren se-
gida izanen da. Hiru herri ho-
rietan, euskaraz mintatzeko
parada eskaintzen duten
denden zerrenda egin zuen
AEK-k joan den urtean. Kan-
paina 1998ko ekainean hasi
zen, eta Hendaian nahiko
arrakastatsua izan zen. «Den-
dalarien erdiek baino gehia-
gok onartu zuten gure eskae-
ra», adierazi zuen Iñintz Osto-

laza AEK-ko langileak. Alta,
hiriko dendalarien batasuna
aurka agertu zen, eta diskri-
minazioa salatu zuen.

Urruñan ere nahiko eki-
men arrakastatsua izan zen,
eta dendalarien %90k onartu
zuten pegatina ipintzea den-
daren aurrean. Donibane-
Lohizunen, berriz, ehun bat
dendak baizik ez zuten onar-
tu AEKren eskakizuna. Azpi-
marratu behar da Donibane-
Lohizuneko dendalari gehie-
nek ez dakitela euskaraz.

Ekimen horren bidez, eus-
kararen erabilpena bultza-
tzea espero du AEK-k. «Baio-
nan euskara ikasten ari diren
jendeak ditugu gogoan bere-
ziki», adierazi zuen taldeak.

Izenak 'Bilbo' edo
'Bilbao' izan behar
duen erabakitzeke
gizarte eztabaida
bultzatzea
proposatu du EAJk

■ Bizkaiko
hiriburuaren izen
ofiziala finkatu
nahi du

Europa Press / Bilbo

BILBOKO Udaleko EAJko
zinegotzi Juan Carlos Loi-
dik gizarte eztabaida ireki-
tzeko proposatu zuen atzo,
hiriburuaren izen ofizialak
zein izan behar duen era-
bakitzeko: *Bilbo* edo *Bil-
bao*. «Ez da zinegotziek eta
alderdiek erabaki behar
dugun zerbait, zabalagoa
baita, eta, horregatik, nik
eztabaida zabalduko nuke
adituen artean eta iritzi
publikoan oro har», adie-
razi zuen Loidik.

Gizarteko eztabaida egin
ondoren erabakiko lukete
udal agintariek zer izen
ofizial ezarri hiriburuari,
eta, gainera, erabakiak
«ahalik eta zabalena» izen
behar lukeela uste du
EAJk.

Jaurlaritzak laguntzak emango ditu 'Egonaldiak Familia Euskaldunetan' programarako

■ Sendiek 75.000 pezeta jasoko dituzte hilean jasotzen duten ikasle bakoitzeko

Erredakzioa / Gasteiz

DIRU LAGUNTZAK onartu
ditu Eusko Jaurlaritzako
Gobernu Batzordeak *Egonal-
diak Familia Euskaldunetan*
izeneko programarako.
Hamalau urte dira HABEre-
kin batera egitarau hori
eskaintzen duela, eta, guzti-
ra, 2.226 lagun egonaldia
finantzatu du Jaurlaritzak,
euskara maila hobetzea hel-
buru.

Programan parte hartu
nahi duten familiek zenbait
baldintza bete behar dituzte.
Esaterako, euskaldunak izateaz gainera, gutxienez lau ki-
de izan behar dituzte eta he-
rritarren %70etik gora eus-
kaldunak diren tokietan bizi
behar dute. Euskal Herriko
Agintaritzaren Aldizkariak
etzi argitaratuko du ebazpe-
naren testua, eta hilabeteko
epea izango da familiek eska-
erak aurkezteko. HABEko Do-

nostian duen egoitzara bidali
behar dira: Gasteiz kalea, 3.a,
Ondarreta, 20009 Donostia.
Nolanahi ere, programari bu-
ruzko argibidea prest da, bai
HABEko bulegoetan, bai he-
rritarren %70etik gora eus-
kaldunak dituzten udalerri-
tan; halaber, informazioa
emateko telefono zenbakia
ipiniko dute: 943-41 26 21.

Bestalde, apirilean hasiko
da ikasle izan nahi dutenek
izena emateko epea.

Habia elkarteak diru-biltze kanpaina hasi du Zuberoako ikastola laguntzeko

72.000 libera bildu behar ditu urte guziz hartutako mailegua ordaintzeko

Lutxi Fourcade / Baiona

Egoitzaren arazo larriari aurre egiteko, Habia elkarteak ikastola berria eraiki zuen Sohütan, 1997an. Eraikuntzaren ordaintzeko 500.000 liberako mailegua eskatu zuen. Zorrak ordaintzeko zailtasunak dituela eta, diru-biltze kanpaina abiatu du. Ikastolak aurkitu behar ditu hilabete guziz 50 libera emanen duten 150 lagun.

HABIA Zuberoako ikastolaren elkarteak kanpaina berria abiatu du. Bi helburu finkatu ditu. Alde batetik, informazioa zabalduko du, erakusteko euskara ikastea beharrezkoa dela, hiltzorian den hizkuntza salbatu ahal izateko. Sekulan baino gehiago, ikastolaren beharra aldarrikatu du Habia elkarteak, euskara erakusteko eta hedatzeko. Beste alde batetik, kanpainaren helburu nagusia izanen da dirua biltzea, hain zuzen ere egoitza egokiaren eskasari aurre egiteko, Habia elkarteak ikastola berria eraiki zuen Sohütan, 1997an. Gurasoek eta laguntzaileek kanpaina zabala egin zuten 1,5 milioi bat libera biltzeko (37,5 milioi pezeta inguru). Laguntza handia bildu zuten Euskal Herriko zazpi probintzietan, hots milioi bat libera, eta 500.000 liberako mailegu bat egin zuen (12,5 milioi pezeta).

JAGOBA MANTEROLA

Sohütako ikastola duela urte eta erdi inauguratu zen.

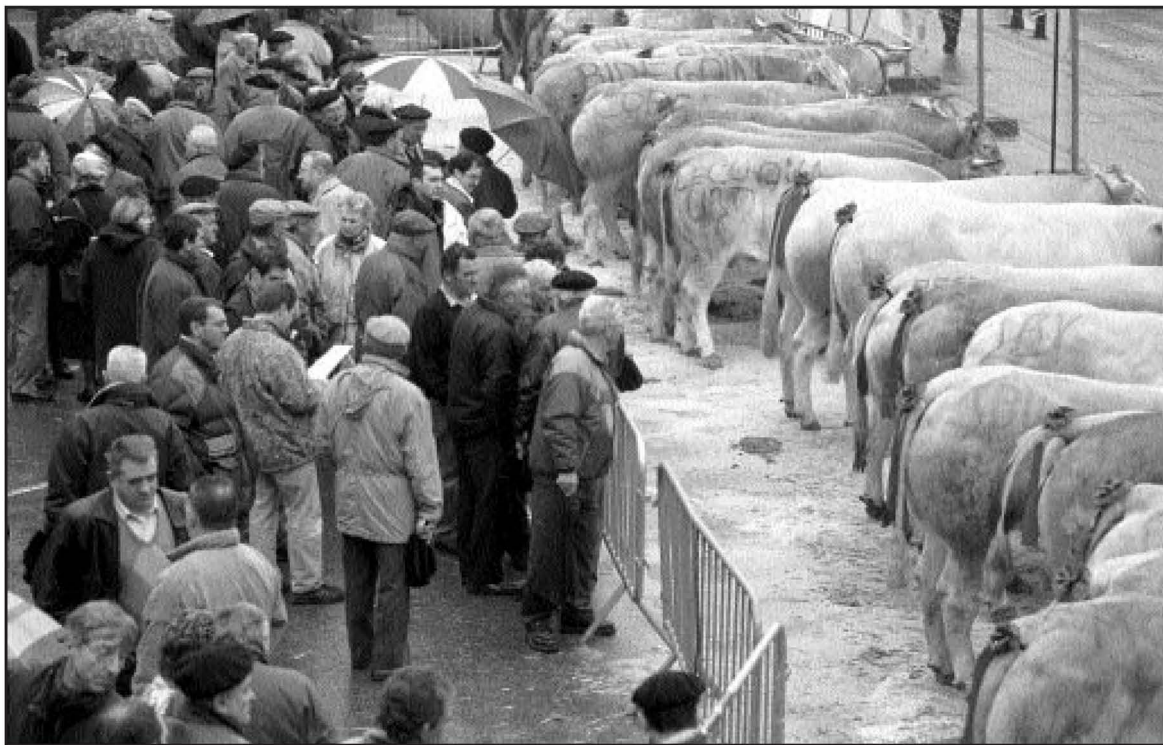
Botere publikoaren laguntza

Ikastola berria estreinatu zuten 1997ko irailean, baina Habia elkarteak zailtasunak ditu mailegua ordaintzeko. Hain zuzen, ikastolak 500.000 liberako aurrekontua zuen orain arte, funtzionamendurako gastuak ordaintzeko besteak beste. Mailegua izanez gero, elkarteak urtean beste 72.000 libera itzuli behar dizkio bankuari.

«Hilabete guziz, 6.000 libera ordaindu behar diogu bankuari eta jendeen laguntza behar dugu zor hori ordaintzeko», adierazi zuen Mixel Etxebestek, ikastolako lehen-dakariak. Oro har, ikastolak aurkitu beharko ditu 150 bat jende, hilabete guziz 50 bat libera emanen luketena.

Kanpainak hiru hilabete iraunen du, hau da, amaituko da apiril bukaeran. Era berean, Habia elkarteak urrats bat egiten du botere publiko-

ei begira, diru-laguntza publikoa erdiesteko. Hain zuzen, ikastolak euskara irakasten du Zuberoan duela 28 urtetik kasik laguntza publikorik gabe. Esaterako, hamahiru herriren artean 25.000 libera eman dute 1998an, hots ikastolaren aurrekontuaren %5. Botere publikoek ez dute inolako laguntzarik eskaini ikastola eraikitzeko. Kanpainan, Habiak galdeginen die indar egitea ikastola laguntzeko.

BOB EDMÉ

Idi gizenen erakusketa Baionan.

Bosgarren aldikotz, Baionako Harakinen Elkarteak idi gizenen erakusketa antolatu du atzo Baionan. Astearte Gizena kari, Euskal Herriko eta Landesetako hazleek 30 bat idi gizen ekarri dituzte. Datozen asteetan, idi horien haragia salgai izanen da Baionan. Idi gizenak biltzeaz gain, Euskal Herriko pottokak eta zaldi lodiak ikusgai ziren hiri erdiko merkatu estaliaren ondoan. Halaber, bi zerri zuri eta beltz bat ere ekarri zituen abeltzain batek.

«Espainolak pozik uzteari utzi» eta «euskaldunen benetako arazoei» irtenbidea bilatzeko deia egin du HBk

■ Alderdi abertzaleak «babes osoa» eskaini dio EHEri A ereduaren eta epaileen kartelen aferetan

Erredakzioa / Donostia

HERRI BATASUNEKO Mahai Nazionalako kide eta Euskara arduradun Anjel Mari Elkanok babes osoa eskaini dio EHE elkarteari A ereduaren kontra egindako kanpainaren eta epaile batzuen jarrera salatuz egindako kartelen aferen inguruan. «Berriro ere euskararen inguruko ika-mikak, aitzakia merkeak eta espainolen haserreak plazaratu dira. Eta, berriro ere, euskarari bere lurrean dagokion lekua berreskuratzeko egin zentzuzko ekimenak mehatxu gisa hartzen dituzte euskaldun batzuek».

Elkanoren irudiz, «abertzaleak omen diren politikari batzuen men egitea agerian geratu da». Gaineratu duenez, «A ereduak ez du ikasleen euskalduntzea bermatzen, eta oztopo handia da berreuskalduntze prozesuan». Ildo horretan, Inaxio Oliveri EAEko Hezkuntza sailbururen jarrera gogor kritikatu du Elkanok: «Abertzale omen den horrek euskararen etsai amorratuek erabiltzen dituzten argudio berak erabiltzeak ez dio baterre mesederik egiten euskararen normalkuntzari». Elkanok uste du Hezkuntza sailburuak Madrilera hainbeste begiratu beharrean, dituen erantzukizunei ihes egin beharrean, A eredua desagertzen lagundu behar duela.

Epaileen kontra esanikoak ere hizpide izan ditu Elkanok. EHEk kartel batzuk atera zituen abokatu euskaldun batzuei jarritako isunak salatuz, eta «euskararen etsaiei» aurre egin behar zaiela esanez. Elkanok gaitzetsi egin du Emilio Olabarria Espainiako Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiko kidearen jarrera, eta eskatu dio Justizian euskaldunek dituzten benetako arazoei irtenbideak bilatzen hasteko.

Bizkaiko hondakinen birziklapen datuak «miraritzat» jo ditu Josu Bergarak

Europako birziklapenaren batez bestekoa baino gorago dago, %13,8arekin

Gorane Agirre / Bilbo

Bizkaiko iazko hondakinen birziklapen datuak «miraritzat» jo zituen Josu Bergara diputatu nagusiak atzo. Izan ere, probintzia horretan sortutako hiri hondakin solidoen %13,8 gaika bildu eta birziklatu egin baitzituzten iaz. Kopuru hori aurreikusitakoa baino urtebete lehenago lortu da.

HIRI Hondakin Solidoen Kudeaketa Egitasmoan, «inbertsio egokiak egin eta edukiontzi egitarau tinkoa garatuz», 1999. urte amaierarako Bizkaiko hiri hondakin solidoen %13,43 gaika bildu eta birziklatzea jasotzen zen helburu gisa. Hala ere, joan den urte amaieran kopuru hori gainditzea lortu zen, %13,8ra helduz.

«Hondakinen miraritzat» jo zituen Josu Bergara Bizkaiko diputatu nagusiak iazko hondakinen birziklapen datuak. Bere hitzetan, «Europako Batasunean aurretik ez duen lorpena da. Europako lurralde bakar batek ere ez du hain epe laburrean hondakinen alorrean horrelako aurrerapenik lortu. Aurreikusitakoa baino urtebete lehenago lortu dugu hondakinen %13,8 birziklatzea, Europako batez bestekoa baino puntu bat gorago eta Espainiako buruan kokatzen gara».

Baieztapen hori frogatzeko hainbat datu aipatu zituen

Josu Bergara eta Esther Solabarrieta Garbi maskotaren ondoan, atzoko agerraldia hasi aurretik.

Bergarak: esate baterako, beiraren gaikako bilketa eta birziklapena %136 hazi dela, papera eta kartoiarena %300, pilena %550 eta azkenik, tamaina handiko hondakinen birziklapena %1.000 igo da.

Aldi berean, ontzi eta enbalajeen gaikako bilketa eta birziklapen sistema integratuaren garapenean Bizkaia aitzindaria dela nabarmendu zuen Diputatu nagusiak. Zentzu horretan, ontzi eta

enbalajeak biltzeko edukiontzien banaketa jada hasi izana eta hondakinon banaketa eta sailkapen plantak martxan jarri izana azpimarratu zuen.

Bestalde, aurreko urteetako goranzko joera hautsiz Bizkaian sortutako hondakinen kopuruak lehenbizikoz behera egin zuen iaz, hain zuzen, 1997an baino %0,71 gutxiago sortu baitziren. Urte horretan hondakinen kopuruak gora egin bazuen ere,

igoera txikia izan zen, alegia, %0,55.

Azkenik, iaz 1994. urtean baino 33.000 tona hondakin gehiago sortu baziren ere, urte horretan baino 1.500 tona gutxiago bota dira zabortege kontrolatuetara. Maria Esther Solabarrieta Ingurugiro diputatuak datu horren garrantzia nabarmendu zuen Europako araudiak agindu bezala, azken hondakina gutxitzen ari baita.

«Europako araudiak», gehitu zuen, «nabarmen murriztu nahi du zabortegetan botatzen diren hondakinen kopurua, eta, aldi berean, beren kontrol egokia bermatu nahi du. Bizkaia dagoeneko bide horri heltzen hasia da».

nabarmenduz

Hondakin gutxiago eta birziklapen gehiago

Hiri hondakin solidoen iazko erroldak jasotzen dituen datuen artean, besteak beste, sortutako hondakin kopuruaren murrizketa eta birziklapenaren igoera nabarmendu zituen Maria Esther Solabarrietak, Ingurugiro diputatuak.

Hondakin gutxiago • Aurreko urteetako goranzko joera hautsiz eta bigarren urtez jarraian, iaz 1997an baino hiri hondakin solido gutxiago sortu zituzten Bizkaian. Iaz %0,71ean jaitsi zen hondakinen kopurua; 460.546 tonatik 457.252 tonara murriztuz.

Bizkaitar bakoitzak kilo bat hondakin • Bizkaiko hiritar bakoitzak eguneko hondakin kilo bat sortu zuen iaz batez beste. Hiruzpalau kidez osaturiko familia batek, oster, urtean hondakin tona bat baino gehiago sortzen du.

Gizarte partaidetza handia • Sortutako hiri hondakin solidoen jaitziera bizkaitarren kontzientziazio, sentsibilizazio eta parte hartzearen ondorio izan dela nabarmendu zuen Solabarrietak.

Zabortegetara hondakin gutxiago • Bigarren urtez jarraian, zabortege kontrolatuetara botatako hondakinen kopurua jaitsi egin zen iaz, bai tona kopuruari bai ehunekoei dagokienez.

Birziklapenaren igoera • Hiri hondakin solidoen gaikako bilketak eta birziklapenak azken urteetan izan duten goranzko joera nabarmendu zuen Solabarrietak. Izan ere, azken lau urteetan hondakinen %2,8 bildu eta birziklatzetik %13,8ra igo baita. Bizkaitar bakoitzak 40,4 kilo hondakin birziklatu zituen iaz, aurreko urtean baino ia %23 gehiago.

Lurrikara azkar bat izan da Nafarroako mugan astearte goizean

■ Mugimendua
4.1ekoa izan da
Richterren eskalan,
eta epizentroa
Luzaiden izan da

Lutxi Fourcade / Baiona

EPE LABURREKO lurrikara bat izan da astelehen eta astearteko gauean, goizeko 03:00etan, Nafarroan eta Nafarroa Beherean. Epizentroa edo sorgunea Luzaide eta Iruñea artean zegoen, eta lurrikara nahiko azkarra izan zen. Alsaziako ikerzentroak adierazi zuenez, mugimendua 4.1ekoa izan da Richter eskalan (zazpi puntu ditu).

Lurrikara azkar sentitu zen mugaz bi aldeetan. Nafarroa Beherean, Aldudeko baleako biztanleek azkarrenik sentitu bazuten ere, lurrikara sentitu zen Izturitzerraino. Zuberoan eta Lapurdi barnealdean ere izan zen. Nafarroan, berriz, mugimendu azkarrenak sendi ziren Aezkoan. Entzun zutenek oso beldurtuta gelditu zirela esan zuten atzo. Etxeak mugitu ziren, eta beldurra pasatu zuten. Zonalde honetan, horrelako mugimenduak maiz gertatzen dira, Todeloko zentrotik adierazi zutenaz. Gehienak oharkabean igarotzen dira jendearentzat, ordea.

Lurrikararen epizentroa Luzaiden zegoen; luzaidetar asko iratzarri egin baziren ere, beste askok lo jarraitu zuten.

Joan den urrian, horrelako lurrikara iragan zen Nafarroa eta Nafarroa Beherean. 3koa izan zen Donibane-Garazin eta biharumanean azkarragoa izan zen Iruñean, 4.5ekoa Richterren eskalan.

Ikasketak hautatzen laguntzeko gidaliburua

EHUk eskaintzen dituen ikasketen berri zehatza bildu dute gidaliburuan

Ainhua Oiarzabal / Donostia

Irakaskuntza ertaineko ikasketak amaitu eta unibertsitatean izena ematea ez da lan samurra izaten. Aukera hori egiten laguntzeko, *Unibertsitate sartzeko gidaliburua 1999-2000* kaleratu du EHUk. Martxoaren lehenean amaituko da aurrematrikula egiteko epea.

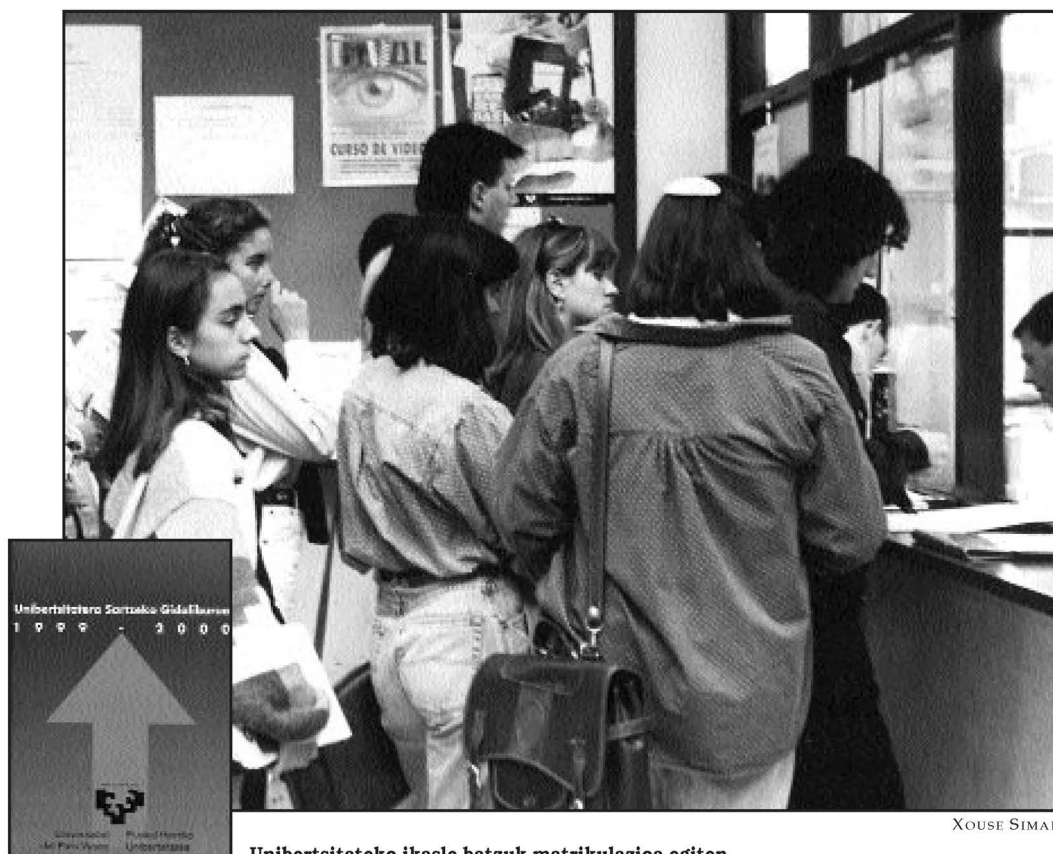
IRAKASKUNTZA ertainetako ikasleek nahikoa lan izaten dute beren etorkizuna baldintzatuko duten ikasketak aukeratzeko orduan. Aukera hori ez da samurra izaten; izan ere, askotan, informazio falta izaten da hainbat ikasketaren inguruan. Gaur egun, gainera, aipatu aukera egitea zailagoa da, plan berriak direla-eta, ugaritu egin baitira ikasgaiak eta aldatu ikasketak.

Aurrematrikulazioaren atarian —martxoaren lehenean amaituko da EHU hori egiteko epea—, 700 orrialdeko gidaliburua kaleratu du Euskal Herriko Unibertsitateak. Euskaraz eta erdaraz, EHU ikas daitezkeen ikasketen berri zehatza ematen du liburuak.

Aipatu beharrekoa da horrelako gidaliburuak 1987. urteaz geroztik kaleratu dituztela Euskal Autonomia Erkidegoko institutu eta ikastetxeetan. Aurten goa orain dela gutxi banatu dute, inoiz baino mardulagoa. Ikasturtea hasi baino zortzi hilabete lehenago banatu dute.

Espezializazioa

■ ■ ■ Ikasgaien nondik norakoa ongi ezagutu behar da, ongi aukeratzeko ikasi nahi den espezializazioa

Unibertsitateko ikasle batzuk matrikulazioa egiten.

Eskatutako titulazioak baino gutxiago

■ A.O. / Donostia
EUSKAL HERRIKO UNIBERTSITATEAK ez ditu eskainiko aurreikusituen bezainbeste titulazio. Hasiera batean 36 titulazio berri jartzeko asmoa zuen EHUk, baina Unibertsitateko Gizarte Kontseiluak 16ra

jaitsti ditu aipatu titulazioak. Gainera, ziuurtenik ez dira 16ra ere helduko, Pello Salaburu EHUko errektoreak adierazi duenez.

Erabaki hori Unibertsitateko Gizarte Kontseiluak hartu du, EHUren Gobernu Juntak titulazio berrien eskaera aurkeztu ondoren.

Gobernu Juntak, berriz, fakultate bakoitzetik jaso ditu titulazio berrien proposamenak.

Gauzak horrela, ezarriko ez dituzten titulazioak Industria Antolakuntzarako Ingeniaritza eta Ingurugiro Zientzietako bigarren zikloak izango dira.

Pello Salaburu errektorearen arabera, beharbada, unibertsitateak eskatutako titulazio guztiak ez ziren hain beharrezkoak gizartearentzat.

Aurreikusitakoa betetzen baldin bada, hilaren 18an onartuko dute titulazio berrien mapa EHUk.

35.000 ale banatu dituzte

Irakaskuntza ertaineko ikasleek etxean jaso dute gidaliburua. Guztira 35.000 ale kaleratu dituzte, eta doan egin dute banaketak.

Gidaliburua EHUren sorrera eta historia kontatzen hasten da. Ondoren, unibertsitatean izena emateko zer baldintza bete behar diren jartzen du. Era berean, ikasketa jakin batean izena emateko aurreko urteetan zenbateko emaitza eskatu duten jartzen du.

Unibertsitatean ikas dai-

tezkeen titulazio zerrendarekin batera, Espainiako unibertsitateen zerrenda dator. Unibertsitate bakoitzean zer ikasketa eskaintzen dituzten ere bildu dute gidaliburuan.

Horretaz gainera, EHUko ikasketen eta dirulaguntzen berri zehatza ematen du argitalpenak. Izan ere, campus bakoitzean zein fakultate dauden eta bertan zer eskaintzen duten jarri dute.

Argi hautazko ikasgaiekin

Ikastegien, titulazioen eta

ikasketa planen berri ematen duen atala tentuz irakurtzeko gomendioa egiten dute unibertsitateko ordezkariak. Izan ere, eta ikasketen plan berria dela-eta, kredituak, aukera askeko ikasgaiak eta gainerako ikasgaien nondik norakoa ongi ezagutu behar da, gaur egun norberak nahi duen bidean espezializatzeko.

Azkenik, ikasleentzako baliagarria den beste zenbait informazio ageri da gidaliburuan. Liburutegiak non dauden, ikasleen kontseilua zer den eta antzeko informazio interesgarria biltzen du.

laburrean

N U P

■ Klaustroa aukeratzeko hauteskundeak martxoan

MARTXOAREN 24an aukeratzeko dituzte Nafarroako Unibertsitate Publikoko klaustroa osatuko duten irakasle, ikasle eta administrazio langileen ordezkariak. Irakasleek 97 ordezkari aukeratzeko dituzte; ikasleek, berriz, 41; eta administrazio langileek 12. Hautagai zerrendak hilaren 23tik martxoaren 2ra bitartean aurkeztuko dira, eta hauteskunde kanpainari martxoaren 10ean emango diote hasiera. Klaustroaren zeregin garrantzitsuenetako bat errektorea aukeratzeko izango da.

■ Arte plastikoaren batzordea osatu dute

ARTE PLASTIKOARI buruzko batzordea antolatu dute Nafarroako Unibertsitate Publikoan. Jose Blasco ekintza kulturalen koordinatzailearen gidaritzapean, Imanol Agirre eta Javier Sueskun irakasleen laguntzarekin osatu dute batzordea. Carlos III aretoan antolatu ohi dituzten erakusketak kudeatzea du helburu sortu den elkarteak. Iaz 4.000 lagunetik gora joan ziren aretoko erakusketak ikustera.

O P U S

■ Karrera amaierako saridunen zerrenda

1997/98 IKASTURTEAN emaitza onenak lortu dituzten ikasleen zerrenda osatu du Nafarroako Unibertsitateak: Medikuntzan Itxaso Marti; Farmazian Lucia Beramendi; zientzietan Inmaculada Pascual eta Alicia Calvo; Arkitekturan Luis Garcia eta Laura Martinez; Ekonomia Zientzietan Sonsoles Garcia eta Blanca Sagastume; Zuzenbidean Borja Tirapu; Hezkuntza Zientzietan Esther Garcia; Historian Maria Begoña Bergera; Filologian Ricardo Elvira; Giza Zientzietan Gabriel Moreno; Psikopedagogian Nieves Alonso; Publizitatean Ainhua Urrutia; Ikus-entzunezko komunikazioan Marta Artica; Kazetaritzan Ander Izaguirre; Erizaintzan Olga Arnedo.

Jakina

Mari Mar Rodriguez

• KAZETARIA •

«Web orria zabalduko dugu EHUko agendarekin»

■■■ EHUko Gipuzkoako campuseko prentsa bulegoan ari da lanean Mari Mar Rodriguez. ■■■ Unibertsitatean egiten dena ezagutzera ematea da bere lana. ■■■ Orain informazioa jende gehiagori helarazteko web orria jarriko dute Interneten.

PRENTSA BULEGOAREN zeregina hobetzeko, hainbat berrikuntza egingo dituzte laster. Besteak beste, web orria jarriko du Interneten, unibertsitatean antolatzen diren ekintza guztien berri zabala emateko. Mari Mar Rodriguez Gipuzkoako campuseko prentsa bulegoko kazetariak bere jardunaren berri eman digu.

■ Zer lan egiten duzue prentsa bulegoan?

Goizean egunkari guztiak irakurtzen ditugu, unibertsitateari buruz argitaratu diren berri guztiak jasotzeko. Horretaz gainera, unibertsitatean antolatzen diren ekintzen berri izan, informazioa landu eta komunikabideetara bidaltzen dugu.

Horrela, komunikabideak gurekin jartzen dira harremanetan, landu nahi duten gaia lantzeko norengana joan jakiteko e.a.

Azken batean, unibertsitatearen eta prentsaren arteko zubi lana egiten dugu.

Zubi lana

«Askotan ez da jakiten unibertsitatean zenbat gauza egiten den. Eta gure lana horren berri ematea da»

■ Zein informazio mota zabaltzen duzue?

Unibertsitatean izango diren ekintza kulturalen berri ematen dugu, bai ekitaldiak bai jardunaldiak. Orain nahikoa denbora kentzen digun zeregina da Internet bidez zabaltzen dugun agenda osatztea.

Era berean, elkarrizketak hitzartzen ditugu, gero komunikabideetako kazetariak lantzeko.

■ Kazetariez gainera, nork jotzen du zuongana?

Unibertsitateko irakasleek,

ekintza kulturak antolatzen dituztenek ... Unibertsitatean ekitaldi, ikastaro edota dena delakoa antolatu duen oro guregana etortzen da, guk antolatu dutenaren berri eman dezagun.

Gainera, unibertsitateko ikasleek edota bestelako jendeak ere deitzen digu, hainbat ekintzari buruz galdetzeko.

■ Harremanik ba al duzue gainerako campusetako prentsa bulegoekin?

Bai, egunero. Etengabeko harremana dugu, dena egiten dugu batera. Talde lana da gurea. Izan ere, guk ezingo genuke hainbat informazio jaso beste campusetako lankideen laguntzarik gabe.

Hala ere, norbera bere lan esparruan gehiago murgiltzen da. Leioa da, normala denez, mugimendu gehien duen campusa. Guztira sei lankide ari gara lanean: bi Gipuzkoan, hiru Leioako campusean eta bakarra Araban. Prentsa arduraduna, berriz, Benjamin Lana, alde

EDURNE KOCH

batetik bestera ibiltzen da.

Orain eskuartean daukagun asmoa da zerbitzua hobetzeko baliabideak ugartzea.

■ Zein berrikuntza egingo dituzue?

Alde batetik lankideak ugaritu egingo gara. Ildo horri jarraituz, web orri bat zabalduko dugu Interneten EHU antolatuko diren ekintza guztien berri emateko.

Horretaz gainera, unibertsitateari buruzko informazioa landu eta banatuko diegu komunikabideei. Izan ere, askotan ez dira ezagutzen unibertsitatean egiten diren gauza asko.

■ Zein garrantzi du zuen lan-

nak unibertsitatea gizar-teari zabaltzeko orduan?

Izugarria. Guretzako oso garrantzitsua da. Komunikabideak ohitu dira guri deitzen, baita unibertsitateko irakasle eta bestelakoek ere.

Gure asmoa kaleko jendea unibertsitatean egiten denaz jabetzea da. Egiten den lana ezagutaraztea, alegia.

■ Ba al du unibertsitateak kontatzeko moduko mugimendurik?

Geroz eta gehiago. Ekintza kulturalak, mintegiak, ikastaroak... Mugimendu handia dago EHU.

Ainhua Oñartzabal
DONOSTIA

u n i b e r t s i t a t e k o a g e n d a

Antzerkia

Leioako campuseko Aula Magnan • Otsailaren 17an, asteazkenean, *In-forme para una academia* antzezlan eskainiko du Teatro del ruido taldeak. Kafkaren obra batean oinarritutako antzezlan horren zuzendaria Nina Reglero da.

Saioa eguerdian izango da, Aula Magnan, eta ez da sarrerarik ordaindu behar.

Nafarroako Unibertsitate Publikoan • Otsailaren 20 eta 21ean, arratsaldeko zortzietan hasita, *Romeo* antzezlan eskainiko dute antzerki eskolan. Errektoreordetza eta Iruñeko Udala dira antolatzaileak.

Erakusketak

Leioako campuseko liburutegian • Otsailaren 15etik hilaren 26a arte itsas azpiari buruzko erakusketa izango da ikusgai liburutegiko erakusketa aretoan.

Hitzaldiak

Leioako campuseko Zientzia Fakultatean • Otsailaren 17an, eguerdian, «Maskara eta intsektuak. Inauterien irakurketa bat» saioa eskainiko dute Juan Antonio Urbeltz, Mikel Urbeltz eta Marian Arregik. Bideogelan eskainiko dute hitzaldia.

Leioako campuseko Medikuntza Fa-

kultatean • Otsailaren 17an arratsaldeko 16:00etan hasita *Posgrada Ruandan* izeneko hitzaldia izango da.

Nafarroako Unibertsitate Publikoan • Otsailaren 17an, eguerdian, *Espaniako nazionalismoaren giltzarriak* hitzaldia eskainiko du Jose Alvarez Juncok, Olivos egoitzan.

Otsailaren 18an, eguerdian, *Nazio estatuan identifikatzeko modu berriak* hitzaldia emango du Ander Gurrutxagak, Madroños egoitzan.

Otsailaren 19an, eguerdian, *Identitatearen hizkuntza politikoak* hitzaldia eskainiko du Francisco Colomek Madroños egoitzan.

Olivos egoitzan, berriz, egun eta ordu

berean patata transgenikoei buruz jardungo du Jon Veramendi adi-tuak.

Kontzertuak

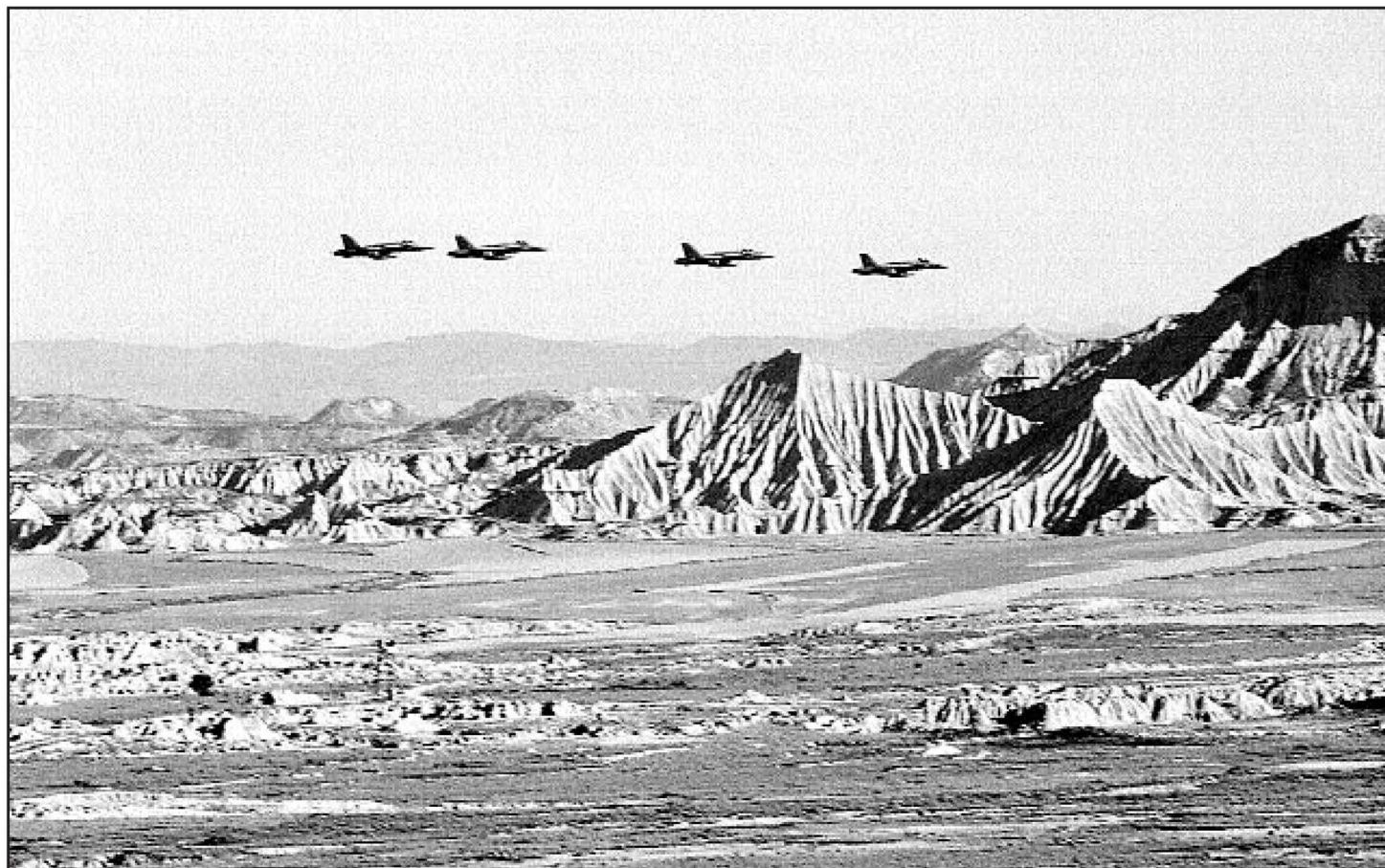
Leioako campuseko Medikuntza Fakultatean • Otsailaren 24an, eguerdian, arpa kontzertua emango dute Sonia Rodriguezek eta Maria Pilar Garciak.

Ipuin emanaldiak

Leioako campuseko Lan Harremanen Fakultatean • Otsailaren 17an, eguerdiko hamabietan, *Cuentos de mi querida esposa* izenburupean ipuin emanaldi paregabea eskainiko dute.

Bardeetako tiro eremuaren aurka egiteko, talde berri bat sortu dute Iruñean

Asmoa du 2001. urteko ekainean amaitzen den kontratuak jarraipenik ez izatea

Espainiako Armadak benetako munizioa erabiliz joan den urtean tiro eremuan egin zituen maniobrak.

Alberto Barandiaran / Iruñea

Bi urte barru amaituko da Espainiako Armadak Bardeetako tiro poligonoa erabiltzeko duen eskubidea, eta data hori baino lehen erabaki beharko da armada eta Bardeetako Erabiltzaileen Komunitatea lotzen dituen kontratuarekin zer egiten den. Lotura hori berritu ez dadin, talde berri bat osatu da Iruñean.

2001 BARDEAK Armadarik Gabe izeneko taldeak urtebete darama tiro eremuari buruz informazioa biltzen eta inguruko herritako biztanleekin harremanetan, helburu bakar batekin: 2001. urteko ekainetik aurrera inguru horretako tiro eremua Komunitatearen esku geldidadila. Hiriburuko talde antimilitarista eta elkartasun erakundeetako kideez osatua da taldea, eta Iruñetik lan egin beharra nabarmendu du. Horregatik eratu da Erriberan urte askoan tiro poligonoaren aurka lanean ari den plataformatik kanpo.

Datozen hauteskundeak oso garrantzitsuak izango dira Bardeetako tiro eremuaren etorkizunerako; izan ere, nolakoa den alderdi politikoaren indarra, halakoa izango da

Espainiako Armadaren aurrean mantendu behar den jarrera.

Egun arte alderdi politiko guztiek hitz egin dute tiro praktiketarako eta bestelako maniobretarako erabiltzeko eskubidea ematen duen kontratua etetearen alde, baina 2001 Bardeak Armadarik Gabe taldetik ez dute oso garbi azkenean denek jarrera hori eutsiko dioten. «Data hori hurbildu ahala», azaldu du Lucio Tabar taldeko kideak, «presioak izango dira, eta Union del Pueblo Navarro (UPN) nagusi da Erriberan eta Bardeetako komunitatean...».

Triptiko inguruko herritarrei

Herrietako udalbatzak ez ezik Nafarroako Legebiltzarrak behin baino gehiagotan azaldu duten jarrerak -hots, kontratua ez luzatzea- aldaketa izan ez dezan taldeak triptikoa bidali die jada komunitatearen parte diren herri gehienek bizilagunei, eta bertan esaten zaie udal hauteskundeetan aukera izango dutela, euren botoen bidez, azken erabakian eragina izateko. Lucio Tabarrek azaldu duenez, asmoa dute herri guztietako hautagaiei galdera zuzena egiteko tiro poligono-

ari buruz, eta datuak eta erantzunak ezagutaraztera eman gero.

Erakundeek orain arte erakutsitako jarrerari eutsi egiten badiote, Espainiako armadak desjabetzea beste biderik ez luke izango, baldin eta bertan maniobrak egin nahi baldin baditu. Tabarren irudikoz, militarrei ez zaie interesatzen tiro poligonoa uztea, eta desjabetzearen aukera, bere hitzetan, «ez da zaila». Azken urtean, Jose Antonio Gaiarre buru duen erakundeak 70 milioi pezeta jaso zuen armadatik. 1951ean, lehen urtean, 20.000 pezeta izan ziren.

puntuz puntu

Nekazaritza nagusi

■ Erret Bardeek hartzen dituzten 41.362 hektareetatik 1.710 dira tiro eremuarenak, eta erabiltzearen truke Espainiako Defentsa Ministerioak urteko errenta ordaintzen dio Batzar Nagusiari.

Ordezkaritza duten herriak • Batzarrean Olibako Monasterioa, Zaraitzu eta Erronkariko ibarrak eta hurrengo herriek dute ordezkariak: Korella, Tuter, Argedas, Balterra, Fustiñana, Kabanillas, Kortes, Buñuel, Kadreita, Milagro, Alesbes, Martzila, Funes, Azkoien, Faltzes, Kaparroso, Santakara, Melida eta Zarrakaztelu.

Istripuak • 7 istripu larri gertatu dira urte hauetan guztietan, eta 22 hildako izan dira

bertan, gehienak pilotuak. Istripu larriena 1972ko martxoan gertatu zen, El Busto gainean bi hegazkinek elkar jo zutenean. Hauen zatiek teilatuak apurtu zituzten eta motore bat etxebizitzaren baten patioan erori zen. Lau piloto hil ziren. Argedasen bertan, 1955ean, bonba baten leherketak artzain bat hil zuen.

Ustiapen moduak • Tiro poligonoa ez ezik, nekazaritza, ehiza, turismoa eta, azkenik, pare eolikoak dira Bardeetako ustiapen nagusiak. Nekazaritzak du nagusitasun erabatekoa, 1986ko datuen arabera, 21.614 zirelako ustiatzen ziren hektareak, hau da, eremuaren erdia baino gehiago.

laburrean

■ Donostiako Udalak Igeldoren bereizketa izapideak aurrera jarraitzea onartu du

IGELDOKO hainbat bizilagunek osatutako Itxas Aurre elkarteak auzoa Donostiatik bereiztuko lukeen espedientea aurrera eramateko aukera du. Hala azaldu zuen atzo Donostiako alkate Odon Elorzak. Espediente hori aurrera eramateko boron-daterik ez zuen erakutsi hasiera batean Donostiako Udalak, baina EAEko Justizia Auzitegi Nagusiaren erabaki batek horretara behartu du Udaletzeko gobernu batzordea.

■ Sute batek 36 sendi etxetik irtetera behartu zituen atzo Ermuan

ATZO, eguneko lehen minutuetan, ustekabeko sute bat sortu zen Ermuan. Etxebizitza batzuen eraikinak su hartu zuen eta bertan bizi diren 36 familia atera egin behar izan zituzten. Bizilagunen artean arazo handirik ez zuen eragin suteak baina osasun zerbitzuek lan handia izan zuten kea arnastu eta ondoezik zeuden bizilagunak zaintzen.

■ Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak elkartasuna azaldu die EHEk ahotan hartutako epaileei

EHE (Euskal Herriaren Euskaraz) erakundeak kartel batzuetan epaile batzuen izena ahotan hartuta egin duen salaketa hitz latzekin «gaitzetsi» du Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiko batzorde iraunkorak. Hala, «elkartasun» osoa azaldu die epaile horiei. EHEren karteletan «mehatxuak» ikusi dituztela diote eta jardun horren atzean zer dagoen badakitela; «epaileek eta magistratuek beraien lanean duten independentzia hondatu nahi dute».

■ Trenak harrapatuta, pertsona bat hil zen astelehen gauean Laudion

LAUDIOKO Santa Kruz geltokiaren parean trenak pertsona bat harrapatu zuen astelehen gauean. Gertaera latza jazotakoan RENFEko arduradunek ertzainei abisua eman zioten eta berehala azaldu ziren. Ordurako, ordea, hilotza zen pertsona hura. Ertzainek ikerketa bat jarri zuten abian ezbeharrak nola jazo zen argitzeko.

AUKERA GUTXI AURREIKUSTEN DUTE CONFEBASKEKIN GAI HORRI BURUZ AKORDIOA LORTZEKO

Sindikatu abertzaleek 35 orduen aldeko batasuna eskaini dute

■ ELA, LAB, ESK eta EILAS sindikatuak kanpaina batera egitea eskaini diete CCOOri eta UGTri

■ Nafarroan negoziazioetan sindikatu abertzaleak baztertuta ez egoteko baldintza jarri dute

■ Confebaski presioa sartu eta langileen artean sentsibilizazioa zabaltzeko nahi dute

Joseba Aizartza / Bilbo

ASTEKO 35 lanorduen eta soldata sozialaren aldeko kanpainari ekingo diote ELA, LAB, ESK eta STEE-EILAS sindikatuak datozen asteetan, Lan Harremanen Kontseiluko (LHK) negoziazioekin batera. Kanpaina honetan ahalik eta batasunik handiena bilatu nahian, CCOOri eta UGTri bat egiteko eskatu diete.

Batasunera iristeko hiru baldintza jarri dituzte: kanpainaren bi helburuekin bat egitea, Hego Euskal Herriko lau herrialdeetan garatzeko prest egotea eta Nafarroan sindikatu abertzaleak patronalarekiko negoziazio guneetatik ez baztertzea.

Irizpide horiekin ados egonez gero, sindikatu guztien ekintza bateratua posible izan liteke Euskal Herrian, aspaldiko partez, guztientzat lehentasunezkoa den helburu baten inguruan: 35 lanorduen inguruan, hain zuzen.

Kanpaina bultzatzen duten lau sindikatuak harremanetan jarri dira UGTrekin eta CCOOrekin, mobilizazio bateratuak proposatzeko, eta erantzunaren zain daude.

Patronalaren jarrera itxia

Sindikatuak onartu dutenez, urtarrian sinatutako

MARISOL RAMIREZ

Sindikatuak buruek emandako emaitzen arabera, lan astea laburtuz 70.000 lanpostu sor daitezke Hegoaldean.

hitzarmenaren ostean oso aukera gutxi dago une hauetan LHKko Enplegu Batzordearen baitan lanorduen murriztearen gaian aurrera egiteko, Confebaski patronalak gai horri heltzeko jarrera itxia duelako.

Kanpaina honek bi helburu ditu, beraz: alde batetik langileen sentsibilizazioa sustatzea, enplegua sortzeko bide bakarra lanaldia laburtzea dela erakusteko. Izan ere, sindikatuen arabera, 35 lanorduekin 70.000 lanpostu

sor litezke Hego Euskal Herrian.

Bestalde, patronalari presioa sartu nahi diote, haren jarrera malgutzeko. Ildo horretatik, kanpainaren gogortasuna patronalaren jarreraren parekoa izango dela ohartarazi dute.

Langabeziak badu soluzioa eta Aquí no sobra nadie (hemen inor ere ez dago soberran) mezuak izango dituen kanpaina hau Jose Elorrieta ELAkoak, Rafa Díez LABekoak, Angel Abalde ESKkoak

eta Txema Zabalo STEE-EILASekoak aurkeztu zuten atzo.

Kanpainak hiru «une bero» izango ditu: martxoaren 8ko Emakume Langileen Eguna, apirilaren 16ko ordezkari sindikalen biltzarra eta Maiatzaren Lehen bateratua.

Gisa horretan, ekimen horiek direla medio sindikatuak enpresariak presionatu nahi dituzte, 35 orduko lan astea arautu eta abian jartzeko, betiere enplegu berrien sorrera sustatzeko.

CCOOK ez du kutsu politikorik duen mobilizaziorik egingo

J. Aizartza / Bilbo

CCOO sindikatuak ere oso aukera gutxi ikusten du LHKko negoziazioetan 35 lanorduen inguruan Confebaski patronalarekin akordioa lortzeko. Horregatik, sindikatu honek beste bide batzuk arakatuko ditu helburu horretara heltzeko, hala nola sor litezkeen lege ekimenak bultzatzea eta gai hau negoziazio kolektibora eramatea.

Sindikatu honek ez du baztertu gainontzeko euskal sindikatuarekin batera aritzea 35 lanorduen bila, bai negoziazio guneetan eta baita kaleko mobilizazioetan ere. Hala ere, CCOOko buruzagiek argi utzi nahi izan dute ez dutela ELAekin eta LABekin bat egingo kutsu edo eduki politikorik duen mobilizazioetan, hau da, lan kontuez kanpoko helburuak dituzten mobilizazioetan.

Mobilizazio hauek «puntuak» eta «etsiak» izan behar dute, CCOOK parte hartuko badu.

Adierazpen horiek ELA, LAB, ESK eta STEE-EILAS sindikatuen kanpainaren aurkezpenaren aurretik egin zituzten CCOOko buruzagiek. Haien hitzetan, fronte sindikal abertzalearen kanpaina eduki politikorik lotuz gero, CCOOK bere kabuz jardungo du 35 lanor-

duen aldeko mobilizazioetan, LHKko eta negoziaketa kolektiboko guneak baztertu gabe.

LHKko hurrengo negoziazio saioa datorren ostiralean izango da. Bertan, erakunde sozio-ekonomiko honek lanorduei buruz prestatutako txosten bat izango dute eskuartean. Txostenaren arabera, 1997. urtean EAEko batez besteko lan astea 38 ordukoa izan zen.

Martxoaren 9-12 bitartean, enplegu gaietarako nazioarteko hainbat aditu bilduko da Bilbora

■ Euskal enpresei aholkuak emango dizkiete

Kristina Martin / Bilbo

ENPLEGUAREN dilema. Lanaren etorkizuna izenburupeko nazioarteko kongresua aurkeztu zuten atzo Bilbon. Euskalduna Jauregiak hartuko du martxoaren 9tik 12ra iraungo duen kongresua, eta antolatzaileak Erromako Klubak eta Unescok EAEn duten ordezkariak dira. Kongresuaren hizlariak arreta berezia eskainiko diete langabeziaren ondorioak era gordinenean jasaten duten giza taldeei, hau da, emakumezkoek, iraupen luzeko langabetuei eta gazteei.

Kongresuaren egoitza Euskal Autonomia Erkidegoa aukeratu zuten, Arrietaren ustez, «langabezia euskal gizartearen kezka eta arazo nagusia baita, eta horregatik hemengo enpresei eta langabetuei enplegua sortzeko aholkuak eta orientabideak ematea interesgarria iruditu zitzaigun», azaldu zuen Jon Arrietak.

Helburuei dagokienez, hamar urteotan Europako egoerarekin parekatzea da kongresuaren xede nagusia. «Europako batez besteko langabezi tasa %10 da, eta EAEkoa, berriz, %16,4koa», adierazi zuen Jon Arrietak, Unesco-Etxeko lehendakariak.

Bestalde, Kongresuaren egitura hiru arlotan banatuko da: lehenik, nazioarteko adituek hitzaldi orokorrak emango dituzte. Bigarrenik, aditu eta teknikoei gai zehatzak jorratu, eta, azkenik, EAEko enpresek haien esperientziak azalduko dituzte. Horretaz gain, Irlanda, Holanda eta Estatu Batuetako ordezkariak beraien herrialdeetan enplegua sortzeko erabiltzen ari diren bideak erakutsiko dituzte.

Kongresuan 45 ponentzia. Aipagarria da Nazioarteko Moneta Fondoak, Europako Komisia, IBM, Mercedes Benz, CAFek eta Espainiako eta Frantziako Lan Ministerioek ordezkariak ekarriko dutela.

Gizarte Eskubideen Agiriaren aldekoak, Parlamentuaren ezaxolaren beldur

Herri Ekimen Legegileko kideek proposamena Parlamentuan aurkeztu zuten atzo

Erredakzioa / Iruñea

Gizarte Eskubideen Agiria lege bihurtu nahi duen herri ekimeneko hiru kide Nafarroako Parlamentuan izan ziren atzo hamabost mila nafarren sinadura jaso duen ekimena aurkezteko. Hala ere, kexu dira, Parlamentuak, ekimena bozkatzeko tenorean, kasu handirik eginen ez dielako ustea dutelako.

GIZARTE Eskubideen Agiriaren nondik norakoak kontatzeko Guillermo Mujika, Abel Sanz, eta Vicente Duque izan ziren atzo Nafarroako Parlamentuko gizarte aferen batzordearen aitzinean, IU eta HBren eskaerari jarraiki.

Herri Ekimen Legegileak zenbait proposamen egiten ditu gizartearen hobekuntzarako, hala nola, aurrejubiliazioa, aparteko orduen deuseztatzea, oinarrizko soldataren ezartzea, edota 32 orduko lan-astearen finkatzea. Lege asmo hau bere osotasunean onartzea eskatu zieten atzo parlamentarioei. Ekimenak hamabost mila nafarren onespina jaso zuen.

Beste proposamen itzalak

Baina Herri Ekimen Legegilekoak (HEL) beldur dira UPNk gai beraren inguruan aurkeztu duen plangintza eta PSNk lan astearen inguruan aurkezturiko proposamena dela-eta.

Bi horiek lehentasuna hartu diote HELeri eta bere eztabaida azken tokiraino eramanez, martxoan eztabaidatuko baita osoko bilkuran,

Herri Ekimen Legegileko ordezkariak, atzo, Parlamentuan.

legegintzaldia bukatzeaz dagoenean. Presioa egiteko martxoan manifestazioa egiteko asmoa dute HELekeok.

Herri Ekimen Legegilekoek uste dute politikoez ez diotela kasu handirik egin eta, horregatik, haserre xamar daude. Ekimenak 15.000 nafarren atxikimendua jaso du eta Parlamentuak huts eginen diela pentsatzen dute. Izan ere, parlamentarioek ezer guti erran omen zuten Gizarte Eskubideen Agiriaren talde eragilekoek ekimena aurkeztu zietenean. Entzun zituzten zeintzuk diren Gizarte

te Eskubideen Agiriak biltzen dituen edukiak eta, besterik gabe, bukatutzat eman zuten agerraldia. Ez omen ziren denbora askoz egon bazkalteko ordua hurbil baitzegoen.

70.000 pezetako soldata soziala

Gizarte Eskubideen Agiria bultzatzen dutenak langabezia murriztu eta bazterketa sozialari aurre egitea dute helburu eta hori erdiesteko bi ardatz dituzte: lan banaketa

eta oinarrizko gizarte soldata. Soldata hau 70.000 pezeta ingurukoa izanen litzateke. Ekimena lege bihurtuz gero langabezi saririk jasotzen ez dutenak jasoko lukete soldata hori. Nafarroan 20.000 bat lagun daude langabezian eta horietatik erdiak edo ez du langabezia saririk jasotzen. Horiei guzietan dirua helaraztea bideragarria dela uste dute HELekeok. Euren ustez, 8.500 milioi pezeta nahikoa lirateke hori aurrera ateratzeko, Nafarroako Gobernuaren aurtengo aurrekontuaren %2,05.

Jaurlaritzak dio hornikuntza arazorik ez dagoela eta butano banaketa bermatuko duela

■ Grebalariek gogor kritikatu dute gobernuaren jarrera, «Repsol multinazionalaren morroia» delako

Erredakzioa / Gasteiz

JOSU JON IMAZ Eusko Jaurlaritzako bozeramaileak aitortu du butano auziak «tokian tokiko arazoak» eragin dituela, eta ildo horretan, Eibar inguruko, Donostialdeko bi zentrutako eta Laudioko kasuak aipatu zituen. Halere, Gobernuako eledunak erantsi bezala, «hamabost egunetik gorako greba eman ondoren, oraingoz ez dago horniketarik ezarik, zenbait neurri hartu direlako tartean».

Jaurlaritzak gatazka «kezka» ikusten duela errekonozitu zuen, eta Repsolek duen «ardura» begi-bistakoa izan arren, Gobernuak «begiak itxi gabe» diharduela gaineratu zuen, betiere herritarrek dauzkaten eskubideak gogoan hartuta.

Beste alde batetik, Repsolek Garraiolarien Asanbladak eta Bizkaiko Garraiolari Autonomoen Sindikatuak (SINTRABI) oso prentsa-ohar kritikoa plazaratu zuten atzo. Repsoli «harrokeriaz» jokatzeara leporatu zioten, eta Jaurlaritzari, berriz, «menpekotasunez nahiz ezintasunez» aritzea. Halaber, Gasteizko gobernuak Repsoli babesa emateko arrazoiaz galdetu dute hogeigun greban daramatzaren garraiolariek.

Burtsa

• J.B. ANDUEZA •

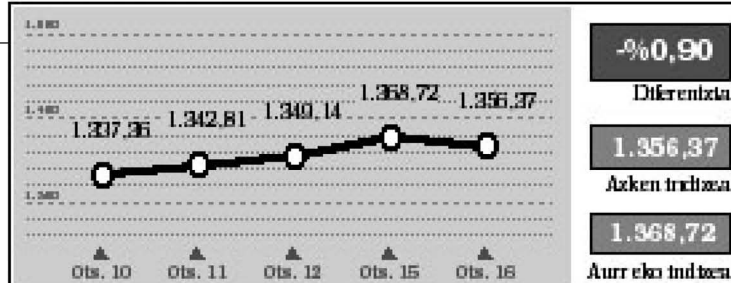
007 ikustera

Bolumen eskaseko beste egun bat, 864 milioi euro espainiar burtsen sisteman. Bilboko inbertsiogileak James Bond ikustera joanak izango ziren, finantza sistemako ziurgabetasun giroak ez baitu arrisku handitan sartzeko gogorik ematen. Bezperan Wall Streetek jai zuela, asko igo zen Bilboko burtsa eta, atzo berriz, nahiz

EEBBkoak goranzkoa hartu Olabarri kalean galerak gertatu ziren. Ibex-35a larri dabil 9.800eko mugatik gora.

Atzo Telefonicare 117,8 milioi euro negoziatu ziren eta BBVren 77,8. Biek hala biek %1,72 galdu zuten, banka eta telekomunikabide arloetako galera handienak. Igo zen bakarra sektore petrokimikoa izan zen.

Bilboko indizea

Dibisen merkatua

Dolarra (AEB)	1.1176
Libra Esterlina	0.6854
100 Yen (Japonia)	1.3182

Beste indizeak

New York (Dow Jones)	9.341,32 (+%0,7)
Tokio (Nikkei)	14.232,64 (+%1,27)
Madrid (IBEX-35)	9.701,30 (+%1,03)
Paris (CAC-40)	4.052,32 (+%0,12)
Londres (FTSE 100)	6.108,61 (+%1,42)
Frankfurt (DAX-XETRA)	4.895,11 (+%0,1)
Milano (Milan)	23.162 (-%1,47)

■ **ZURRUMURRUAK** uxatzeko adierazpenak egin behar izan zituen Banestoko presidentek: iaz 40.198 milioi pezeta irabazi zituen Banesto bankua Santanderrekin bategin eta desagertuko ote den-

■ **CVNE** enpresa ardogi-leak 1.113 milioi pezeta irabazi zituen iaz, %48,7 gehiago. Ardoaren prezioa bezala, akzio honena ere bere goreneko mailan dabil egunotan.

Laborantza politikan erreforma «sakona» egiteko eskatu dio Frantziari ELBk Baionan

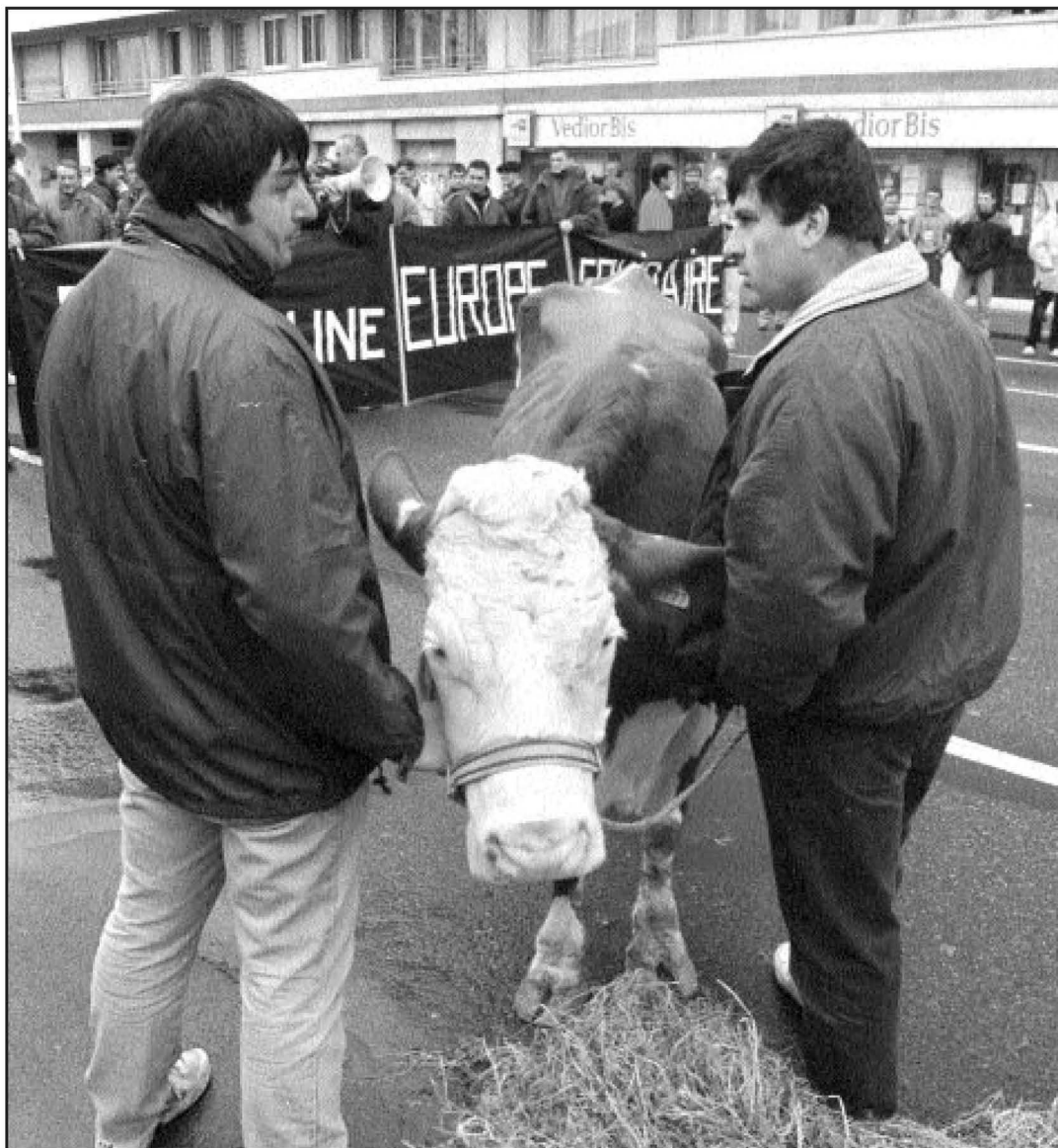
Baionako karriketan behi eta ardi ezarririk, protesta egin zuten atzo laborariek

Hur Gorostiaga / Baiona

ELB sindikatuko 150 laborari bildu ziren atzo Baionako Suprefeturaren aitzinean, Frantziak Europako laborantza politika-
ren norabidea segitu gabe erreforma sakonak egin ditzan galdegiteko. Behi eta ardi karrika erdian ezarririk, Jean François Pages Estatuko ordezkari den suprefetarekin bildu zen sindikatu-
ko ordezkari bat.

EUROPAKO laborantzaren prezioak mundu mailako prezioetara apaltzea salatze-
ko ekitaldia egin zuten atzo Euskal Herriko Laborarien Batasuneko kideek Baionan. «Azken urteotan Europako agintariak eta laborantza handiaren ordezkariak nahi lukete laborantza mundu mailako sektore liberal bat bilaka dadin, laborantza esportatzaile industrializatu eta intentsifikatua izan dadin nahi dute» azaldu zuen Christian Harluxet ELBko bozeramaleak.

«1992ko erreforma bide hortan lehen urratsa izan da, prezioak apaldu baitituzte eta laguntza zuzenak ezarri etxalde handien laguntzen %40 bereganatzen dute. Horren ondorio 40.000 laborari desagertzen dira Frantzian urtero» gehitu zuen Harluxetek. Gisa horretan, behi eta ardiak Baionako Suprefetura aitzinera ekarri-
rik, laborantzari zuzendutako diru laguntzak hobeki partekatuak izan daitezzen galdegin zuten euskal laborariek. «Egun laborantzari zuzentzen zaizkion diru laguntzak ongi partikatuko

Ardiak eta behiak karriketan ezarririk, protesta egin zuten atzo ELBko laborariek.

balira, laborari guztiek bizitzeko haina izanen lukete» azpimarratu zuen Mixel Berhokohirigoinek.

Jean François Pages suprefetak ELBko ordezkari-
tza bat onartu eta laborariek beren eskakizunak agertu zizkieten. Europako laborantza politika salatzeaz gain, gaur egun zereal ekoizpena egiten duten laborari handiak oraino gehiago lagundu ordez, belar hazkuntza egiten dutenak hobeki sustengatze-

ko deia egin zioten Estatuko ordezkariari. Azken honek, galdegindakoak entzun eta Laborantza Ministeriora helaraziko zituela ihardetsi zien.

Europar laborantza politikari buruz, ELBk harreman estuak ditu Hegoaldeko EHNE sindikatuarekin. Azken sindikatu honen izen-
an Paul Nicolson izan zen Baionako ekitaldian. «Egun iragartzen den erreforma hein berean gaitza da Euskal

Herri osorako. Prezioak berdintsuak ditugu, baserriak ere neurri tipikoak eta ondorio kaltegarri berdinak» gehitu zuen EHNEko kideak.

Aurtengo merkatuan axuriak izandako prezio apaltze handia ere salatu zuten ELBko kideek, eta Suprefetari ardi saileko arduradun ezberdinen arteko mahai ingurua osa dezan galdegin zioten. Pagesek, Laborantza Zuzendaritzarekin mintzatu-
ko zela ihardetsi zien.

FDSEA-CDJAK ardiki ekoizpenerako laguntza eskatu dute

Hur Gorostiaga / Baiona

ELBk goizean egin zuen toki berean, FDSEA eta CDJAK ardi haragiaren prezio apaltzea salatu eta ardiki ekoizpenerako laguntzen emendatzea galdegiteko protestaldia egin zuen arratsaldean.

Suprefetura aitzinera heldu eta ardi azalak bota zituzten egoitzaren teilaturat, bertan bildu ziren 70 labora-

riek. Ondotik, lau ordezkari-
rekin bildu zen Jean François Pages Suprefeta.

«Aurten ardi haragiaren prezioa %25 beheratu da, sei libera merkeago kiloko iaz baino. Anitz arrangura sortu du horrek, finantza mailan ondorio zuzenak izan baititu» azaldu zuen Jean Paul Iriquin bozeramaleak. «Ardi esnea anitza aipatzen bada ere, ardi haragiaren krisia

oso inportanta da bereziki laborari tipien artean. Ematen diren laguntza publikoak ez dira aski, eta neurri bereziak hartu behar ditu administrazioak tokiko laborantza salba dadin» azpimarratu zuen Iriquinek. «Ez du deusendako balio enplegu berriak sortzeaz mintzatzea, egun ditugunak ez badira atxikitzen. Egun diren laborariak desagertuz, tokiko

ekonomia guztiak ukanen ditu ondorioak, eta base-
rialdeak hustuko dira oraino gehiago» adierazi zuen FDSEAk kideak.

Atzokoa molde horretako «lehen ekintza» izan zela adierazi zuten laborariek, heldu den egunetan administrazioarengatik neurri berririk hartu ezean, berritza-
rekarat aterako zirela ohartarazteko.

laburrean

■ **Fineco inbertsio taldeak 50.000 milioi pezetaren fondoak kudeatu zituen iaz**

FINECO inbertsio taldeak 50.000 milioi pezetaren fondoak kudeatu zituen iaz Bilboko Burtsan, bost bat mila bezeroentzat. Aurtengo ekitaldian kudeatzeko inbertsio bolumena %20 gehitzeko helburua dute agentziako ardura-
dunek, 10.000 milioi peze-
ta gehiagorekin. Talde honek Hego Euskal herrian ditu bulegoak, Bilbo, Donostia eta Iruñean hain zuzen ere.

■ **Habanako argindar sarea berritzeko 95 milioi eman ditu Gasteizko Gobernuak**

HABANAKO erdialdeko eta Habana Zaharreko argindar sareak berritzeko 95 milioiko diru-laguntza eman du Eusko Jaurlaritzako Kanpo Ekintzetarako Sailak. Azkenaldi honetan Habanako inguru horietako sistemak gainkargak eta etenak zituen, eta horregatik, Energiaren Euskal Erakundearen (EEE) bidez, beharrezkoa zen materiala erosi eta modernizazio lanei ekin diote.

■ **Fagor Elektronikak bi mila milioko inbertsioa egingo du datozen bi urteetan**

2.000 milioi baino gehiago inbertituko ditu Fagor Elektronikak 1999-2001eko hirurtekoan. Alde batetik, telebistako seinaleak jasotzeko goi teknologiako produktuak erosiko ditu, eta bestetik, produkzio zelula berriak jarriko dira martxan. Enpresaren esanetan, lan horrek produkzioa areagotzea ahalbideratuko du eta beste 80 lanpostu sortuko ditu Fagorrek.

■ **Protestak elkarrekin egitekotan, Bruselan edo Madrilan egin behar dituztela erantzun dio UAGNk EHNERi**

EHNEK Agenda 2000aren aurkako mobilizazio egutegia elkarrekin egiteko egindako proposamenari, erantzun dio UAGNk; EHNEko Nafarroako buru Mikel Petrirenari jakinarazi diotenez, UAGN Agenda 2000aren kontra mobilizazio bateratuak egiteko prest da, baina, betiere protesta ekintzak herrialde-
detik at, esparru zabalago batean, egin behar direla esan du.

NAZIONALISTA GUZTIEK ALDEKO BOTOA EMAN DUTE, ETA UNIONISTAK BI ZATI BERDINETAN ERDIBITU DIRA

Ipar Irlandako Asanbleak gehiengo handiz onartu ditu gobernu erakunde berriak

■ Trimble lehen ministroa oso pozik azaldu da, bere alderdiko diputatu bakar batek eman baitu aurkako botoa

■ Nolanahi ere, talde armatuen arma entregan auzia konpondu arte ezingo da Ipar Irlandako Gobernua osatu

■ Belfastko Falls auzo katolikoan ustez IRArenak diren armak aurkitu dituela esan du RUC Poliziak

Erredakzioa / Donostia

AZKEN hilabeteetan nahiko geldirik dagoen Ipar Irlandako bake prozesuak aurrerapausu bat eman zuen atzo. Ipar Irlandako Asanbleak gehiengo zabalez —aldeko 78 bot eta aurkako 29— onartu zuen atzo martxoan osatzekoa den gobernuak zein egitura izango dituen. Hain zuzen ere, hamar ministerio izango ditu eta Irlandako Gobernuarekin batera kudeatuko diren sei esparru.

Egitura horiei buruzko paktua abenduan lortu zuten Ipar Irlandako alderdi nagusiek, baina azken egunotan zenbait zalantza sortu ziren bere onarpenari buruz, unionistek gobernuaren osaketa gerarazi baitute. Izan ere, David Trimble lehen ministroak (UUP alderdi unionistakoa) ez ditu onartu nahi Sinn Feini gobernu horretan dagozkion bi ministroak, IRAk zenbait arma entregatu arte. IRAk eta Sinn Feinek argudiatzen dute iazko aste santuko bake akordioak ez duela armen entregatzea baldintzatatzat jartzen eta epea 2000. urteko maiatzaren 31ean bukatzen dela.

Gauzak horrela, uste zen unionisten artean oposizio handiagoa izango zela erakundeak onartzeari buruz. Azkenean, UUPko diputatu bakarrak eman zuen botoa osaketaren aurka, Peter Weir izenekoa. Bezperan, Roy

PETER MORRISON / AP

RUCeko komisario bat, Belfastko auzo katoliko batean aurkitutako armak erakusten.

Beggsek ere iragarri zuen aurkako botoa emango zuela, baina atzo iritziz aldatu zuen, «bermatu baitidate Gobernua ez dela osatuko IRAk lehen armak entregatu arte».

Unionisten banaketa

Bloke unionista 29 kideko bi zatitan erdibitu zen. UUPeko gehienez gain, aldeko botoa eman zuen baita UVF talde

armatuaren adar politikoak ere, PUP alderdi loialistak. SDLP eta Sinn Fein nazionalistek aldekoa eman zuten, bi komunitateko kideak biltzen dituen Alliancerekin batera. Aurkakoa eman zuten, berriz, DUPekoek eta UK Unionists taldekoek. Emaizak asko poztu zuela ziurtatu zuen Trimblek, orain arte daraman jarrerak oso zigor txikia jaso baitzuen.

Gobernuaren egiturak onartu arren, urrats horrek ez du askotarako balioko organu horiek lanean jartzen ez diren bitartean. Martxoaren 10era arteko epea dute horretarako, baina armen auzia konpondu arte ez da halakorik gertatuko.

Asanblean bi eguneko eztabaida beroari amaiera ematen zitzaion bitartean, RUC (Royal Ulster Constabulary)

Poliziak jakinarazi zuen arma gordailu bat aurkitu zuela Belfastko mendebaldean, Falls auzo nazionalistan, hain zuzen ere. Saint Katharine Road kaleko etxe bateak fusil bat, lehergaiak, erloju bonbak egiteko aparailuak eta halakoak topatu zituzten. Ez zuten, ordea, inor atxilotu. Ipar Irlandako Poliziak uste du arma horiek IRAkoak direla.

Aurrera jotzeko eskatu dio Adamsek Blairri

■ IPAR IRLANDAKO Asanbleako Gerry Adams Sinn Fein alderdiko buruzagia falta izan zen. Adams Londresen izan zen atzo, arma entregari buruz hitz egin behar baitzuen Tony Blair Erresuma Batuko lehen ministroarekin.

Adamsek berretsi egin zuen errepubli-

kanoen jokamoldea, hots, arma entregarik ez dela izango bake prozesutik irten-dako erakundeak funtzionatzen hasi arte. Unionisten be-toari aurre egiteko eskatu zion Sinn Feineko buruak Blairri eta hortaz, botere transferentzia lehen bait lehen egitea Ipar Irlandako

Gobernu berriari. «Bi Gobernuak (Irlandakoa eta Erresuma Batukoa) eta alderdiek akordioa betetzen badute, zaila izan arren, arazoa (desarmearena) konponduko dugu», nabarmendu zuen.

Oso bestelako iritzia adierazi zuen, berriz, Bertie Ahern Irlandako lehen mi-

nistroak. Dail edo Legebiltzarrean egindako hitzaldian, Ahernek esan zuen gobernurik ezingo dela osatu Ipar Irlandan desarmeari buruzko akordioa lortu arte.

Londresek, bere aldetik, ez zuen desarmeari buruzko jarrera garbirik hartu nahi izan.

Cook eta Vedrinek azken bisita egingo dute gaur Kosovoko bi parteei presio egiteko

Christopher Hill bitartekaria Belgradera joan da Milosevicekin elkarrizketatzeko

Erredakzioa / Donostia

Kosovori buruzko bake negoziazioak bukatzeko epea amaitzen ari dela, nazioarteko ordezkariak beren presio moduak ugaritzen ari dira, serbiarren eta albaniarren arteko akordioa lortzearren. Erresuma Batuko eta Frantziako Atzerri ministroak gaur helduko dira Rambouilletera negoziatzaileak ohartarazteko, eta Christopher Hill bitartekaria Belgraden izan da, Slobodan Milosevicekin hitz egiteko.

IGANDEAN, Madeleine Albright Estatu Batuetako Estatu idazkariak argi jarri zizkien gauzak bi aldeei. Larunbat eguerdirako akordiorik ez badago, Rambouilleteko gazteluko negoziatzaileak amaitu egingo dira eta bi aldeek aurre egin beharko diete ondorioei. Serbiarren erantzukizuna bada, NATOK aire erasoak egingo ditu Serbian Jugoslaviako Armadaren aurka. Kosovoko albaniarrek badira errudun, berriz, azken urtean nazioartean lortu duten laguntza bertan behera geratuko da eta haien finantzaketa eta arma bilketa eragotzi egingo da.

GEORGI LICOVSKI / EPA

NATOk soldadu alemaniarrek, atzo, beren armak prestatzen, Mazedoniako Tetovo herriaren inguruan.

Albrighten mehatxua gogoraziko diete gaur bi aldeei Robin Cook Atzerri ministro britainiarrek eta Hubert Vedrine frantziarrak. Atzo, Londresko Komunaren Ganberan, Cook ez zen oso baikor azaldu. «Duela bi aste, akordioa izango zela ezin nuela ziurtatu iragarri nuen hemen. Zoritxarrez, beste horrenbeste esan behar dut orain». Vedrinek, berriz, azpi-

marratu zuen Kontakt Taldea «bat eginik» dagoela afera horretan, europarren, estatu batuarren eta errusiarren arteko desadostasunak agerian geratu diren arren.

Milosevicekin bildu da Christopher Hill

Rambouilleten bi parteen artean zubi lana egiten duen Christopher Hill estatu

batuarra, berriz, Belgradera heldu zen atzo, Slobodan Milosevic Jugoslaviako presidentearekin elkarrizketatzeko. Milosevic ez da Frantziatik azaldu, nahiz eta berak duen azken hitza Serbiako ordezkarietan. Beta berri agentziak jakinarazi duenez, Serbiak atzo erantzun zion idatziz nazioarteko komunitateak egindako konponbide proposamenari.

Errumaniako meatzariak beren liderra defendituko dute

■ Bukarestera beste martxa bat egiteko asmoa adierazi dute, Miron Cozmaren espetxeratzeara eragozteko

Erredakzioa / Donostia

JIU haraneko (Errumania) lau mila meatzari elkartu ziren atzo Tirgu Jiu hirian, eta Bukarest hiriburura berriz joateko asmoa adierazi dute. Indarkeria handia eragin zuen ibilaldi horietako baten antolatzaile izateagatik —1991koa antolatzeagatik, hain zuzen ere— kondenatu du auzitegi batek Miron Cozma, meatzarien liderra.

1991n, soldata igotzeko eta lan baldintzak hobetzeko eskatzen zuten zortzi mila meatzari inguru heldu ziren Bukarestera. Oso borroka gogorrak izan zituzten segurtasun indarrekin, eta horietan hiru lagun hil ziren eta dozenaka zauritu. Meatzariak oso presio handia egin

zuten, eta Petre Roman lehen ministro sozialistak dimisioa aurkeztu behar izan zuen. Istiluen erantzukizuna izateagatik epaitu zuten Cozma, eta lehen epaian 18 hilabetez zigorra ezarri zioten. Fiskalari oso txikia iruditu zitzaion zigorra, eta auzitegi batek errekurtsioa aintzat hartu eta 18 urtekoa ezarri dio.

Cozma eta bere ingurukoek babeserako estrategia landu zuten atzo Petrosanin, eta ondoren joan ziren Tirgu Jiu-ra. Atzo goizean, artean Cozma atxilotzeko agindua ez zuela jaso esan zuen Petrosaniko Poliziak, eta meatzarien liderrak uste du Bukarestetik heldutako segurtasun indar bereziek atxilotu nahiko dutela. Cozma ez du bere

burua entregatuko, bere aurkako epaia legez kontrakoa delako. Meatzarien sindikatuek Cozmaren zigorra politikoa dela ziurtatu du, eta bere burua defendituko duela iragarri du. Meatzariak Jiu bailarara doan errepide estua itxi zuten, Poliziari bidea trabatzeko.

Gobernua zigorraren alde

Gobernua sustengatzen duten koalizioa (kristaude-mokratak, liberalak, sozialdemokratak eta hungariarrak) alderdietako buruek ziurtatu dute bidezkoa dela Cozma zigortzea. Duela hilabete eskas, Vadu Vasile lehen ministroak Cozmarekin paktua lortu behar izan zuen,

meatzariak, berriz ere protestan, Bukarestera joateko mehatxua egin zutelako. Bost egunetan, meatzariak gaintu egin zituzten Poliziak jarritako hesi eta barrikada guztiak eta oso liskar gogorrak izan ziren. 200 lagun inguru zauritu ziren.

1990ean, berriz, Ion Iliescu orduko presidentek meatzariak deitu zien ia bi hilabetez haren politika salatu zuten ikasleak Bukaresteko erdialdetik kanporatzeko. 48 orduz, meatzariak gogor jipoitu zituzten ikasleak, kazetariak eta gustuko ez zituztenak. Gutxienez sei lagun hil ziren. Bukarestetik alde egin zutenean, Iliescuk zorianak eman zizkien «espiritu zibikoa» erakutsi izanagatik.

B O S N I A

■ Gaur da erabakitzekoa Brcko noren esku geratuko den

NAZIOARTEKO bitartekaritza batzorde batek gaur du erabakitzekoa Brcko hiria Bosniako errepublika serbiarraren edo federazio musulman-kroaziarren esku geratuko den. Bi aldeek beretzat esan dute hiria, 1995ean Bosniako gerrari amaiera eman zioten Daytongo akordioek ez baitzuten hori zehaztu.

K A L E D O N I A
B E R R I A

■ Estatutu berria behin betiko onartu du Frantziako Legebiltzarrak

FRANTZIAKO Senatuak aldeko 311 botorekin eta aurkako bostekin onartu zuen atzo Kaledonia Berriari autonomia estatutu berezia ematen dion legea. Hortaz, eztabaida behin betiko bukatu du Frantziako Legebiltzarrak.

Pujolek ez du finantzaketa berria eskatuko Espainiako hauteskundeak egin artean

Legegintzaldia amaitzeko egonkortasuna agindu dio Aznarri, eztabaidak izan arren

Agentziak / Madril

Jose Maria Aznar Espainiako presidenteak eta Jordi Pujol Kataluniakoak Espainiako legegintzaldia osorik betetzeko borondatea agertu zuten

atzo, baina onartu zuten hauteskundeak egin bitarte —teorian 2000ko martxoa baino lehen— hainbat desadostasun azaldu daitezkeela. Pujolek Aznarri agindu dio legegintzaldia bukatu arte ez duela berriz eskatuko

Katalunia finantzatzeko eredu berria. Hurrengo urteko aurrekontuak sustengatzeko asmoa adierazi zuen Pujolek, baina Gobernuaren proiektuaren zain daudela gaineratu zuen.

BI ordurik elkarriketatu ziren atzo Moncloako jauregian Jose Maria Aznar eta Jordi Pujol. Urteko lehen bilera izan zen, eta PPren eta CiUren artean desadostasun edo eztabaida larriak ez dagoen une batean egin da, gainera. Bilerak balio izan zuen ziurtatzeko bi aldeek elkarri laguntzen jarraituko diotela Espainiako politikagintzan eta, hortaz, Aznarren gobernuak irauteko behar duen egonkortasuna izango duela.

Berritasun nagusia izan zen autonomien finantzaketari buruzkoa. Izan ere, Pujolek aipatu zion Aznarri ez duela beste sistema bat eskatuko horretarako epea heldu arte, hots, Espainiako hauteskundeak egin arte. Orain indarrean dagoen eredu 2001. urteko abendura artekoa da eta ordurako erabaki behar da luzatzen den edo, Pujolek nahi duen moduan, berri bat indarrean jartzen den.

Finantzaketarekin oso arduratuta daude Kataluniako alderdi politiko gehienak, Estatuari ematen diotena gutxitu egin nahi baitute. Pujolen alderdi Convergenciak plazaratu berri du bere proposamena, zerga bilketa ia osoa Generalitatearen esku uzten duena. Gai horretan Espainiako autonomia erkidego pobreenekin —Andaluzia eta Extremadu-

BERNARDO RODRIGUEZ / EFE

Jose Maria Aznar eta Jordi Pujol, Moncloa jauregian, atzo goizean.

ra batik bat— aurrez aurre jartzen da, orain baino gutxiago eskuratuko duten beldur baitira horiek.

Hauteskunde epeak betetzeko asmoa

Moncloan izan ondoren emandako prentsaurrekoan, Pujolek ziurtatu zuen berak eta Aznarrek hauteskunde egutegia betetzeko asmoa

duela. Hala bada, Kataluniakoak hurrengo udazkenean egingo dira, eta Espainiakoak beranduenik 2000ko martxoan. Hala ere, Pujolek aitortu zuen ez dagoela ziurtatzerik horrela izango dela, «beti gerta daitekeelako zerbait». Hala ere, onartu zuen legegintzaldiaren amaieran bi taldeen arteko harremanak oker daitezkeela eztabaida politikoak direla-eta.

Gobernuko bozeramaile Josep Piquek ere esan zuen hauteskunde asko pilatzeak —udaletakoak, autonomikoak eta Espainiakoak— tentsioak eragin ditzakeela. Gobernuak, ordea, ez du espero harremana erabat hondatuko duen gertakariarik edo eztabaidarik.

Pujolek iragarri zuen prest daudela 2000. urteko aurrekontuak negoziatzeko.

PSOEk ikertuko du primarioetan Almuniak irabaz zezan iruzurrik izan ote zen

■ Jaengo militante batek adierazi du Josep Borrellen aurka egin zuela lanpostu baten truke

Agentziak / Jaen-Madril

JOSEP BORRELL Espainiako Presidentziarako PSOEko hautagaiak atzo adierazi zuenez, bere partidua abian jarriko dituela Jaengo militante batek salatutako iruzurra bezalakoak egia edo gezurra diren jakiteko neurriak.

PSOEk iazko udaberrian Gobernurako hautagaia aukeratzeko egindako primarioetan, Jaenen Almuniaren alde egindako iruzurrean parte hartu zuela aitortu du Manuel Aguilar izeneko militante sozialistak. Hark dioenez, Gaspar Zarrías Andalziako Juntako Presidentzia kontseilariak lanpostu bat agindu zion primarioetan Joaquín Almunia alderdiko idazkari nagusiaren alde egiteagatik. Hain zuzen ere, Espainiako probintzia guztien artean Jaenen lortu zituen Almuniak emaitzarik onenak primarioetan; hala ere, PSOEko idazkari nagusiak ezustean galdu egin zituen gobernu hautagaitzarako primarioak Borrellen kontra.

Ez zioten agindutakoa eman

Gauzak horrela, Manuel Aguilar militanteak adierazitakoaren arabera, ustezko iruzurrean parte hartu ondoren Jaengo egoitza batean izan zen lanean hiru hilabetez. Ondoren, berriz, «emandako hitza ahaztu zuten» alderdiko buruzagiek eta lan gabe geratu zen. Hori ikusita eta «kamikaze bat» dela jakin arren, Aguilarrak gertatutako salatzea erabaki du «mundu guztiak Jaenek zer gertatzen den ikus dezan». Jaengo PSOEko zuzendaritzak bere aldetik, bertako primarioak «garbiak eta gardenak» izan zirela azaldu zuen atzo. Era berean, alderdiari Aguilar PSOEtik botatzeko eskatu dio, «akusazio faltsuak egiteagatik».

Nazien biktimei pagatuko diete Alemaniako enpresa handiek

■ 'Oroitzapena, Erantzukizuna eta Etorkizuna' mezua zabaldu nahi izan da sortutako fondoarekin

Agentziak / Bonn

ALEMANIAKO 12 enpresa handik atzo jakinarazi zuten bat egin dutela nazismoaren biktimei kalte-ordainak emango dizkien fondo bat eratzeke. Alliantz, BASF, Bayer, BMW, Daimler-Chrysler, Degussa, Deutsche Bank, Dresdner Bank, Hoechst, Krupp, Siemens eta Volkswagen sozietateetako ordezkariak berri hori zabal-

du zuten Gerhard Schroeder kantzilerrarekin izandako bileraren ostean. Schroeder kantzilerrak berak zuen nazismoaren biktimei egindako kalteak diruz ordaintzeko fondoaren sorreraren berri eman.

Kantzilerrak, haatik, ez zuen zehaztu fondo hori zenbatekoa izango den. «Oraingo ezin dugu esan, ezta nahi ere, fondoak zenbatekoa izango den», esan zuen Gerhard

Schroederrek. Gobernuburuak, hala ere, esan zuen 200.000-300.000 lagunek jasoko dutela kalte-ordaina. Tartean sartuko dira bankuek eta aseguru etxeek ondasunak kendu zizkieten pertsonak, baita Alemaniarat nahitanahiez lan egiterat behartuak izan ziren herri okupatuetakoa bizilagunak ere. Hortaz, nahiko zenbaki txikia izanen dela ematen du, baina eratuko den fondo-

ak Alemaniako aginte politikoek eta enpresek aurretik eman zituzten kalte-ordainen gehigarri bat du osatuko.

Oroitzapena, Erantzukizuna eta Etorkizuna mezuarekin eratuko den fondoak zenbat diru banatuko duen argitu nahian, Alemaniako hedabide batzuek 1,3 miliar eurotik 1,5era bitartean aipatu zuten joan den astearen amaieran.

Kurdistango gatazka Ocalan Turkiaren esku

GERRILLARIEN USTEZ, TURKIA ETA ISRAEL DIRA OCALANEN ATXILOKETAREN ERANTZULE; ETA GREZIA ETA KENYA, «LAGUNTZAILE»

«Konplota» salatu eta Turkiaren kontrako borrokari eusteko eskatu du PKK-k

■ Kurdistanen Askapen

Nazionalerako Fronteak Ocalan heriotza zigorrera kondenatua ez izateko bermea eskatu dio EBri

■ Ankararekin gai honetaz hitz

egiteko Europako Batasuneko gobernuen arteko batzorde bat osatzea proposatu du

■ Turkiaren aurka «autosakrifizioz»

eta intifadaren moduko metodoez borrokatzeko deia egin die talde kurduak bere jarraitzaileei

Sinadura / Lekua

ABDULLAH OCALAN PKK-ko buruzagiari zer gertatuko zaion beldur azaldu dira nazioarteko komunitate kurdua eta lider independentistaren kideak. PKK talde gerrillariak —Kurdistango Langileen Alderdia— zein Kurdistanen Askapen Nazionalerako Fronteak Ocalan Turkian torturatu edo heriotza zigorrera kondenaturik izango ez delako bermea exijitu diete Europako gobernuari. Horretarako, Europako Batasuneko (EB) estatuek presio egin beharko diote Ankarari, iturri horien arabera. PKK-k, bestalde, «nazioarteko konplota» salatu du lider kurduaren atxiloketaren erantzule gisa. Era berean, «estatu turkiar faxistari» baliabide guztiak erabiliz aurre egitearen alde agertu da.

PKK-k Atenasen kaleratutako agiri batean agertu duenez, Apo Ocalanen atxiloketaren atzean Turkia eta Israel daude, eta Grezia eta Kenya bi estatu horien «laguntzaileak» izan dira.

Ocalan Kenyan zen Greziaren enbaxadan babesturik, eta atzo bertan Turkiara eramana izan zen. Gertaera horren inguruan ez da zehaztasun askorik zabaldu, eta ezagutzen diren bertsoiak kontrajarriak dira zenbait puntutan. Atenasek esan duenez, Abdullah Ocalan bizkartzain greziar eta kenyarrrez inguratuta irten zen autoz bere enbaxadatik, baina ibilgailua «desagertu» egin zen bidean zegoela. Greziak ez du argitu autoa nora eta zertan zihoan; eta kenyarrei egotzi die gertatu denaren errua. Estatu afrikarrak, oster, lagunen arteko harreman diplomatikoez eta konfiantzaz profintatu izana leporatu die greziarrei. Zenbait iturriren arabera, Ocalan atxilotzeko operazioan EEB-Bek eta Israelek ere parte hartu dute, baina Washingto-

MISHA JAPARIDZE / AP

Errefuxiatu kurduak, atzo, Moskuko Greziaren enbaxadako atarian protestan.

«Inor erretzekotan, arerioak erre behar du»

■ ATENASEN argitaratutako agirian, Ocalanen atxiloketak eragindako egoeraren garapena eta geroari buruzko hausnarketak egin ditu Kurdistango Langileen Alderdiak. Komunikabideen artean zabaldutako testuan, borrokari eusteko eskatu du PKK-k. «Gure borroka ez da bukatu. Ocalan

milioika lagun ordezkatzen dituen liderra da», dio talde gerrillariaren agiriak. Kurdistanen Askapen Nazionalerako Fronteak modu bertsuan mintzatu da, eta EBko estatuei esan die Ocalan ez torturatzeko eta haren kontrako heriotza zigorra ez ezartzeko eska diezaioela Ankarari. «Ocalanek turkia-

rren eskuetan ez dubere biziaren gaineko segurtasunik», segitu du PKK-k, eta herri kurduak konplizeei inoiz ez diela barkatuko gaineratu.

Era berean, kurduak jarrera tinkoa izan eta euren burua ez erretzeko eskatu die. «Inor bada sutan erre beharrekoa, gure arerioa da». Kur-

duek «intifada berriak sortzeko iraultzan» altxatu behar dutela adierazi du talde gerrillariak.

«Gure alderdiaren erabakia zera da: gure herriak autosakrifizioz eratu eta arerioa jotzea. Hori guztia agindu modura hartu behar da, eta halaxe bete», bukatu du PKK-k bere agiria.

■ Segurtasun neurri bereziak hartu ditu Greziak

HASERRE handia piztu zuen mundu osoko kurduengan Ocalanen atxiloketak, eta, batik bat, Greziaren aurka zuzendu zen haien amorrua, herrialde hori egiten baitute atxiloketaren errudun. Sumindura handi hori ikusita, segurtasun neurri bereziak hartu ditu Greziako Gobernuak, erasoan beldur. Halaber, Greziako lehendakaria Austrian zen bisitan, baina bertan behera utzi zuen.

■ Gobernuari kritikak Italian

KRITIKA zaparrada jaso zuen atzo Italiako zentro ezkerreko gobernuak. Izan ere, Siriak kanporatu ostean, duela hilabete arte, Italian izan zen Ocalan, baina Gobernuak ez zion babes politikorik eman. Horrexegatik kritikatu dute ezkerreko alderdiek D'Alemaren gobernuak, eta neurri batean atxiloketaren errudun egin dute. Ezkerreko Demokratak (DS) D'Alemaren alderdiaren zati batek bat egin du salaketa horrekin.

■ Kenya eta Grezia ika-mikan

OCALANEN atxiloketa ilunak Kenyaren eta Greziaren arteko krisia eragin du. Izan ere, kurduen buruzagia Kenyan atzeman zuten agente turkiarrek, Greziaren enbaxadan. Kenyak baimenik gabe Ocalan bere lurretan sartzea leporatu dio Greziari, «mugak urratzea». Atxiloketari buruz ez dakiela ezer gehiago azpimarratu du.

nek zein Tel Avivek ukatu egin dute informazio hori. Turkiak, ordea, bere gain hartu du detentzioaren gaineko erantzukizun guztia, eta argibide gehiagorik jakinaraziko ez zuela adierazi du. Kurdistanen Askapen Nazionalerako Fronteak, bestalde, herri kurduak Grezia eta

Kenyako gobernuari erantzun egingo diela agertu du, «Grezia eta Kenyako gobernuak polizia kenyarraren esku utzi baitzuten gure liderra». Atenasek ukatu egin du puntu hori, baina Fronteko bozemaile S. Kilicek «erne egotea» eskatu die kurduari. PKK-k ere «larritzat» jo du une

hau, eta «gertaeren anbigutasun izaugarria» salatu du. PKK-k borroka mota guztiak erabiltzeko eskatu die kurdui Turkiaren kontra egiteko. Taldeak palestinarrek Israelen aurka erabilitako intifada metodoak goratu eta «autosakrifizioa» eskatu die kurduari, «arerioa jotzeko».

Ankara pozarren agertu da, eta «bururik gabe» gerrilla garaituta dagoela esan du

«Ocalanek krimenengatik ordainduko du», iragarri du Turkiako Gobernuak

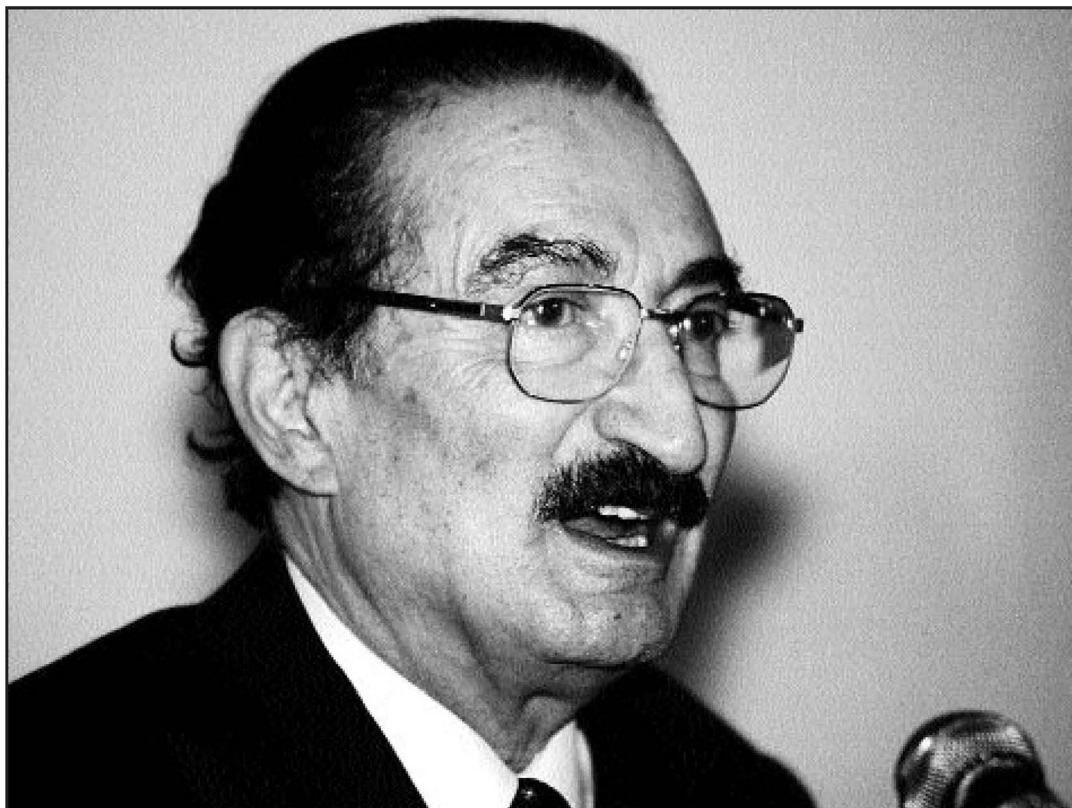
Erredakzioa / Donostia

Abdullah Ocalan buruzagi kurduaren atxiloketa-rengatik pozez gainezka, Turkiako Gobernuak armak utzi eta Justiziaren aurrean kontuak argitzeko dei egin zien atzo PKK-ko gerrillariei (Kurdistango Langileen Alderdia). Ankararen arabera, burua moztuta gorputzak erraz emango du amore. Gerrillak, dena den, borrokari eutsiko diola adierazi zuen.

TURKIAKO lehen ministro Bulent Ecevit pozarren mintzatu zen Ocalanen atxiloketaren berri jaso eta gero. «Bidearen amaierara iritsi zarete. Terrorismoaren bidez ez zarete inora iritsiko. Beraz, gelditu ezazue eta zatozte Turkiako Justiziaren aurrera. Zatozte eta bil zaitezte zuon familiarekin», zuzendu zitzaizkien PKK-ko gerrillariei.

Turkiako agintariek isiltasun osoa gorde zuten atzo Ocalanen atxiloketaren xehetasunen gainean: gertakaria, ordea, ospatu egin zuten, atxiloketarekin batera gerrilla desegin delakoan. «Espero dut, orain, erakunde separatista terroristak desegin egingo dela, hori litzateke zentzuzkoena. Uste dut Ocalanek engainatuta eduki dituen gazteek ikusiko dutela bide zuzenari heltzeko aukera daukatela», esan zuen Ecevit.

Turkiako lehen ministroak gaineratu zuen PKK-ko buruzagiak «bizitza eroso, luxuz betea» izan duela, «zuek, mendietan, sufritu duzuen bitartean».

TARIK TINAZAY / EPA

Bulent Ecevit, Turkiako lehen ministroa, atzo Ankaran emandako prentsaurrekoan.

«Krimenengatik ordainduko du»

Ecevitik ez zuen argibiderik eman atxilotze operazioaren inguruan, ezta buruzagi kurduaren egoeraren inguruan ere. Baina PKK-ko liderrari zerk itxaroten dion aurreratu zuen: «Ocalanek krimenengatik ordainduko du Turkiako epaitegi independenteen aurrean». Hain zuzen ere, Ocalanek Turkian bidezko epaiketa izateko berme asko ez dagoela-eta, hainbat herrialdek auzi honetan nazioarteko epaitegi batek eskuhartzea eskatu dute. Turkiako lehen ministroak, ordea, ez zuen halakorik iragarri atzo.

Gainera, Ankarako hainbat iturriren arabera, Turkiako

Gobernuak kurduen gainontzeko ordezkarien aurkako kanpaina ere badarama. Hala, Alderdi Demokratiko Popularra (HADEP), legez kanpo geratzeko arriskuan dago. 1994an sortu zen mugimendu hori, Ankarak legez kanpo jarritako beste talde batzuk ordezkatzeko. Turkiako Fiskaltza Nagusiak, ordea, iragan urtarilaren amaieran prozesu bat ireki zuen alderdi horren aurka, PKKri ustez ematen dion babesarengatik.

Justiziak HADEP legez kanpo jarritz gero, kurduak ez lukete astirik izango beste mugimendu bat osatu eta datorren apirilera iragarri-ta dauden hauteskundeetara aurkezteko.

Europako Batasunak hain-

bat aldiz ukatu dio sarrera erakundean Turkiari, besteak beste kurduen gaineko politika errpresiboarengatik. Oraingo honetan ere Ankarak bere politikari eutsi dio.

Segurtasun neurriak

Turkiako Gobernuak pozez gainezka zegoen arren, PKKren ekintzen beldur ere bazen, eta, badaezpada, poliziak eta Armada bidali zituen Ankarako gune nagusietara eta enbaxadetara. Europako hainbat tokitan kurduak ekintza ugari egin bazituzten ere, Turkian ez zen halakorik gertatu.

Turkiak kanpoko diplomatikoak deitu zituen atzo, kanpoan dauden turkiarren segurtasunaz kezkatuta.

Europako Batasunak «bidezko epaiketa» espero du

EUROPAKO BATASUNAK (EB) Abdullah Ocalan PKK-ko buruak «bidezko epaiketa» bat izan dezan eskatu zion atzo Turkiari. Era berean, Europako Batzordeak heriotz zigorra gaitzesten zuela gogorazi zion Turkiari EBk.

Hans Van de Broek Kanpo Arazoetarako komisarioak «aipatu bezala Ocalan Turkian baldin badago», dagoe-

neko EBk ez duela gai honetan «ezer egiteko» azaldu zuen. Hala ere, Turkiari Ocalanek «bidezko epaiketa» bat izatea eskatzen diotela nabarmendu nahi izan zuen.

Era berean, Ocalan auzia «gertuenetik bizi izan duten EBko herriek buruzagi kurdua ongietorria ez zela» erakutsi zutela gogoratu zuen. Hala ere, «Ocalanek Turkian heriotz zigorra jaso zezake-

ko» herri horiek Turkiak eskatutako estradizioak ez zituztela bideratu gogoratu zuen. Ildo horretan, Turkia Europako Batzordeko kide ere badenez, auzia «lege eta oinarri demokratiboen barnean» eramango duenaren konfiantza azaldu zuen Van de Broeck.

Kanpo Arazoetako europar kontseilariak kurduen arazoari elkarrizketatik eta bide

baketsutik irtenbidea eman behar zaiola ere nabarmendu zuen. Hala ere, Europar Batasuna «irtenbideak emateko egoeran ez dagoela» onartu zuen.

Ocalan auziak Turkia eta EBren arteko harreman tirabiratsuengan izan dezaken eraginari buruz, Van de Broeckek esan zuen epaiketa «nola burutzen den arabera» izango dela.

erreakzioak

Iñaki Anasagasti • EAJ

«Legebiltzarreko biltzarraren onerako izango da atxiloketa»

► «Ocalanen atxiloketak Eusko Legiltzarreko kurduen bileran eragina badu, onerako izango da, terroristak ez direla ikusten ari baita. Kurduak bere buruari su ematean terroristak ez direla eta ideia bategatik hiltzeko prest daudela ikusten da. Onar daiteke herri bateko buruzagi adierazgarri baten atxiloketa giza eskubideak onartzen ez dituen gobernu genozida baten eskutik?».

Herri Batasuna •

«Herri kurduak bizi duen egoeraren isla»

► «Gogor salatzen dugu Ocalanen egoera eta oso kezkatuta gaude berarekin gerta daitekeenarekin. Bere egoera herri kurduak bizi duenaren isla da. Beharrezkoa da nazioarteko konferentzia batean kurduen egoerari irtenbide negoziatua bilatzea. Bertan, kurduei herri bezala dagozkion eskubideak onartu beharko lirateke».

J.M. Robles • PP

«Istiluak Eusko Legebiltzarren txorakeriaren erakusle»

► «Ocalanen atxiloketaren ondoren Europar Batasunak istiluek Eusko Legebiltzarrak egindako txorakeria argi erakusten dute. PKK gurekin zerikusirik ez zuen terrorismo arazoa zen eta orain, Lizarrako paktuaren txorakeriadela medio, arazoa etxean daukagu».

Rafael Estrella • PSOE

«Gasteizko bileraren inguruko eztabaida kutsatzen du»

► «Ocalanen atxiloketaren aurka gaude eta Turkiako Gobernuari bere giza eskubideak eta legearen aurreko bermeak errespetatzea eskatu beharko dio Europako Batasunak. Garbi utzi nahi dugu honek ez duela Gasteizko Legebiltzarrean kurduak egin beharreko biltzarrekin zerikusia, hala ere badakigu gertatutakoak sortutako eztabaida kutsatzen duela».

Kurdistango gatazka Ocalan Turkiaren esku

Kurduen jazarraldia

Greziaren, Kenyaren eta NBEren egoitzak okupatu eta hainbat gatibu hartu zituzten Europan

Erredakzioa / Donostia

Kurduen jazarraldia bizi izan zuen atzo Europak. Hala, kurdu taldeek Greziaren, Kenyaren eta NBEren egoitza diplomatikoak okupatu eta hainbat gatibu hartu zituzten Europa osoan. Lau emakume kurdu, berriz, egoera larrian daude Ocalanen atxiloketa salatzeko beren buruari su eman ondoren.

EUROPAN bizi diren kurduak ekintza ugari egin zituzten atzo Abdullah Ocalan PKK Kurdistango Langileen Alderdiko buruzagiaren atxiloketa salatzeko. Goizaldean hasita, kurdu taldeek Nazio Batuen Erakundeak (NBE), Kenyak eta Greziak Europan dituzten egoitza diplomatikoak okupatu zituzten haserre adierazteko. Hala, hainbat egoitzatan bertako langileak gatibu hartu eta txikizioak eragin zituzten. Kasu gehienetan gasolinaz igurtzi zuten kurduak beren burua, bertatik botatzen saiatuz gero su emango ziotela mehatxatuz.

Horrelako egoerak bizi izan zituzten herriak Holanda, Dinamarka, Suedia, Belgika, Alemania, Frantzia, Erresuma Batua, Austria, Suitza, Errusia eta Italia izan ziren. Hala ere, atzoko azken orduetarako egoitza gutxi batzuk bakarrik zeuden okupatuta, gehienetan protestak amaitu baitzituzten kurduak.

Kurduen ekintzetan nabarmentenak bat, lau emakumek Ocalanen atxiloketa salatzeko beren buruari su eman izana da. Alemanian bi gaztek —bat 17 urtekoa—, eta Kopenhagen eta Londresen banak eman zioten su bere buruari. Guztiak oso egoera larrian daude erietxetan.

Greziak EBren adierazpena nahi du

Georgio Papandreou Greziako Atzerri ministroak Europako Batasunari adierazpen bat egiteko eskatu zion atzo, kurduak okupazioak bertan behera utz ditzaten. Bertan, Ocalan heriotzara ez kondenatzeko eta bere segurtasuna bermatzeko exijitu beharko luke Europako Batasunak.

CEES ZORN / AP

Borrokak Holandan. 150 kurdu inguru Greziako enbaxadan sartu ziren Hagan, eta enbaxadorearen emaztea, semea eta emakume bat gatibu hartu zituzten. Kanpoan, borroka gogorak izan zituzten poliziek.

CHRISTIAN LUTZ / AP

Hustuketak Frantzian. Frantzian bizi diren kurduak hainbat enbaxada edo kontsuletxe okupatu zituzten, baina Poliziak guztietatik kanporatu zituen. Irudi hau Estrasburgokoa da (Alsazia).

SINEAD LYNCH / EPA

Londresko kurduen haserre. Greziaren Londresko enbaxadaren aurrean, kurdu jendetza elkartu zen PKK-ko buruaren atxiloketa salatzeko. Haietako 50 egoitzan sartu ziren eta langile bat gatibu hartu zuten. Atzo iluntzean, Polizia gatibuaren askapena negoziatzen ari zen. Kanpoan, ehunka kurdu protesta egin zuten.

TOBI MELVILLE / AP

Bonzo erara erreta. Londresen emakume kurdu batek bere buruari su eman zion Ocalanen atxiloketa salatzeko. Beste batek gauza bera egin zuen Kopenhagen, eta bi neskatok Alemanian.

LUKAS LEHMANN / EPA

Bernako enbaxada okupaturik. Manifestari kurduak Greziaren Bernako enbaxada (irudikoa) eta Zuricheko okupatu zituzten, eta ondoren inguratu, hustu ez zituzten.

ANDREAS GEBHARD / EPA

Gogorkeria Alemanian. Alemania da kurduen kolonia handiena Europan. Hamar egoitza diplomatiko okupatu zituzten. Irudikoa, Frankfurtekoa, indarkeriaz hustu zuen Poliziak.

Giza eskubideen aldeko taldeak kezkatuta, Ocalanek jasoko duen tratua dela eta

Buruzagi kurduaren abokatuak errekurritu egin du atxiloteta argi-ilunez betea

Agentziak / Nairobi

Abdullah Ocalan Nairobitik Turkiara eraman dute la jakin zen atzo, baina PKK alderdi kurduko buruzagiaren atxiloteta misterioz beteta dago. Zeinek eta nola atxilotu zuten ez dago batere garbi, eta Kenyak, Israelek, EEBBek eta Greziak ukatu egin dute operazio horrekin zerikusirik izan dutela.

ABDULLAH OCALAN buruzagi kurdua Kenyatik Turkiara eraman zuten, herenegun eta atzo bitartean, baina inork ez du PKK alderdiko presidentearen atxilotetari buruzko xehetasunik eman. Ocalan Nairobiko Greziako enbaxadan zegoen, behin-behineko egonaldian, eta astelehenean utzi bide zuen egoitza.

Duela lau hilabete Italiatik ihes egin zuenetik ez zen

Vailo Kranidiotis, Ocalanen abokatu greziarra, eta Yasar Kaya, Kurdistango erbesteko Legebiltzarreko burua.

jakin Ocalan non zegoen. Europako zenbait Estatutan asilo politikoa eskatua zuen, baina Ankarako Gobernuak 30.000 turkiarren heriotza-

ren erantzule jotzen duen alderdiko buruzagiari ezein Gobernu ez zion halako babesik eman nahi izan.

Turkiako Lehen ministro

Bulent Ecevitik eman zuen, atzo Ankaran, atxilotetaren berri, baina operazioaren inguruko xehetasunik ez: «Turkian hamar pertsonak

baino ez zuten operazio horren berri».

Keniak, Greziak, Israelek eta EEBBek ukatu izan dute operazioarekin zer ikusirik dutenik. Zenbait iturri en arabera, Mossad eta EEBBek tako zerbitzu sekretuak dau de operazio horren atzean. Greziak adierazi du inongo gobernuri ez diola jakinarazi Ocalan Nairobin zela.

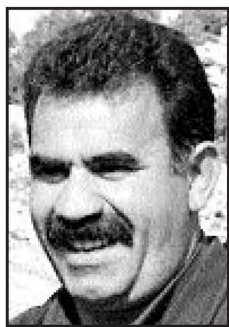
Ocalanen abokatu etako batek, Britta Bohler holandarrak, atxilotetaren kontrako errekurtsioa jarriko duela iragarri zuen, hain zuzen ere, Estrasburgoko Giza Eskubideen Tribunallean. «Txarrena espero dut, Justiziarik gabeko prozesu bat jasango baitu», adierazi zuen. Halaber, Greziako Gobernuaren aurka kereila jarriko du.

Giza eskubideen alde ari tzen diren talde ugari ere abokatuen kezka bertsua agertu zuten. Amnesty International, esate baterako, Ocalanek torturak jasan ditzakeela uste du. Nazio Batuen Erakundeko torturaren aurkako arduradun nagusiak, Nigel Rodleyk, berriz, Ocalanen osotasun fisiko zein psikikoa bermatzeko eskatu dio Turkiako Gobernuari, eta atxilotetaren nondik norakoak argitzeko.

soslaia

ABDULLAH OCALAN • PKK alderdiko presidentea

Gerrillaburu bat baino gehiago

ABDULLAH OCALAN-EN atxilotetak izan dituen erreakzioek, Turkiako agintarien eskuetan erori dena gerrillako buru bat baino gehiago izan dela agerian utzi dute. Izan ere, Ocalan eta PKK (Kurdistango Langileen Alderdia), Turkiako kurduen lider eta alderdi bilakatu dira azken urteotan. Turkiaren errepresio gogorretik -azken hamar urteotan 3.000 herri desegin ditu Armadak, eta 3 milioi kurduen ihesa bultzatu- babestu dituen taldea izan da PKK. Hori dela eta alderdi horrek kurduen sustengu osoa jaso du.

Abdullah Ocalan duela 50 urte jaio zen. Gizarte Zientziak ikasi zituen Ankarako unibertsitatean. Ikasle garaian hasi zen kurduen gaiten sakontzen. 1972an atxilotu egin zuten gutun komunistak hedatzeagatik. 1974an PKK sortu zuen, baina taldea lau urte geroago eman zen ezagutzera. 1984an PKK-k armak hartu eta borrokari ekin zion, 1980an Ankarak kurduen aurka hasitako politi-

ka errepresio gogorrari erantzunez. Ordurako ihes eginga zegoen Ocalan. Siria izan du babestoki nagusia, baina Libanon eta beste herrialde batzuetan ere babestu izan da.

Buruzagi nagusia kargutik kendu gabe, PKK-k ideologiaz aldatu du sorreratik honaino. Are, liderra bera izan da ideologiaren garapena bultzatu duena, «aro berriei erantzun berriak eman behar zaizkielako». Horrela, talde marxista-leninista zenak sozialismoa hartu zuen banderatzat 90eko hamarkadaren hasieran; demokrazia, aniztasuna eta justizia soziala aldarrikatzen ditu, eta ez du independentzia azken xedetzat, kurduen autonomia baizik. «Kurdistanek ezin du Turkiarik gabe existitu, eta Turkiak ezin du kurdurik gabe iraun», adierazi izan du Ocalanek.

PKKren azken su-etena zela eta, Ocalanek Bill Clintoni bidalitako gutunean erakundearen gaineko azalpenak eman zitkion: «Utz iezadazu, bide batez,

gure alderdiari buruz hedatu diren hainbat gezur eta egia erdiak gezurtatzen. Hortik esan dute gu alderdi komunista horietako bat garela, eta Turkiaren egungo mugak aldatzea nahi dugula, edo Ankaratik bereizi nahi dugula. Horietako baieztapen bat ere ez da egia. Gainera terrorezko ekintzen aurka gaude. Guk amaiera eman nahi diegu turkiar eta kurduen sofrimenduari. Aukera bat nahi dugu, alderdi bezala, bakearen eta egonkortasunaren alde gaudela erakusteko. Xede horretarako, irtenbide federal baten alde gaude, Estatu Batuetan duzuen ereduaren antzekoa».

Turkiak Siriari egindako mehatxuaren ondorioz -Ocalani babesa ematen jarraituz gero gerra hasiko zuela esan zuen-, buruzagi kurduak ihes egin beharra izan zuen iazko urrian. Italiara iritsi zen, eta atxilotu egin zuten. Ocalanek orduan adierazi zuen indarkeriari uko egiten ziola. Polemika handia

sortu eta gero, Italiak aske utzi zuen Ocalan, baina kanpora bidali zuen. Italiatik hainbat lekura joan behar izan du, ezein herrik babesik ematen ez ziolako. Azkenean Kenian atxilotu eta Turkiara estraditatu dute, duela ia bost urte Frantziak Sudanen Carlos mertzenarioa atxilotzeko erabilitako lege kanpoko operazioaren antzera.

Abdullah Ocalanen etorkizuna Turkiako Gobernuaren esku dago orain. Turkiak 30.000 lagun hilketa leporatzen dion taldeko buru da Ocalan, eta herrialde hartan heriotza zigorra indarrean dago. Hori izan zen Italiak buruzagi kurdua Ankarari ez emateko arrazoia. Turkiak gogor erreprimitu ditu lider kurduak, eta baita kurduen berri eman dituzten kazetari-idazleak ere. Beraz, argi dago Ocalanek izan dezakeen patua. Europaren eta EEBBen esku dago orain hori eragozte.

Elkarrizketek porrot egiten badute gobernu berria sortu arte itxarongo duela dio ELNek

Caracasen atzo berrekindako negoziazioak ezerezean gelditu dira berriz ere

Agentziak / Bogota

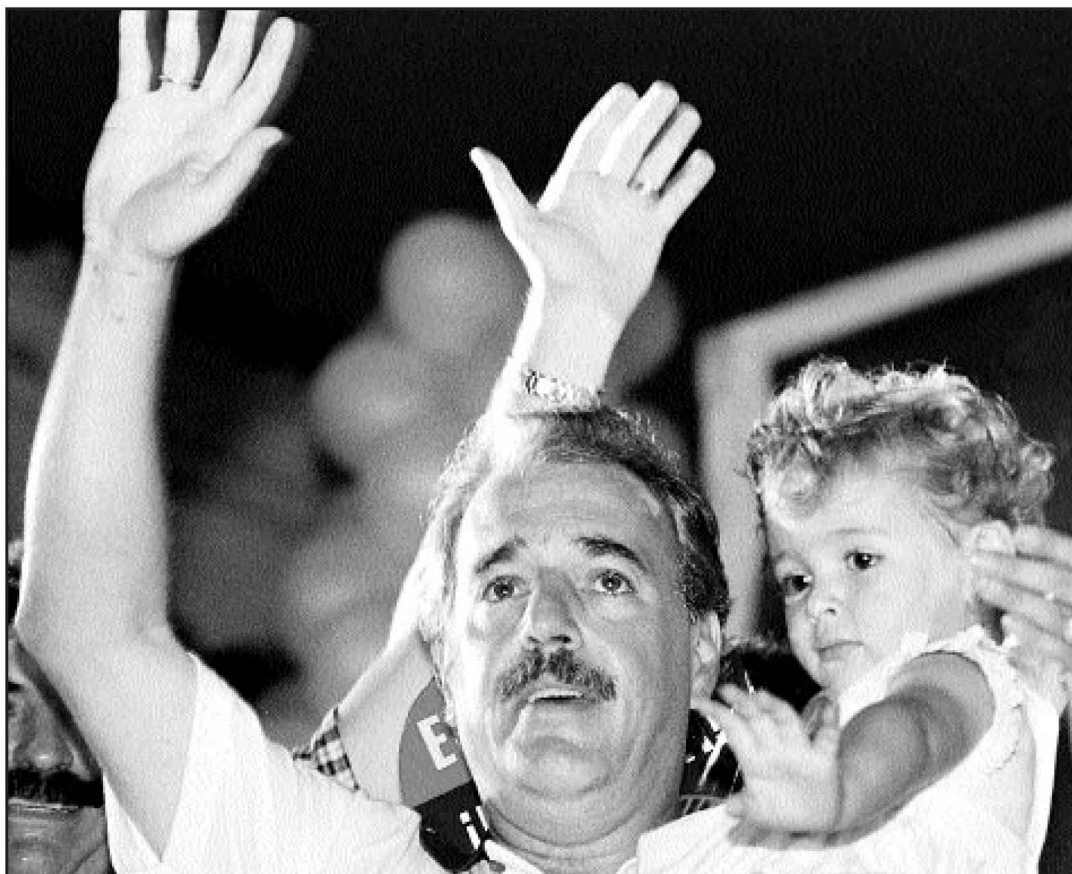
Nicolas Rodriguez Bautista Gabino Askapen Nazionalerako Armadako (ELN) buruak atzo Kolonbiako irrati batean egindako elkarrizketan ziur-

tatu zuenez, talde gerrillaria eta Gobernu Caracasen burutzen ari diren elkarrizketak porrot egiten badu, 2002 urtean sortuko den Gobernu berria eratu arte itxarongo dute negoziazioak jarraitzeko. Vene-

zuelako hiriburuan burutzen ari diren elkarrizketak ezerezean geratu dira berriz ere, Kolonbiako Gobernuak ez baitu onartzen gerrillak proposatutako Batzar Nazionala egiteko lurralde zati bat desmilitarizatzea.

KOLONBIAKO Gobernuak izendatutako Victor Ricardo Bakerako Goi Komisionatua eta Askapen Nazionalerako Armadako (ELN) ordezkariak Caracasen egiten ari diren elkarrizketak bi aldiz egin dute porrot azken aste honetan. Hori ikusita, Nicolas Rodriguez Bautista Gabino ELNko buruzagiak atzo ohar-tarazi zuen elkarrizketak porrot egiten badu 2002 urtean Gobernu berria eratu arte negoziazioak atzeratzeko prest daudela, Kolonbiako irrati kate batean egin zioten elkarrizketa batean esan zuenez. Hala, ezkutuko leku batetik aritu zen Gabino-k hau adierazi zuen: «Gobernu honekin bakerako baldintzarik ez bada, hurrengo gobernuarekin aurkituko ditugu».

Caracasen egiten ari diren elkarrizketetan ELN eta Gobernuaren arteko negoziazioen agenda erabakitzeko balio-ko lukeen Batzar Nazional bat eratzea da helburu nagusia. Gerrillako eta Gobernuko ordezkariak gain, gizarte zibileko 300 ordezkari inguru bilduko lituzkeen batzarra burutzeko Bolibar departamenduko lur zati bat desmilitarizatzea nahi du gerrillak. Gobernuak, berriz, aukera horren guztiz aurka agertu da. Hori ikusita, Gabino ELNko buruzagiak «txiki-kerietan» oztopoak baldin ba-

MARCELO SALINAS / AFP

Andres Pastrana Kolonbiako lehendakaria hauteskunde kanpainako ekitaldi batean.

daude, batzarrean aztertuko diren «oinarrizko gaietara — lurren jabetza, bankuak, subirotasuna...— heltzean zergertatuko den» galdetu zuen.

ELNek burutu nahi duen Batzar Nazionala egiteko akordioa iazko uztailen hartu zuten Alemaniako Mainz hirian talde gerrillariak eta Kolonbiako gizarte zibileko erakundeek. Hasiera batean

otsailaren 13an hastekoa zen gizarte zibileko 300 ordezkari inguru bilduko lituzkeen Batzar Nazionala. Horretarako akordiorik lortu ez zuten, Batzar Nazionala martxoan abiaraztea da orain ELNren asmoa.

Hala ere, ez dirudi Batzar Nazionala martxoan hastea ere erraza izango denik, gobernuak ez baitu Bolibar

departamenduko lurralde zati zabal bat desmilitarizatzeke inongun asmorik azaltzen. ELNek, berriz, Batzar Nazionalera joango diren gizarte zibileko kideen segurtasuna bermatzeko guztiz beharrezkotzat du neurria. Ondorioz, gero eta indar gehiago hartzen ari da batzarra «atzerriko herri lagun batean» egiteko aukera.

Iraken mehatxua «arriskutsua eta lotsagabea» dela dio Kuwaitek

■ **Sadam Hussein**en oharra subiranotasunaren kontrakoa dela dio

Agentziak / Dubai

IRAKEKO Gobernuak herenegun zabalduko oharra «arriskutsua eta lotsagabea» dela adierazi zuen atzo Kuwaiteko Gobernuak, eta haserre agertu zen. Izan ere, Kuwait eta Saudi Arabiako base amerikarrei eraso egiteko prest agertu zen Irak, bi herri horietatik abiatzen direlako beren kontra eraso egiten duten hegazkin estatu batuar-rak.

Kuwaiteko Atzerri Ministerioko iturriek atzo azaldu zuten, Irakek berriro argi eta garbi utzi du inguruko herriekin lis-karrean jarduteko gogo duela. Halaber, Irakek beren segurtasuna eta subiranotasuna mehatxatu dituela nabarmendu zuten Kuwaiteko Atzerri Ministerioko iturriek.

Joan den abenduan Iraken aurkako eraso gogorra egin zuten EEBBek eta Erresuma Batuak, Basamortuko Azeria zeritzona. Halaber, harrezkero, EEBBek egunero-egunero bidaltzen dituzte hegazkinak Irak iparraldera eta hegoaldera, hau da, debekatutako aire eremuetara. Irakek ez du onartzen hegazkin estatu batuarrek eremu horiek zaintzerik, eta, ondorioz, enfrontamendu ugari izan dira azken bi hilabeteetan ikamika hori dela tarteko.

laburrean

ANGOLA

■ **12.000 errefuxiatu** noraezean dabilta Kongoko Errepublikan

ANGOLAKO borroketatik ihesika heldu diren milaka lagun noraezean dabilta Kongoko Errepublika Demokratikoan (Zaire izandakoa). Hori dela eta, Matadin, Angolako mugaren ondoan, errefuxiatuentzako eremu bat zabaldu nahi dute Nazio Batuek. 300.000 inguru dira ondoko herrietan aterpetu dituzten Angolako errefuxiatuak.

PALESTINA

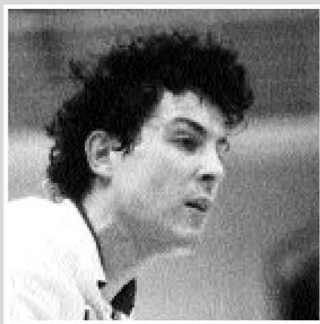
■ **2000. urtean Belenera** joateko gonbita egin dio Arafatek Joan Paulo II.ari

JESUKRISTOREN jaiotzaren 2000. urteurrena handiki ospatuko dute Palestinako Belen hirian, eta Jasser Arafatek, palestinarren lehendakariak, jai horietan parte hartzeko gonbita egin dio Joan Paulo II.a Aita Santuari. Bihar Erromara joango da Arafat, eta besteak beste prestatzen ari diren ospakizunen berri emango dio Aita Santuari.

Hildako ugari Uzbekistanen, atentatu baten ondorioz. Tashkent-en,

Uzbekistango hiriburuan, bonba bat lehertu zen atzo goizean, eta ezta daren ondorioz gutxienez 13 lagun hil ziren eta 128 zauritu, iturri ofizialen arabera kopuru hori asko handiagotu badaiteke ere. Islam Karimov lehendakariak salatu zuenez, bere kontrako atentatua izan zen eraso hori, hau da, bonba jarri zutenen xedea lehendakaria hiltzea zen.

• **Eskubaloia****Asobal Liga:**

Portland-Caja Cantabria
eta Bidasoa-Ademar
partiduak jokatu
dira gaur → **31**

• **Pilota****Euskal Herriko Txapelketa:**

Berasaluze VIII.a-Imazi
22-9 irabazi eta
finalerditarako sailkatu
dira Agirre-Arretxe → **33**

Alaves ♦ Jorge Azkoitia erdilariak entrenamendua utzi zuen atzo min hartuta

Tentsioa gainditzeko unea

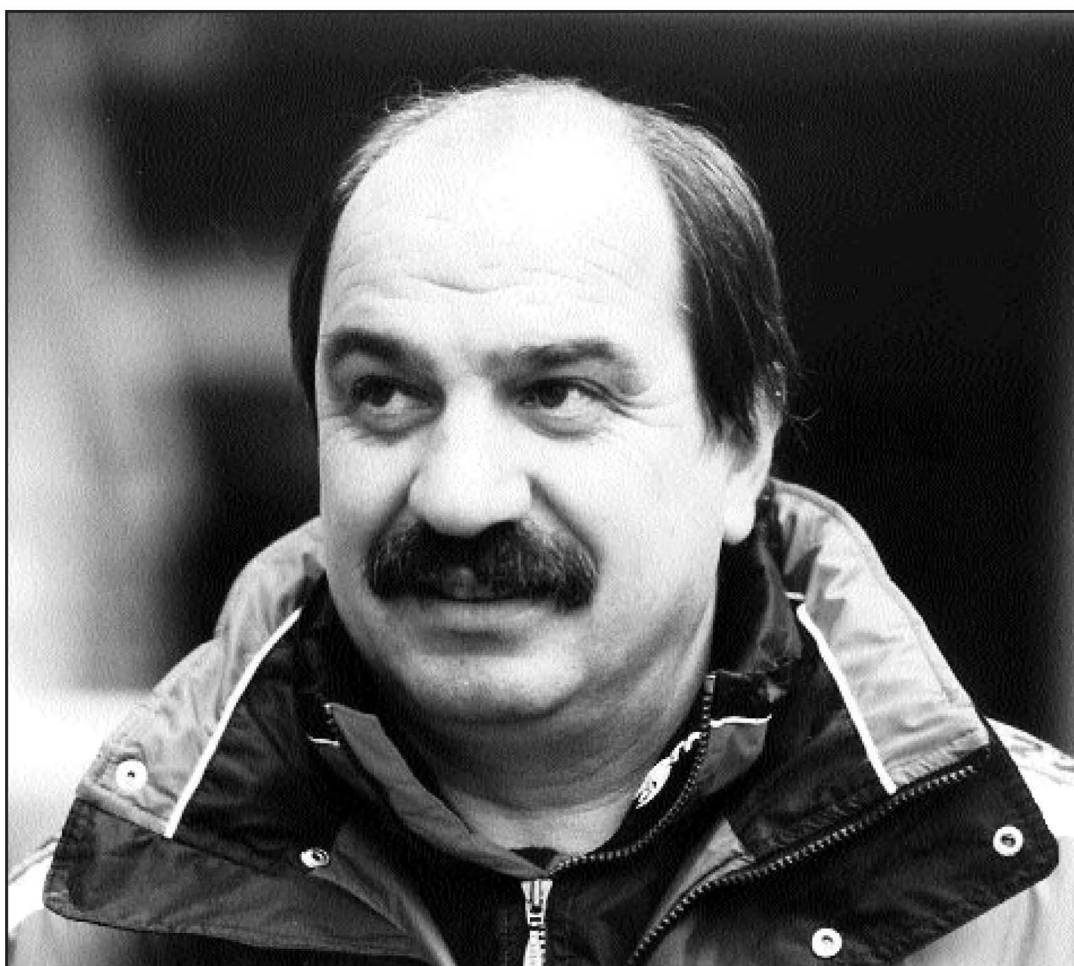
Teneriferi irabazteko «premia gorria» dutela dio Manek

Ivan Santamaria / Gasteiz

DATORREN igandean Teneriferen aurka jokatu behar duen partidu garrantzitsua-
ren prestaketan dihardu Alavesek. Jose Manuel Esnal Mane Alaveseko entrenatzaileak garaipena lortzeko «apustu gogorra» egiteko eskatu die taldeari eta zaleei. «Horrelako partiduetan denok bat egin behar dugu, partidua ezinbestean irabazi behar dugulako», adierazi zuen Manek.

Mendizorrotzako harmailetan biltzen diren zaleei joko ona eskaintzen saiatu behar dutela uste du Alaveseko entrenatzaileak. «Jendea partidu ona eskaini behar diogu, orain arte eta denboraldia amaitu arte gurekin izan behar duen konpromisoa eskertzeko. Etxeko partidua guretzat jai eta aurkarientzat sofrikario izatea lortu behar dugu», esan zuen atzo Manek.

Alaveseko entrenatzailearen esanetan, etengabe markagailura begira egoteak tentsioa eta urduritasuna sortzen du. Hortaz, tentsio hori gaintu behar dela uste du Manek. «Nahiz eta beti gogoa izan, ezin dugu momentuoro emaitzan pentsatu. Partiduaren joan-etorrian puntuen behar horrek asko eragiten du gure jokoan. Dakigun bezala jokatu behar dugu, emaitzaren beldurrik izan barik». Horren adibide moduan Zaragozaren kontra jokatuak norgehiagoka jarri zuen Manek: «Galtzen ari ginen unean aurrera egin eta nor baino nor aritu ginen Zaragozaren kontra; bigarren zatian, puntua eskura izanik, taldeak atzeratzea hobe zela pentsatu zuen, eta horrexegatik izan genituen hainbesteko arazoak amaitu arte».

JOSEBA OLALDE

Teneriferen kontrako partiduari garrantzi handia eman zion atzo Manek.

Taldeak jasotako txartel kopuru handiaren inguruan, Manek talde guztiei tratua bera eman diezaietela eskatu zien epailei. «Gerardena bigarren txartel horia falta arina izan liteke, jokaldi horiek zailak dira neurtzen. Hori bai, beste jokaldi batzuk antzera epaituak izatea gustatuko litzaidake», adierazi zuen Manek.

Azkoitia min hartuta

Jorge Azkoitia erdilariak ezin izan zuen amaitu atzoko entrenamendua. Bilbotarrak mina du lepoan, eta ezin du mugitu. Saioa behar baino lehenago utzi ostean, medikuekin izan zen Azkoitia. Canabal eta Pablo Vitamina Sanchez ere ez ziren entrena-

MANE

■ ■ ■ «Horrelako partiduetan denok bat eginda egon behar dugu, ezinbestean irabazi beharra daukagulako»

■ ■ ■ «Etxeko partidua guretzat jai eta aurkarientzat sofrikario izatea lortu behar dugu»

menduan izan. Canabal masajistarekin izan zen, lesioa osatu nahian. Vitamina Sanchez argentinarra, berriz, Holandan izan zen, Rotterdamen zituen gauzak jasotzeko. Nicola Berti arazorik gabe entrenatu zen, lehengo astean izandako gripa sendatu eta gero.

Bestalde, entrenamenduan bi taldetan banatu ziren Gasteizkoak. Alde bate-tik, erasoko jokoa prestatzen aritu ziren Pablo, Desio, Ibon Begoña, Jose, Belsue, Sivo-ri, Magno eta Julio Salinas jokalariek; pase sakonak eta hegaletatik egindako erdiraketak landu zituzten. Bitartean, taldeko beste jokalariek partidu txikiak jokatu zituzten, bosteko taldeetan banaturik.

hor zain**Beijing Guoanek Osasunaren kontra jokatu du gaur**

Txinako Beijing Guoan futbol taldeak Osasunaren kontra jokatu du gaur, Sadarren, arratsaldeko 19:00etatik aurrera. Gorririxoen entrenatzaile Enrique Martinek ordezkoak eta bigarren taldeko hainbat jokalaririk zelaoratuko ditu txinatarren aurkako partiduan, ohiko jokalariek Numanciaren aurka jokatu baitute Ligan datorren larunbatean.

Reala eta Athletic gaur itzuliko dira entrenamenduetara

Ligako azken jardunaldiaren ostean, bi eguneko atsedena izan dute nola Realak hala Athletic. Gaur ekingo diote bi taldeek berriro lanari. Real goizeko 10etan entrenatuko da eta ordu erdi beranduago Athletic.

Aitor Zabaletaren hilketaren lekukoa deitu du epaileak deklaratzera

Hilaren 26an deklaratu du Ivan M.R. gazteak, Aitor Zabaletaren hilketaz Ricardo Gerra akusatu zuen lekukoak. Inputatu gisa deklaratu zuen lehen baina artxibatu egin zuten haren kausa. Lekuko gisa deklaratu du orain.

Kopako hiru partidu gaur

Kopako final-laurdenetako hiru norgehiagoka jokatu dira gaur. Real Madrider Racingen kontra jokatu du Sardineroan, At.Madrider Espanyol hartuko du Vicente Calderonen (bost egunetan bigarren aldiz), eta Malloca Deportivoren kontra jokatu du etxean, Luis Sitjaren. Partidu guztiak 21:00etan hasiko dira. Barcelonak eta Valenciak bihar jokatu dute.

Portland ♦ Koparen ondoren, Asobal Liga

Berriro lanera

Partidu garrantzitsua dute nafarrek Caja Cantabriarekin

20:30

PORTLAND-CANTABRIA

Ekisoain	Puig
1 Norklit	1 Fort
3 Mainer	2 Esquer
18 Errekondo	7 Ortega
17 Ambros	8 Chechu
10 Martin	13 Urdiales
11 Kisselev	14 Diaz
9 Villaldea	18 Hasson
13 Fernandez	16 Hernandez
4 Olalla	3 Alonso
6 Barbeito	4 Sotonyi
13 Raul	12 Reñones
7 Jauregi	19 Jakimovix

Epaileak • Feliz eta Pereira

Pabilioia • Arrosadia

Gorka Zabaleta / Donostia

SAN ANTONIO bere historia-ko une gozoena bizitzen ari da, igandean Barcelonaren aurka Kopa irabazi zuenetik. Lehen titulua iritsi da, eta ospakizunak ez dira falta izan, baina denboraldi hone-
tan ez dago lo hartzeko auke-
rarik, eta nafarrek lanerako
jantziak prest dituzte gaur
Caja Cantabriari aurre egite-
ko.

Gainera, bi talde horiek
elkarren aurka jokatu zuten
larunbatean, Kopako finale-

an, eta kantabriarrak mende-
ku gosez etorriko dira. Ligako
lehen fasea amaitzeko sei jar-
dunaldi baino ez dira geldi-
tzen, eta Caja Cantabriak lau
onenen artean sartu nahi du
—Ciudad Realekin lehia
gogorra du—.

Zupo Ekisoainek badaki
partidu arriskutsua dela
gaurkoa, baina konfiantza
osoa du bere jokariengana:
«Badakit zaila dela, baina Ko-
pako garaipena ahaztu behar
dugu eta burua Ligan jarri.
Gaurko bi puntuak oso gar-
rantzitsuak dira, eta ezin di-
tugu besoak jaitsi. Gure jar-
raitzaileek Kopa hau baino
titulu gehiago merezi dute».

Lau partidu hamar egunetan

San Antoniok ahalegin han-
dia egin behar izan du Kopa
irabazteko, baina aurretik
dutena ez da samurragoa
izango. Gaur Caja Cantabria-
ren aurka jokatu ondoren,
Barcelona eta Ademar Leon
izango dituzte aurkari Ligan,
eta gero Badel Zagreb Euro-
pako Txapeldunen Ligan.
Horregatik, oso garrantzitsua

OSKAR MONTERO

Martin sasoi bikainean dago, eta garrantzitsuak izango dira bere golak.

da jokalaria guztiak dena
emateko prest izatea. Buli-
gan alde batera utzita, beste
guztiak jokatzeke moduan
dira. Jesus Carlos Fernan-
dez atezain juniorra aulkian
izango da berriro, eta balite-
ke denboraldi amaiera arte
horrela jarraitzea.

Arrosadia bete egingo da berriro

Ospakizunak amaitu dira
jokalarientzat, baina jarrai-
tzaileek ez dute Kopa hau
hain erraz ahazteko asmorik.
Gaur Arrosadia bete egingo
da, eta jokalariek omenaldi
beroa jasoko dute.

Sailkapena

Taldea	Puntuak
1. Barcelona	37
2. Ademar	29
3. Portland	28
4. C. Cantabria	25
5. Ciudad Real	25
6. Valladolid	22
7. Galdar	20
8. Teucro	18
9. Granollers	17
10. Bidasoa	15
11. Chapela	13
12. Cangas	12
13. Altea	11
14. Barakaldo	10

Bidasoa ♦ Ademar Leonen kontra jokatuko dute, bi puntuei eusteko helburu zailarekin

Etxean ezin da galdu

G. Z. / Donostia

HIRU aste pasatu dira Bida-
soak azken partidu ofiziala
jokatu zuenetik, Barcelona-
ren aurka. Tarte honetan,
zuzendaritza taldea sendot-
zen ahalegindu da, baina
gaur behintzat zaila izango
da jokalaria berririk aritzea.
Izan ere, Stephan Rasanel
frantziarra Irunen da jada-
nik, baina transferra ez da
garaiz iritsiko, eta lateralak
igandean egin beharko du
debuta, Granollersen aurka.
Gauzak horrela, Mario Her-
nandezek orain arte zituen

jokalariekin egin beharko dio
aurre Ademar Leon indar-
tsuari —ez ahaztu David osa-
tzen ari dela—.

Hiru aste hauetan, Mariok
zenbait akats zuzendu nahi
izan ditu, eta joan den ostira-
lean Barakaldoren aurka
jokaturiko lagunartekoan
ikusitakoarekin gustura gel-
ditu zen. «Taldea ongi ikusi
nuen, lanerako jarrerarekin»,
azaldu du entrenatzaileak. 6-
0eko defentsa landu zuten,
baina apur bat aurreratuta
ezker lateralean, Alberto
Enterreriosi gauzak ahalik eta
gehien zailtzeko helburuare-

kin. Zuzo eta Gudelj ariko
dira lan horietan. Bestalde,
Frantsouzovek aukera bat
izan dezake, Barakaldoren
aurka lau gol egin baitzituen.
Errusiarraren golak laguntza
handia izan daitezke taldea-
rentzat, batez ere Bidasoak
lehen lerroan dituen arazoak
kontuan izanda.

Ademarrek Kopako nekea ekarriko du

Ademarrek Kopako nekea
ekarriko du, eta horri etekina
ateratzen saiatuko da Bida-
soa, baina zaila izango da.

Txirrindularitza ♦

Tonkov eta Gotti galdekatuak izan dira Italian, dopina dela eta

Epailearengana
eraman zituzten atzo,
beste lau txirrindulari
eta Michele Ferrari
medikuarekin batera

Erredakzioa / Donostia

ITALIAKO Giovanni Spino-
sa epaileak, Laigleglia
Sarian parte hartu zuten
sei txirrindulari galdekatu
zituen atzo, dopinaren
inguruan burutzen ari den
ikerketaren barnean. Ivan
Gotti, Pavel Tonkov, Ales-
sandro Bertolini, Gianluca
Bortolami, Axel Merckx
eta Paolo Savoldelli epaile-
arengana eraman zituzten
lasterketa amaitu bezain
pronto. Spinosa epaileak,
«gertakizunen gainean
informazioa duten lagun
gisa» deitu zituen bere gal-
derei erantzuteko.

Ez ziren, ordea, epailea-
ren galderak erantzun
behar izan zituzten baka-
rrak. Michele Ferrari kirol
mediku ezaguna ere epai-
tegian izan zen atzo arra-
tsaldean, Poliziak bere
zentrua arakatu ondoren.
Atzokoa ez da Ferrariren
zentrua arakatzeko duten
lehen aldia, joan den urte-
ko abuztuan eta urrian
Poliziak bisita bana egin
baitzizkion

Bartoli irabazlea Andaluzian

MAPEI taldeko Michele
Bartolik Andaluziako Itzu-
li-ko hirugarren etapa ira-
bazi zuen atzo, esprintean
Jo Planckaerti eta Erik
Zabeli aurrea hartuta
Puente Genilgo helmugan.
Kelme taldeko Javier Pas-
cual Rodriguezek lider
jarraitzen du. Pascualen
ez zuen inolako arazorik
izan lehen postua defendi-
tzeko, eta Kelmek berriro
erakutsi zuen Andaluzia-
ko Itzuli honetan talde
indartsuena dela.

Bestalde, Leanic Olivie-
rrek —Jan Lefloc— irabazi
zuen atzo Ziburu eta Ezpe-
letaren artean korrituriko
Eссор Basqueko hiruga-
rren etapa. Esprintean,
Vincent Templier taldeki-
dea baino azkarragoa izan
zen. Bihar, Hazparne-Haz-
parne etapa korrituko da.

Errugbia ♦ Euskadik ez zuen deus egiterik izan Hermen aurka aitzinean, eta 53-12 galdu zuen

Eskarmentu ederra Akizen

Autonomien Arteko Txapelketa jokatu du maiatzaren 1ean

Koldo Alduntzin / Donostia

MAIATZAREN 1ean jokatu da emakumezkoen Espainia-ko Autonomien Txapelketa, eta hari begira bi eguneko prestaketa egonaldia egin zuen Euskadik. Larunbat osoa Zarautzen igaro zuten Kepa Ancin entrenatzailearekin, eta igandean Akizen aritu ziren Hermen kontra — Frantziako txapelduna—. Igandeko esperientzia ederki gogoratuko dute euskal neskek, asko sofritu zutelako eta ohi ez bezala, ikusle asko izan zutelako haiei begira.

Izan ere, Frantziako gizonen Elite 1 Ligako Akize-Beziers (32-14) partida jokatu zen gero, eta 5.000 ikusle bildu ziren. Herm Frantziako onena da, eta duen nazional kopurua da horren seinale: Esclavard, Donnadiou, Laffitte (joko zabaltzailea), Mas (uztartze erdia) eta Durand-Lautier (2. lerroa), Horiakin batera, Irazu hendaia ere aritzen da, baina kolpaturik da.

Lehen zatiari ongi eutsi zioten markagailuari 22-12, amaitu baitzen. Aitzinean ongi moldatzen dira Euskadikoak, «baina haiek oso gogor jokatu zuten uztartze bilduetan, maiz lurreratuz eta gainera, maiz zuzen zuzen gin-tuzten», esan zigun Kepa Ancin entrenatzaileak.

KOLDO ALDUNTZIN

Euskadikoak erasoan, Akitaniaren kontra Donostian jokatuako partidan.

Beste maila bat dutela zioen gasteiztarrek: «Gogotsu jardun zuten, baina uste dut beldurtu egin zirela pittin bat, esperientzia handikoak baitira landesak. Lehen lerroa oso pisutsua dute, eta asko sofritu zuten neskek. Uste dut epaileak gehixeago moztu behar zuela. Aitzinean nagusituta, baloi ugari ukan zuten nahi zutena egiteko».

Triste eta burumakur utzi zuten zelaia

Zelaitik burumakur irten ziren Euskadikoak, «baina partida haiek sofritzen erakusten dute», gaineratu zigun Kepa. Martxoaren 19an izango dute hurrengo kontzentrazioa, maiatzaren 1ean jokatu baitute Autonomien Arteko Txapelketa.

Bestalde, Euskal Ligaren finalerdietako itzuliko partidak martxoaren 6an jokatu ko dira: Getxo-Durango eta Gaztedi-Kakarraldo.

Nazioartean, gizonen Nazioetakoekin batera, emakumezkoena ere hasi zen lehenengoz, eta Irlandak 0-24 galdu zuen. Frantzia, arestian aipaturiko Herm taldekoak aritu ziren.

Izotz hockeya ♦ Angeluk hondarreko segundoetan irabazi zion Viryri:3-2, Dostalen golarekin

Zorte pixka bat ukanda gailendu zen

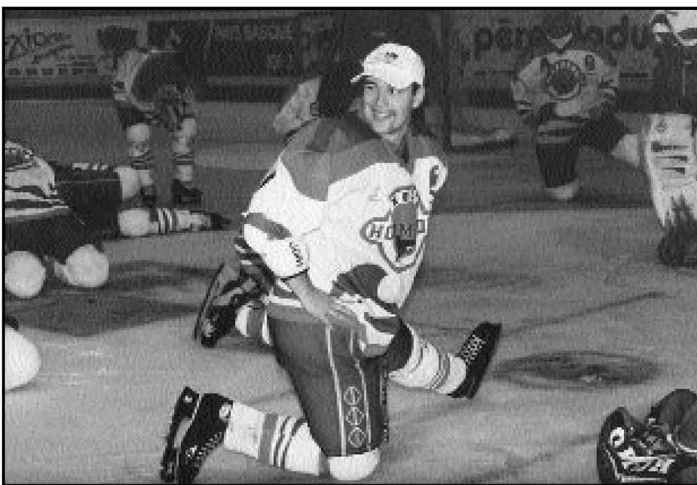
Koldo Alduntzin / Donostia

KIROLETAN behin baino gehiagotan gertatu izan da, azken postuan den taldeak ustez hobia denari irabaztea; eta halaxe gertatu zitzaion Angeluri, ozta-ozta irabazi baitzion 3-2 Parisko Viry-Essonneri. Hori gutxi balitz bezala, partidaren hondarreko segundoetan sartu zuen Dostalek hirugarren gola.

Lehen zatian 0-1 aitzineratu zen Viry, Sadounen golarekin. Bigarren zatiko bosgarren minutua bete ez zela,

berriro Sadounek aitzineratu zuen taldea. Handik aurrera Hormadi esnatzen hasi zen, eta Melongek 1-2koa sartu zuen Dostalen laguntzarekin. Txekiarrak sartu zituen, hain zuzen ere, beste biak, baina azken 10 minutuetan.

13. jardunaldiko partida izan zen, eta beste laurak bart ziren jokatzekoak. Hormadiko Lahtinen ez zen aritu, eta ohiko lehen lerroa aritu zen: Raymond, Dimet-Elorinne, Dostal-Bilbao-Melong. Talde biek seina minutuko faltak egin zituzten.

KOLDO ALDUNTZIN

David Dostal txekiarrak bi gol sartu zituen, eta kontent zen amaieran.

laburrean

SASKIBALOIA

■ Utah Jazz geldiezina ageri da NBA

LUZAPENEAN, baina jarraian seigarren garaipena lortu du Utah Jazzek, Sacramento Kingsen aurka (120-112). Karl Malone (26 puntu eta 9 errebote) eta John Stockton (15 asistentzia) izan ziren berriro Utah-ko onenak. Beste emaitzak: New York 78, Detroit 69; Miami 95, New Jersey 72; Denver 106, Phoenix 115; Portland 99, Dallas 84; eta Golden State 101, Minnesota 99.

B E L A

■ Isabelle Autissierren belaontzia irauli egin zen Hego Pazifikokoan

ISABELLE AUTISSIER salbamendu txalupa batean noraezean dabil, bere belaontzia Hego Pazifikokoan irauli ondoren. Munduaren Itzulian lehen postuan zihuan Autissier, 35 korapiloko haizeteak belaontzia irauli zion arte. Ontzia irauli aurretik, larrialdietarako aparailua aktibatu ahal izan zuen Autissierrek.

KIROLDEGIA

■ Kirolgi Fundazioak lau babesle berri aurkeztu ditu

40 MILIOI PEZETA gehiago izango ditu aurturten Kirolgi Fundazioak, atzo Gipuzkoako Diputazioak aurkeztu zituen lau babesle berriek emango duten dirulaguntzari esker. Irizar, Adolfo Sobrino Eraikuntzak, Azkar Garraioak eta GSB siderurgia taldea dira Kirolgi-ko babesle berriak. Fundazioak 18 milioi banatuko ditu 50 kirolariren artean, ia 100 milioi errendimendu altuko 20 talderen artean, eta beste 68 milioi maila apalagoko kirolentzat.

M E N D I A

■ Mari Abrego buru duen espedizioa Cho-Oyura joango da udaberrian

MARI ABREGO eta beste hamar mendigoizale Cho-Oyura abiatuko dira, udaberrian munduko seigarren gailur garaierera iristeko asmoz (8.201 metro). Espedizioa, esperientzia handiko mendizalez osatua, apirilaren 18an abiatuko da Katmandurantz.

Pilota ♦ 22-9 irabazi zieten Berasaluze-Imazi

Inolako arazorik gabe

Finalerdietarako sailkapena lortu zuten Agirrek eta Arretxek

Enekoitz Telleria / Donostia

EUSKAL HERRIKO Txapelketako finalerdietan ariko dira Ariznabarreta eta Arretxe. Galdakaokoaren lekuan jokatu zuen atzo Imanol Agirrek, eta Arretxerekin batera 9 tantotan utzi zituen Xabier Imaz eta Pablo Berasaluze Beotibarren, inolako zailtasunik gabe.

Ruben Belokiren lekuan jokatu zuen Xabier Imaz segurarrak, baina ez zen batere fin aritu. Pilota zailen eraman eta errazenak huts egin zituen. Bost sake sartu zizkion Agirrek eta beste hamar pilota berak galdu zituen. Urduri jokatu zuen oso, baina aldamenen izan zuen lagunak ere ez zion aparteko laguntzari eman

Imanol Agirre pilota astintzera atzo Tolosan. Txukun bete zuen bere lana artearrak.

erosoago jokatzeko. Pablo Berasaluze triste aritu zen atzo ere, azkena jokatu dituen partiduetako joerari jarraikiz.

Kontrarioen aldean, Imanol Agirre ere ez zen ongi hasi. 1-1, 3-1, 4-2, 6-3, 8-4

eta 8-5 joan zen markagailua artearra jokoan sartu zen arte. 17-5era egin zuten jauzi, ordea, Agirre jokatzeko hasi zenean. Bikote horretako onena, ordea, Fernando Arretxe izan zen. Bere maila ematen jakin zuen partidu-

rik erabakigarrienean. Bera eta beste hiruren arteko jauzia oraindik nabarmena dela utzi zuen agerian atzo.

Bergara eta Najeran finalerdiak

Atzokoarekin erabat finkatu dira Euskal Herriko txapelketako finalerdiak. Larunbatean Bergaran, Nagore Errandonea eta Tirapu Armendarizek jokatu dute. Igandean Najeran, Ariznabarreta-Arretxek eta Berasaluze VIII.a Belokik. Sailkatu nahi duenak bi partidu irabazi beharko ditu. Iazko txapelkunak, Unanue eta Errasti, kanpora gelditu dira aurten, azkenean.

Ari dira talde sendoenak pixkanaka agertzen.

Euskal Herriko Klub Liga Senior Maila bigarren jardunaldiko partiduak jokatu dira joan den asteburuan. Izan da aldaketarik lehenengo postuetan, baina, oro har, talde indartsuenek ez dute hutsik egin. Eskuz binakakoan, esaterako, lehenengo bi multzoetan berdin jarraitzen du sailkapena, eta C multzoan Biarritz jarri da lider, baina Gure Kirolak eta Aretxabaletak jokatu ez zutelako. Paleta larruzkoan, Lagun Artea jarri da A multzoan lehenengo Oianguri irabazi ostean, B multzoan lehenengo bi postuak berdin mantentzen dira, eta C multzoan Remo Olimpico bere nagusigoari eusten dio. Aldaketa handienak pala motzean ikusi ditugu. Barakaldoko Gure Kirola jarri da lehenengo A multzoan —azkena zihoan joan den astean—, Artxanda B multzoan eta Zidorra C multzoan. Hiru multzoetako liderrak aldatu dira. Berriatuko taldea ari da indartsuen xisteran A multzoan —bitik bi partidu irabazi ditu—, eta B multzoko lehia Ezkurdi Jai Alai eta Zidorrakoen artean ikusten da, baina Kostakoek jardunaldi hau jokatu ez dutelako. Erremontean, azkenik, Gaztelekuko lehenengo taldea jarri da lehenengo postuan, Remo Olimpico Andazperen kontra galdu zuela aprobeztatuz.

Euskal Herriko Klub Liga Senior Maila.

* Eskuz binakoa

A multzoa		B multzoa		C multzoa	
Alzate 14 22 Hernai i		Ostabi - - Adiriba		Barriz 22 06 Zaramaga	
For Ziguanda 11 22 Bera		Lerana 06 22 Lagun Artea		Gure Kirola - - Aretxabaleta	
	J I G T.A. T.B. P		J I G T.A. T.B. P		J I G T.A. T.B. P
1. Bera	2 2 0 44 22 4	1. Lagun Artea	2 2 0 44 15 4	1. Barriz	2 1 0 39 30 3
2. Hernai i	2 2 0 44 35 4	2. Lerana	2 1 2 28 32 3	2. Gure Kirola	1 1 0 22 6 2
3. For Ziguanda	2 0 2 32 44 1	3. Adiriba	1 0 1 10 22 1	3. Zaramaga	2 0 2 14 44 2
4. Alzate	1 0 2 25 44 2	4. Ostabi	1 0 1 9 22 1	4. Aretxabaleta	1 1 0 22 17 2

* Paleta larruz

A multzoa		B multzoa		C multzoa	
Lagun Artea 35 18 Oianguri		Alzabara 1 32 35 Zidorra		Herrñanes 33 35 Hernai i	
Alzabara 2 31 35 Adiriba		Galkorta 35 24 Gure Kirola		Pleñaria 22 35 R. Olimpio	
	J I G T.A. T.B. P		J I G T.A. T.B. P		J I G T.A. T.B. P
1. Lagun Artea	2 2 0 70 42 4	1. Galkorta	2 2 0 70 39 4	1. R. Olimpio	2 2 0 70 29 4
2. Oianguri	2 1 1 53 57 3	2. Gure Kirola	2 1 1 59 56 3	2. Pleñaria	2 1 1 57 60 3
3. Adiriba	2 1 1 59 66 3	3. Zidorra	2 1 1 50 67 3	3. Hernai i	2 1 1 60 68 3
4. Alzabara 2	2 0 2 53 70 2	4. Alzabara 1	2 0 2 53 70 2	4. Herrñanes	2 0 2 40 70 2

* Pala motza

A multzoa		B multzoa		C multzoa	
Gure Kirola 40 24 Alzabara 2		Alzabara 1 40 30 Ereteakor		Ler Aiglas 25 40 Zidorra	
Ajiviri B. 30 40 Adiriba		Gasteleku 28 40 Artxanda		Lagun Artea 34 40 Giraia	
	J I G T.A. T.B. P		J I G T.A. T.B. P		J I G T.A. T.B. P
1. Gure Kirola	2 1 1 62 64 3	1. Artxanda	2 2 0 70 65 4	1. Zidorra	2 2 0 80 61 4
2. Alzabara 2	2 1 1 64 65 3	2. Alzabara 1	2 1 0 78 70 3	2. Giraia	2 2 0 80 63 4
3. Adiriba	1 1 0 40 22 2	3. Ereteakor	2 1 1 70 59 3	3. Lagun Artea	2 0 2 70 80 2
4. Ajiviri B.	1 0 1 25 40 1	4. Gasteleku	2 0 1 47 70 2	4. Ler Aiglas	2 0 2 54 80 1

* Xisterra

A multzoa		B multzoa			
Kale Arle	35 33	Gasteleku	Zidorra	35 08	Beotibar
Gasteleku Ibarra	35 28	Gasteis J.J.	Zimaka	21 35	Etkurdi J.J.
Berrakia	35 25	Maestri	Kostakoek	- -	Markina
	J I G T.A. T.B. P		J I G T.A. T.B. P		J I G T.A. T.B. P
1. Berrakia	2 2 0 70 57 4	1. Etkurdi J.J.	2 2 0 70 50 4	1. Gasteleku 1	2 2 0 80 62 4
2. Gasteis J.J.	2 1 1 63 51 3	2. Zidorra	2 1 1 64 44 3	2. Andaspe	2 1 1 75 70 3
3. Kale Arle	2 1 1 51 68 3	3. Kostakoek	1 1 0 35 23 2	3. Behar Zura	2 1 1 87 75 3
4. Gasteleku I	1 1 0 35 28 2	4. Markina	1 1 0 35 30 2	4. Alde Zaharra	2 1 1 75 68 3
5. Gasteleku	2 0 2 65 70 2	5. Zimaka	2 0 2 51 70 2	5. R. Olimpio	2 0 1 70 67 3
6. Maestri	1 0 1 25 35 1	6. Beotibar	2 0 2 32 70 2	6. Gasteleku 2	2 0 2 53 80 2

* Erremontea

atzoko emaitzak

TOLOSA

Gorostiza-Balerdi	15
Barberito VI.a-Rai	22

Euskal Herriko txapelketa:

Berasaluze VIII.a-Imaz	9
Agirre-Arretxe	22
Taberna	20
Zearra	22

EUSKAL

Zeberio III.a-Reklusa	32
Bereziartua-Gaztelu	35
Ezkurra-Zandio	32
Altuna II.a-Iriarte	40
Zeberio II.a-Auzmendi	40
Lizaso-Etxabe	35

biharko partiduak

GALARRETA. 16:00

• Iribarren-Badiola / Agirresarobe-Iturralde • Altuna II.a-Iriarte / Matxin-Eizagirre • Zeberio II.a-Aizpuru / Altuna I.a-Etxabe • Inigo-Zandio / Sarasua-Imaz.

DEPORTIVO. 17:00.

• Zeberio-Leunda / Goitia-Ziskar I.a • Euskal Herriko txapelketa: Insausti-Ibarra / Daniel-Garrido • Urkijo-Rekalde / Ziskar II.a-Beldarrain

AZOKAN EGONDAKO EUSKAL HERRIKO GALERIAK ORO HAR POZIK AGERTU DIRA ARCON JASO DUTEN HARRERAREKIN

ARCO 99: kalitatea, aniztasuna eta salmenten hazkundera

■ Galerien elkarteko kide eta antolatzaileen arteko giro liskartsuarekin amaitu zen atzo ARCO azoka Madrilen

■ Antolatzaileen ekimenez, bisitari kopurua %8 jaitsi da, baina trukean galeristek iaz baino artelan gehiago saldu dituzte

■ Azoka urtez urte hobetzen ari dela baieztatu da, ohiko lanak eta berritasun handikoak tartekatuta baitira erakusketetan

Andoni Urbistondo / Donostia

AMAITU da ARCO 99 azoka. Atzo itxi zituen ateak bost egunetan izan den arte garai-kideko erakusketak. Balorazio baikorra egin dute azokako antolatzaileek, eta azokako oinarria osatzen duten galerietako ordezkariak, tartean Euskal Herriko partaidea anitz. Azoka antolatu duen IFEMA erakundeko Fermin Lucas zuzendariak ARCO azoka ireki aurretik sortu ziren helburuak bete dituela esan zuen: «Nazioarteko izaera eman nahi genion, eta lortu dugula uste dut. Gainera, galeria gehienek salmenta onak izan dituzte», esan zuen zuzendariak.

Lucasek bisitari kopuruak jaitsiera izan duela onartu zuen, baina jaitsiera hori antolakuntzak berak sustatu zuela argituz: «Masifikazioak arriskuan jar zitzakeen hainbat artelan», argudiatu zuen zuzendariak.

Madrilgo azokan erakusketak antolatu duten euskal galeriak bisitari gutxiago egon direla berretsi dute, baina antolatzaileek sustatutako neurri honen eragina ez da baiko-rra guztientzat. Bilboko Vanguardia Galeriko Petra Perezek honela esan digu: «Niretzat ideia ona da bisitari profesionalak eta arruntak banatzea; badakizu bakoitzarekin nola jokatu. Betiere erakusketara etortzen den orori errespetu osoa edukita».

Bestelako iritzia dute Dieciseis eta Lekune galerietako Gonzalo Sanchez eta Moises Perez de Albeniz ordezkariak. Sanchezen esanetan, «ez nago ados masifikazioa saihesteko joera horrekin, soilik begiratzera etortzen den jendea ere begi onez hartu behar delako. Bisitaria ez da oztopo moduan ikusi behar». Lekune galeria nafarreko ordezkariak, ildo bere-tik, hauxe esan du: «ARCO jende guztientzat irekita dagoen azoka da, eta nahi duenak 3.000 pezeta (120 libera) ordaindu beharra

JAVIER ORONÓZ

Iaz baino jende gutxiago izan da aurten ARCO azokan. Hala ere azokaren antolatzaileek balorazioa baikorra egin dute.

gehitxo izan daiteke. Dena den, sarreraren salneurria igo-tzea ere balizkoa da», dio.

Salmentak gora

Euskal galeriatako ordezkariak pozik agertu dira azokan egindako salmentekin. Altxerri galeria gipuzkoarrak Xabier Laka eskultorearen piezak saltzeko xedea zuen, eta baita lortu ere. Horrezaz gain, Edu Lopez eta Don Herberten obrak ere saldu dituzte. Galeriko Juan Ignacio Garcia ordezkariak, «orokorrean nabaritzen den joera da salmenta hazkuntzena. Hiru urtetik hona, behintzat, hazkuntza sendotzen joan da» adierazi digu.

Dieciseis galeriak ere 1984an zendu zen Amable Arias margolariaren bi lan saldu ditu. Lekune galeriak, aldiz, pare bat obra saltzeko xedea zuen, baina dezente gehiago saldu ditu. Javier Balda eta Fernando Pagola-ren lanak saldu dituzte, besteak beste. Salmenta bezain garrantzitsua izan da Perez de Albenizentzat bisitarien erakutsitako interesa. «Eslo-

PETRA PEREZ

■ ■ ■ «Bisitari profesionalak eta arruntak banatzea ideia ona da lan egiteko orduan»

GONZALO SANCHEZ

■ ■ ■ «Begiratzera etortzen dena ere begi onez hartu behar da»

M. PEREZ DE ALBENIZ

■ ■ ■ «Azoka barnean murgilduta egotea zirrargarria da. Lan ederrak, harrigarriak ikusi ditut»

veniako galeria batek Ljubljana hiriburuan hemengo artistek egindako lanekin erakusketa osatu nahi izatea guztiz pozgarria da» esan digu.

Ohiko lanak eta berritasun anitz

ARCOk ohiko lan komertzialak eta nobedade berrienak eskaini ditu, batik bat argazki eta arlo elektronikoko obrak. «Kalitatea eta aniztasuna dago Arcon, azoka zoragarria da» esan digu Gonzalo Sanchezek. Petra Perezen aburuz, «prentsak azoka gero eta tradizionalagoa dela dio, baina ni ez nago ados. Artelan berriak, tendentzi berriak ezagutu nahi dituen bisitariak badu aukera».

Zuzeneko lekukoen testigantzak ARCO azoka osoa dela baieztatzen dute. Perez de Albenizentzat azoka barrutik ezagutzen duen lehen urtea da. Aurreko urteetan gaineko ezagutza izan zuelako penatuta mintzatu zaigu: «Azoka barnean murgilduta egotea zirrargarria da. Lan ederrak, harrigarriak ikusi ditut».

Eztabaida sutua prentsaurrekoan

Agentziak / Madril

ARCOk hainbat galeriatako lanak erakusten dituen azoka da, baina ez guztiak. Azokan egoteko aukera izan ez dutenak galerien Batzordea salatu dute, Batzorde hau baita ARCON zein galeria egongo diren erabakitzen duen erakunde bakarra.

Kokapenaren inguruan ere izan da liskarrik, zenbait galeriei besteei baino leku hobea eman zaiela salatu baita.

Egonezin giro hau bete-beteaz azaleratu zen atzo, Fermin Lucas ARCO 99ko balorazioa irakurtzera zihoan heinean. Lucasek, galerien aukeraketan beste pertsona batzuk parte hartuko dutela ohartarazi zuen, Galerien Biltzarrak egun duen *monopolioa* hautsiz. Beste pertsona horiek arte kritikoak, komisarioak, Artearen Historiako Katedradunak, museoetako zuzendariak eta abar lirakeke.

Ohar honek Galerien Biltzarreko kideak sutu zituen. 1982an ARCOko zuzendaria izan zen Juana de Aizpuruk ustezko aldaketa horiek gutxietsi zituen, haren aburuz «galeristok gure lana ez dakigula egiten esan nahi du-lako». Aizpuruk aukeraketa sistema berbera mantentzeko eskaera egin zuen. Eskaeraz gain, sistema aldatzen bazen ARCO boikoteatuko zuela mehatxatu zuen zuzendari ohia.

IFEMA antolatzaileak hilabete edo hilabete t'erdiko hausnarketa epea irekiko duela iragarri zuen Fermin Lucas zuzendariak, «egin diren kritiken zergaitia eta sortu diren haserrearen arrazoiak jakiteko modu fidagarriena direlako».

Eliseo Altunaga

• ZINEMA IRAKASLEA •

Solange Irene Soria

• ZINEMA IRAKASLEA •

«San Antonio de los Bañosko eskola Babel zinematografikoa da»

BI irakasleak Donostian dira egunotan gidoi lantegiak ematen. Atsedenaldi batean bildu ziren gurekin, nazioarteko ospea duen eskolari buruzko azalpenak emateko.

■ **Nola sortu zen San Antonio de los Bañosko Nazioarteko Zinema eta Telebista Eskola (EICTV)?**

Eliseo Altunaga. Gabriel Garcia Marquez eta Fidel Castoren ekimenez sortu zen, 1986an, Latinoamerikako zinema berriaren mugimenduaren barruan, Hirugarren Munduko ikuspegi batek jendea hezteko alternatibagisa. Mugimendu hari koherentsia eta gorputza emateko hain zuzen. Urtero, eta badira hogeitau urte baino gehiago, Zinema Latinoamerikarreko Jaialdia antolatzen da Habanan, eta horren barruan gorputzu zen ideia, Zinema Latinoamerikar Berriko Fundazioarekin batera. Landan dago eskola, leku zoragarri batean, Habanatik 50 kilometro.

■ **Zer eskaintzen du eskolak?**

Eliseo Altunaga. Bi urteko ikasketak egiten dira. Lehen urtean ikasgai orokorrak jasotzen ditu ikasleak, eta bigarrenean espezialitatea. Bost espezialitate daude: zuzendaritza, gidotza, ekoizpena, argazkingintza eta edizioa. Arte zuzendaritzako lantegiak egiten dira, eta horretaz gain, telebista eta bideo esparruetara zabaldu dira ikastaroak, bereziki telenobelara. Latinoamerikan garrantzi handia duen generoa da, batez ere Brasilgoa. Maila estetiko nabarmenak hartu ditu, eta zenbait sektoretan gogoeta sortu du kultura marjinalari buruz.

■ **Zenbat ikasle dira?**

Eliseo Altunaga. Aurten 43 daude lehen ikasturtean eta hogeita hamar bigarrenean. Hiruzpalau ikasle euskaldun dauzkat nik. Euskaldun asko daude Espainiako ikasle kopuruaren aldean. Gero, ikasle gehienak latinoamerikarrak dira, eta afrikarrak ere badira. Europarrak gutxiago joaten dira, hemen eskola asko baitituzte, eta EEBBetatik

■■■ Duela 13 urte sortu zen Kuban San Antonio de los Bañosko Nazioarteko Zinema Eskola, Gabriel Garcia Markezen ekimenez. ■■■ Robert Redford, Francis Ford Coppola, George Lucas... Zinemgile ospetsu ugari izan dira eskolan, hitzaldiak ematen eta lantegiak zuzentzen. ■■■ Eliseo Altunaga eta Solange Irene Soria kubatarrek eskolako irakasleak dira.

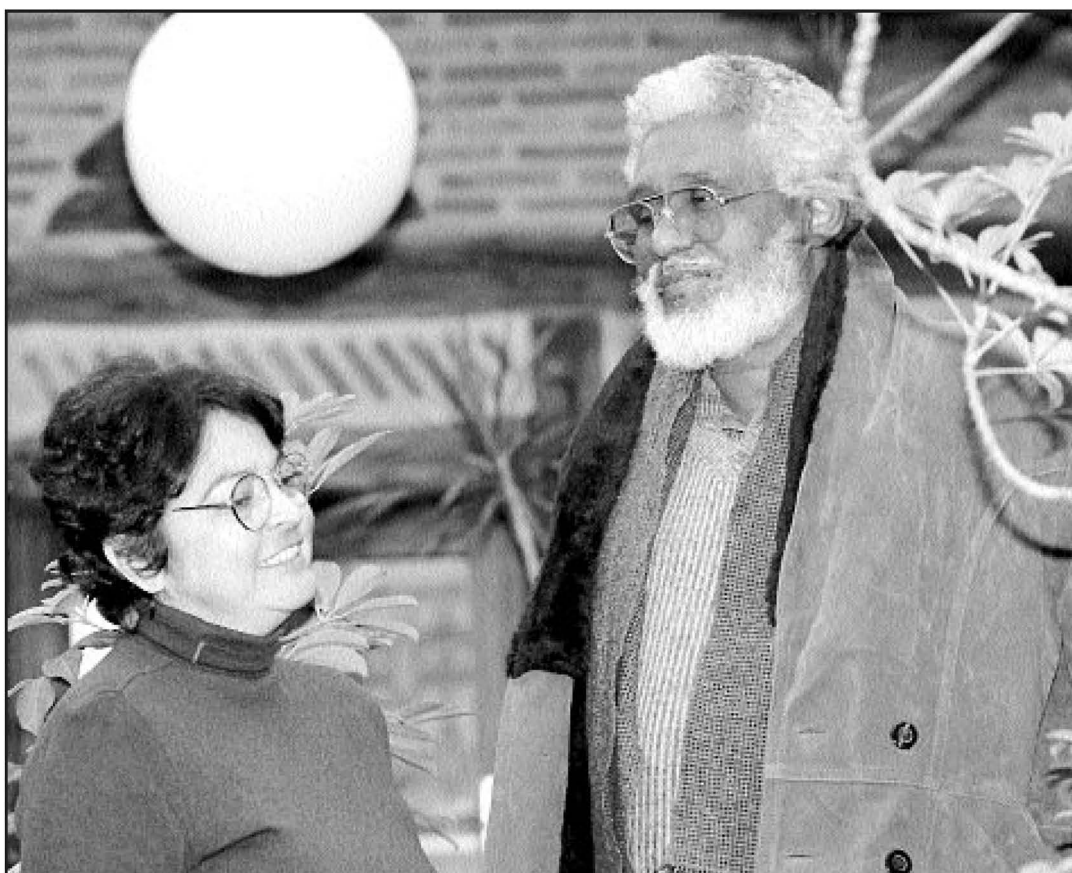
ere gutxi. Estatu batuar asko joaten dira lantegietara, irakasleak eta ikasleak. Esaterako, *Fraguel Rock* telesailako zuzendariak lantegi bat eman du berriki. Robert Redforden elkarteko irakasleak etortzen dira, Francis Ford Coppolarekin lan egiten duen jendea... Eskolak mugimendu handia du, etengabe ari da martxan. Une honetan 30 lantegi daude. Askotan, nazioartean oso garrantzitsua den jendea agertzen da bat-batean, lantegi bat egin edo hitzaldi bat eman nahi duelako

■ **George Lucas, Francis Ford Coppola, Robert Redford, Costa Gavras... Zerk erakartzen du jende ospetsu hori San Antonio de los Bañosko eskolara? Zein baldintzarekin joaten da?**

Solange Irene Soria. Eskolaren zereginarekiko halako sinpatia bat dute. Eskolak zinemaren profesionalak hezteko duen kezarekin bat egiten dute, eta eskertzen dute egiten duen lana. Bestetik, kultur interesa dute.

Eliseo Altunaga. Eskolak prestijioa du. Cannesko jaialdian Rossellini saria jaso zuen eskolak. Lehen aldia da saria eskola batek jasotzen duena, zuzendari ospetsuei eman ohi baitzaie. Eskolaren erakargarritasunetako bat da ikuspegi estetiko ezberdinak biltzen dituela. Babel zinematografiko moduko bat da, joera, eskola eta hizkuntza guztiek dute tokia. Txinatar, korear edo estatu batuar baten hitzaldia entzun dezakezu han. Ikasleen artean ere nazio eta hizkuntz aniztasun handia dago. Horrek ezaugarri bereziak ematen dizkio. Horretaz gain, zinemaren ikuspegi humanistikoagoa du eskolak, ez du alde ekonomikotik soilik ikusten, herrien adierazpen izpiritual gisa ere hartzen du zinema.

Solange Irene Soria. Jarre-

Solange Irene Soria eta Eliseo Altunaga, atzo Donostian.

Eliseo Altunaga

«Eskolak mugimendu handia du. Askotan, nazioarteko zinemagile ospetsuak etortzen dira bat-batean, lantegi bat zuzendu nahi dutelako»

ra estetikoak ere bereizten du eskola. Ez dago jarrera nagusirik, jarrera ezberdinak eta kontrajarriak biltzen dira, eta berdin onartzen dira.

Eliseo Altunaga. Beste ezaugarri bat da zinemaren, bideoaren, telebistan lanean ari diren irakasleak direla horakoak. Ez diti teorikoak, aktiboan daude. Zuzendaritzako katedraturua Mariano Barroso da; argazkingintzako, Aeronovic argentinarra; gidoigintzako, Senel Paz, eta soinuak, Jeronimo Labrada kubatarra. Euren herrietan lanean ari den jendea da, uhartera doaz denboraldi baterako, eta gero itzultzen dira

lanera. Bokazioz egiten dute, elkartasunez, diru gutxi ordaintzen baitzaie.

■ **Ikasle kubatarrik bada eskolan?**

Eliseo Altunaga. Badira batzuk, bekarekin, baina gutxi.

Solange Irene Soria. Kontuan hartu ez dela eskola kubatarra. Kuban dago egoitza, baina nazioarteko eskola da, Latinoamerikako Zinema Berriko Fundazioaren barruan. Orduan, jatorriaren arabera, kuota batzuk daude. Kubari pare bat ikasle dagozkio proportzioan.

■ **Zenbat eskaera jasotzen dira urtean?**

Solange Irene Soria. Uff,

asko, asko... Bostehun inguru. 40-50 soilik sartzen dira.

■ **Nork osatzen du Fundazioa?**

Eliseo Altunaga: Gabok (Gabriel Garcia Marquez) zuzentzen du, bera da presidentea, eta Latinoamerikako zuzendari garrantzitsuek osatzen dute. Gero Europako instituzio batzuek laguntzen dute eskola eta fundazioa.

■ **Kubako zinema egoera laztetik ateratzeko moduan da?**

Eliseo Altunaga: Bloke sobietikoa desagertu zenetik oso modu larrian iraun du zinemak, urtean film bat eginez. Une honetan suspertzen ari da, koprodukzioa da bidea, baina errekupezioa mantsoa izango da. Paradoxikoki, Habanako azken jaialdia irabazi duen filma kubatarra da, *La vida es silbar*.

Jon Eskisabel
DONOSTIA

Maria Ripoll: «Zinema elkarlana da, eta horregatik gozatu egin dut beharrean»

Zinemagile katalanaren lehen film luzea etzi estreinatuko da Hegoaldean

Montse Arregi / Bilbo

◀ **Lluvia en los zapatos (Euria oinetakoetan)** da Maria Ripoll errealaizazioa lehen film luzea.

OSTIRALEAN estreinatuko da Maria Ripoll zinemagilearen *Lluvia en los zapatos* (*Euria oinetakoetan*) filma. Lehen lan luzea du zinemaren, film laburretan, telebistan edota beste zinemagile batzuen laguntzaile gisa esperientzia zabala badu ere. Rafa Russo gidoigilearekin eta Juan Gordon ekoizlearekin lankidetzan estuan aritu da Ripoll. «Hiruron artean egindako filma da, zalantza barik», ziurtatu zuen atzo Bilbon, bere lanaren aurkezpenean.

Douglas Henshall, Lena Headey, Penelope Cruz, Gustavo Salmeron, Eusebio Lazaro eta Charlotte Coleman dira filmeko aktore nagusiak. Londresen zazpi astetan ingelesez errodututako filmean, lan taldean «sekulako giro ona» sortu zela azaldu zuen zuzendariak. «*Spanglish* taldean primeran moldatu gara, eta guztiontzat aberasgarria izan da esperientzia», ziurtatu zuen. Nahiz eta zuzendariaren lehen film luzea izan, aktoreek hasieratik onartu zuten lana.

Rafa Russo gidoigilearekin eta Juan Gordon ekoizlearekin egindako elkarlanarekin «gozatu» egin du Ripollek. Zuzendariaren ustez, «zine-

Etzi estreinatuko da Hego Euskal Herriko zinema aretoetan komedia kutsua duen amodiozko istorio gazi-gozo eta fantastikoa. Juan Gordon ekoizlea eta Rafa Russo gidoigilea

izan ditu lankide Ripollek, eta lankidetzan errepikatzen prest agertu da. Douglas Henshall, Penelope Cruz eta Charlotte Coleman dira aktore nagusiak.

MARISOL RAMIREZ

Maria Ripoll zuzendaria, atzo Bilbon, filmaren aurkezpenean.

ma elkarlana da». Russo bere esperientzian oinarritu da gidoia idazteko orduan. *Lluvia en los zapatos* filmeko protagonista aktore bat da, neska-lagunarekin zeukan harremana hautsi duena eta bere bizitzan atzera egin eta gauzak aldatzen saiatuko dena. «Jendeak oso gertuko sentitzen duen istorioa da, eta azken finean bakoitzak bere etorkizuna lantzen due-

la esaten digu», esan zuen zuzendariak. Russoren ustez, «filma komedia romantikoa bat baino gehiago da, oinarri gazi-gozoa dauka eta hutsegiteak ere bizitzan baliagarriak izan daitezkeela azaltzen du».

Maria Ripollek ez du igarri jauzirik film luzea egiteko orduan. «Egia esan, ez nuen burua hautsi pentsatzen lan luzea egiten ari nintzela, Lon-

dresen errodutzen ari ginela edota maila horretako aktoreekin ari nintzela beharrean. Aspalditik ari nintzen lanean eta prestatzen, eta unea iritsi zela besterik ez nuen pentsatu», azaldu zuen zuzendariak.

Filmaren aurrekontua 450-500 milioi pezeta ingurukoa da (18-20 milioi liberra). Ingelesez errodutu da *Lluvia en los zapatos* filma.

Berlinala

Kurduen auzia jaialdira iritsi da

■ PKK alderdiko jarraitzaileak manifestatu ziren Turkiako 'Gunes Yolculuk' filmaren emanaldian

Efe / Berlin

◀ KURDUEN auzia Berlinalera iritsi zen atzo. Sail ofizialaren barruan, turkiar baten eta kurdu baten arteko adiskidetasun istorioa kontatzen duen *Gunes Yolculuk* film turkiarra eskaintzen ari ziren bitartean, aretoko atarian Kustistango Langileen Alderdiaren jarraitzaileak (PKK) bildu ziren Abdalah Ocalan alderdiko buruaren askatasuna eskatzeko. Poliziak

segurtasun neurri zorrotzak jarri zituen aretoaren inguruetan, filmeko zuzendaria eta aktoreak arazorik gabe sar zitezten. Protestan ari zen emakume kurdu batek sua eman zion bere buruari Greziako enbaxadaren aurrean, eta ospitalera eramane behar izan zuten oso egoera larrian.

Yesim Ustaoglu zuzendari turkiarraren *Gunes Yolculuk* (*Bidaia eguzkira*) filmak Berzan gazte kurduaren eta Mehmet turkiarraren arteko

laguntasun harremana du ardatz. Poliziarekin enfrentamendu batean gazte kurdua hil eta gero, haren jaioterria eramango du gorpua turkiarrak, adiskidetasunaren seinale gisa. Emanaldia- ren ondorengo prentsaurrekoan Berlinalako zuzendari- tzak debekatu egin zuen ildo politikoko galderak egitea.

Bestetik, Bertrand Tavernier frantziarraren *Ça commence aujourd'hui* filma aurkeztu zen sail ofizialean.

Salaketa sozialeko filma egin du Tavernierrek, landetako herri pobre bateko haurtzaindegian gertatzen den drama kontatuz. Filma mai- suei eginiko omenaldia dela esan zuen Tavernierrek. Lehiaketara aurkezturiko hirugarren filma David Cronenberg-en *eXistenZ* izan zen. Ordenadoreko jokoen bidez gizakien artean sor- tzen den interdependentzia- z ari da filma, Cronenberg- en azken lanen ildo beretik.

laburrean

M U S I K A

■ **Enrique Morenteren Donostiako kontzertua bertan behera geratu da**
ENRIQUE MORENTE flamenko kantariak hilabete honetarako hitzartuak zituen kontzertu guztiak bertan behera utzi ditu, tartean hilaren 25ean Donostiako Victoria Eugenia antzokian eta 26an Bilbo-ko Kafe Antzokian ematekoak zituenak. Donostiako kontzerturako sarrera ero- sia zutenek dirua berreskuratzeko aukera izanen dute hila amaitu bitarte- an, antzokiko leihatiletan, antolatzaileek azaldu du- tenez.

■ **¶lt taldearen kontzertu sorta martxoan**
MONDO SONORO musika aldizkariaren arabera, ¶lt taldearen *Denbora* lana izan da 1998ko euskal dis- korik onena, eta erabaki horrekin ados dagoen edo ez erabakitzeak aukera po- lita izango du musika- za- leak martxoan, taldeak lau kontzertu eskainiko baititu Euskal Herrian. Mar- txoaren 6an Irungo Tunk! aretoan izango da; hilaren 12an, Gasteizko Elefante Blanco aretoan; 13an, Ai- ziritzeko kiroldegian, eta 26an, Iruñeko Artsaia are- toan. Azken bi kontzer- tuon artean Bartzelonan eta Palma de Mallorcan ariko dira.

A N T Z E R K I A

■ **Xabi Puertak bere azken antzezlan aurkeztu du Madril**
PAUSOKA ikus-entzunez- ko ekoiztetxeko buru Xabi Puertak bere antzezlan be- rriaren liburuxka aurkez- tu zuen atzo Madril, hango X. Antzerki Alterna- tiboaren Nazioarteko Era- kusketaren barruan. *La piel prestada*, *El amante de Lili Marleen* eta *Guanahani*. *La derrota del ocase* izenburuen egileak Perros de lluvia antzezlan eman du argitara oraingoan Hiru argitaletxearen eskutik. Liburuko hitzaurrea Al- fonso Sastrek idatzi du.

■ **Alfonso Sastre- ren testuak arrakasta handia izan du Madril**
HERENEGUN Alfonso Sastrek idatzirikoa *Lluvia de ángeles sobre París* antzezlanaren irakurketa dramatizatu egin zuten Madril, SGAEren egoi- tzan.

Milaka begi 007ri begira

Filmaketa lanek eguraldi eskasa eta «ezusteko» jende andana izan zuten aurka atzo Bilboko kaleetan

Montse Arregi / Bilbo

Gaur jarraituko dute Bilbon, Guggenheim Bilbao Museoan eta kanpoaldean, James Bond agentearen azken abenturaren filmaketa lanek. Atzo eszena batzuk grabatuak gelditu ziren, nahiz eta jende oldea eta eguraldi eskasa oztipo izan ziren.

THE WORLD IS NOT ENOUGH James Bonden film berrian ikusiko diren lehen eszenetako batzuk filmatu dituzte jada Bilbon, Guggenheim Bilbao Museoaren inguruan. Jendetza izugarria inguruan zuela, 007 agentearen abenturak filmatzen ari den lan taldeak barruko irudiak grabatu zituen Guggenheim pareko etxe batean Pierce Brosnan protagonistarekin. Bitartean, Mark Mottram espezialistak Mazarredo zumardiko eraikin bateko laugarren solairutik behera egin zuen salto, sokari lotuta, noski.

Gaur eta bihar jarraituko dute filmaketa lanek Bilboko Guggenheim inguruan. Michael Apted zuzendariaren nahia da Maria Grazia Cuccinota *Bond neskak* eta Robert Carlyle *gaiztoak* parte hartuko duten eszena bat ere filmatzea. Kaleko filmaketa eta Guggenheim barrukoa egingo dituzte bi egunotan.

Atzo arratsaldean, filmaketaren une batean, Brosnane bisitaldi laburra egin zuen Guggenheim Museora, eta itzultzeko asmoa agertu zien bertako arduradunei.

Filmaketa guneetan hainbeste jende inguruan izatea ez zen lagungarri izan lan taldearentzat. Michael Apted zuzendariaren aurpegian nabaria zen egoneza. Une batzuetan filmatzeari utzi behar izan zioten atzo, euriagatik. Hala ere, zenbait eszena filmatuta gelditu zen.

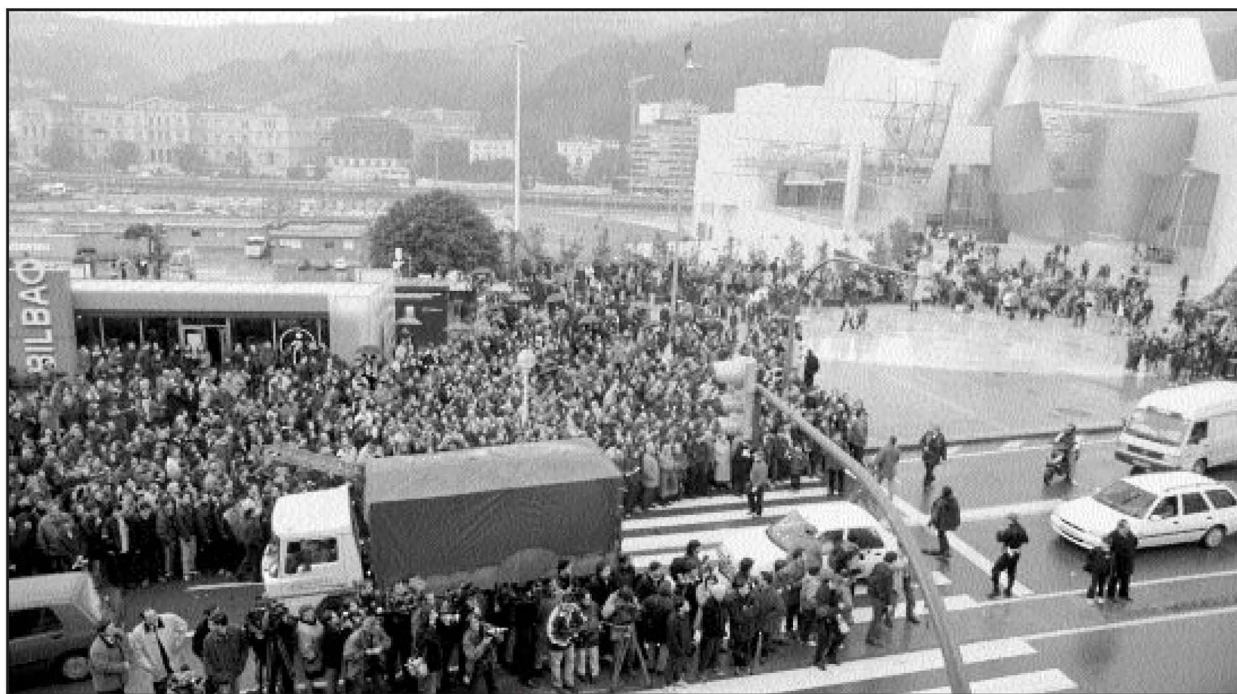
Apted zuzendariak edota Brosnan, Cuccinota eta Carlyle aktoreek ez dute inolako zehaztapenik eskaini filmaren inguruan, ez eta Bilbon filmatzen ari diren lanaz ere. Hala ere, badirudi frankotiratzaile baten jomugatik ihesi egiten duela salto baloioak James Bondek.

Ihesaldiak Guggenheim Bilbao Museoaren barrualdean izango du jarraipena. Bilbon filmaren hasierako eszenak besterik ez dira filmatuko.

TXEMA FERNANDEZ / LUIS TEJIDO

Nor da benetako James Bond? Mark Mottram espezialistak eguerdi aldera laugarren solairu batetik jauzi egin zuenean (ezkerretara) bialo zaparrada izugarria entzun zen inguruetan. 13:00etan, inbidiz edo, etxe barru batetik Pierce Brosnan bera ateratzen bialoira. Orduan bai txiloiak!

XOUSA SIMAL

Jendea, euria eta lana.
08:00etatik
20:00etara itxita
egon zen
Guggenheim
aurreko Mazarredo
zumardiaren tartea
jende gainezka
egon zen atzo.
Michael Apted
zuzendariaren
aurpegiak egoneza
ageri zuen (behean,
ezkerrean). Zerura
begira eta hotzak
egon ziren lan
taldeko partaideak.

TXEMA FERNANDEZ

XOUSA SIMAL

‘Drogas’-en mendekua

Musikari nafarrak La Venganza de la Abuela taldea osatu eta diskoa egin du

Eduñe Elizondo / Iruñea

Enrique Villarreal **Drogas** musikari nafarrak bere proiektu berria aurkeztu zuen atzo Iruñean: **La venganza de la abuela**, beste bost musikarirekin batera —Konfusión taldekoak, gehienak— egindako lana. «Metal tekno-industrializat» jo dute disko berria, eta, datorren martxoaren 4tik aurrera, zuzenean jotzen hasiko dira.

ENRIQUE VILLARREAL *Drogas*-ekin batera, Javier Pintor, Juanjo Ojeta, Patxi Lampgabe Akerra, Iñigo Lopez eta Oskar Ormaetxea musikariak osatzen dute *La Venganza de la Abuela* taldea. Barricada taldeko kide ohiaren proiektu berria, alegia, Juanjo Ojeta-rekin Txarrenan jo zuen *Drogasek*, eta, beste musikariak, Konfusión taldekoak dira. *La Venganza de la Abuela* taldeak izenburu bereko disko konpaktua plazaratu du asteon; *Drogasek* berak ekotzi du, eta Gor disketxeak eman du argitara.

La venganza de la abuela osatzeko proiektua, duela urte eta erdi jarri zuen abian *Drogasek*. Barricadaren

azken garaian jada soinu berriak sartzen saiatu zen Txantreako musikaria, eta, ondoren, *Suerte* filmaren soinu bandan egin zituen atzo aurkeztutako diskoak jasotzen dituen berrikuntzen lehen urratsak. *La venganza de la abuela* lanean, «metal tekno-industrial» jorratzen du *Drogasek*. Iñigo Lopez musikariaren ustez, Konfusión taldearen estiloa nabari da lan berrian: «Gure indarra, gure oldarkortasuna eta esperimentatzeko dugun zaletasuna nabari dira diskoan. *Drogasek* hori nahi zuen, eta guk eman egin diogu».

La Venganza de la Abuela talde eta disko berriaren ardatza, dena den, *Drogas* bera da. «Abesti batzuk idatzi, eta nire lana eta nire asmoak ulertuko zituen jendearen bila ateratu nintzen». Eta Konfusión taldean aurkitu zuen nafarrak nahi zuen jendea. Elkarrekin egindako lanaren emaitza ideia baten inguruan egituratu da, eta ideia horri buruz hitz egiten dute, modu batera edo bestera, diskoko abestiek, komunikabideei buruz, alegia, haien bidez hedatutako albistei buruz, haien botereari buruz, eta haiengandik ihes egiteko ezintasunari buruz.

Martxoaren 12an eskainiko du *La Venganza de la Abuela* taldeak lehen kontzertua Euskal Herrian, Donostian.

ENRIQUE VILLARREAL ‘EL DROGAS’

■ ■ ■ «Abesti batzuk idatzi, eta nire lana eta nire asmoak ulertuko zituen jendearen bila ateratu nintzen»

IÑIGO LOPEZ

■ ■ ■ «Gure indarra, gure oldarkortasuna eta esperimentatzeko dugun zaletasuna nabari dira diskoan»

Martxotik aurrera zuzenean

La venganza de la abuela diskoa bi zatitan banatuta dago: *Abuela* izenburupean, bate-tik, *De esa jodida manera*, *J.L.M.P.*, *Cerocomasiete* eta beste sei abesti bildu dituzte

taldekideek; *Venganza* zatian, bestetik, *Soy quien te controla*, *La tarde jeringuilla*, *La mosca* eta beste hiru kanta entzun daitezke. Diskoa Sonido XXI estudioan grabatu zuten, Javier eta Juan Antonio San Martín anaien gidaritzapean. Diskoaren

diseinua, berriz, Manolo Gilena da.

Datorren martxoaren 4an Valentzian joko du *La Venganza de la Abuela* taldeak; hilaren 12an, Donostian, eta 13an, Bilbon. Taldea Arakil-Uharten izanen da martxoaren 20an, eta 25ean, Madril-en. Apirilaren 10ean, azkenik, Iruñean joko dute *Drogasek* eta bere taldekideek, Artsaia aretoan.

Musikari iruindarrak atzoko aurkezpenean azpimarratu zuenez, estudioan hainbeste denbora eman ondoren —iazko apirillean hasi ziren grabatzen, eta irailean bukatu zituzten nahasketak—, zuzenean jotzeko «irrikan» dira taldeko kide guztiak, «zuzeneko musikariak baitira».

JosAnton Artzeren errezitalak jarriko du abian ‘Hitzak Mintzo’ saila

■ *Usurbildarrak bihar arratsean Uztaritzen eskainiko du emanaldia, Euskal Kultur Erakundearen ekimenari hasiera emanez*

Lutxi Fourcade / Baiona

EKE Euskal Kultur Erakundeak *Hitzak Mintzo* saila hasiko du otsailaren 18an, Uztaritzeko *Lapurdi* gelan. JosAnton Artze olerkari famatua gonbidatu du, eta errezitala eskainiko du arratsko 21:00etan. Pantxoa Etxegoin eta Daniel Landartek galdekutako dute, eta Aurelia Arkotxak goraiatu du poetaren obra.

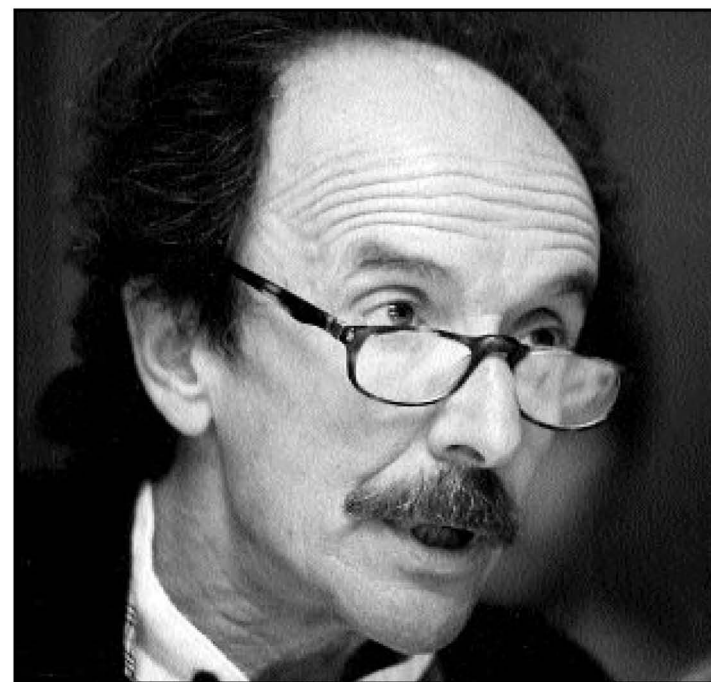
Sortzez usurbildarra, JosAnton Artzek zazpi liburu plazaratu ditu, eta haren poema batzuk kantu bilakatu dira, hala nola *Hegoak ebaki banizkio* duela 30 urteko arrakasta. Aurten, JosAnton Artze askotan etorriko da Ipar Euskal Herrira. Izan ere,

Herri Soinulariak elkarteak eta EKEk ahal bezain ongi ohoratu nahi dute. Parte hartuko du hitzordu ugarian, hala nola Hartzaro, Xiru eta Errobiko festibaletan.

Hitzak Mintzo saila kokatuko da EKEren kantuari buruzko proiektu zabalean. Hain zuzen, EKE lantzen ari da kantuketari buruzko proiektu handi bat, eta bi urte iraunen du. Hiru alor handi jorratuko ditu erakundeak. Lehendabizi, erakusketak moderno bat prestatzen ari da, eta 2000. urtean estreinatuko da. Era berean, formakuntza zikloa bultzatuko du eskoletan, baita kantari amateurekin ere. Azkenean, ikusgarri handi bat prestatuko du datorren urterako,

kantuketaren historia luzea adierazteko. Inprobisaziotik abiatuz, kantuaren urratsak zeharkatuko dituzte, orain arteko kantura iristeko. Beste herrialdeetako kantugintza ere jorratuko da ekitaldi horren kariatara, Georgiakoa besteak beste.

JosAnton Artze gonbidatu ondoren, lau mintzaldi izanen dira *Hitzak Mintzo* sailean aurten. Jean Haritzelhar euskaltzainburua izanen da ondoko mintzalaria, eta aipatuko du Pierre Topet Etxahunen kantua. Ondotik, Joseba Etxarrik, zeinak euskal diaspora ongi ezagutzen duen, aztertuko du euskal kantua munduan zehar. Azkenean, Jon Cazenavek oroituko du Etxepare medikuaren obra.

ANDER GILLENEA

JosAnton Artze olerkaria Uztaritzeko *Lapurdi* gelan ariko da.

JOXERRA GARZIA

IDAZLEA

Hitz antzuen garai hauetan, Izagirre eta Tapiaren *Apoaren edertasuna* diskoa «basamortuko ur freskoa baino preziatuagoa» dela iritzi dio Garziak.

Apoaren apologia

Apoaren edertasuna diskoan, musika ezezik behatzen mogimentua ere entzun daiteke, hain dago grabazioa soildu eta bere esentziara bildua.

Estimatzekoa da hori beti ere. Are gehiago, trikiti klonikoa modako jarri zaigun -diguten- honetan. Modako formulak -modako zer gehienek bezala, bestalde- ez du sekreturik, sinplekeria izan ezik. Gaur egungo gizarte honetan, izan ere, horixe behar baitu arrakasta lortu nahi duen edozerk. Ez musikan bakarrik: literaturan, artean, zer esanik ez hedabideetan.

Enzensbergerrek, ohi duenez, maisuki dauka adierazia, *Mediocridad y delirio* bere liburu aipatzen sekula aspertuko ez naizen horretan. Hedabideek, dio alemaniarrek, eduki edukigabetuak behar dituzte irauteko. Hori omen da irrati-telebistetako programatzaile guztien ametsa (eta Enzensbergerrek ez du, nik dakidala, ETB ezagutzen). Zerri goseak ezkurra bezala, apote aseak baraua izaki, antza, amets.

Beharrik, hizkuntzak berak ezartzen die, nahi ez dutela ere, ezinbesteko eduki gradu gutxieneko bat, ezinezkoa baita deus esan gabe hitz egitea, nahiz hedabideak askotan asko hurreratzaren diren helburu horretara.

Hizkuntzak berak ezinbestean daraman eduki-gradu hori zenbat eta hurrago, orduan eta programatzaileak kontentago. Hala dio, zakar-bildurik, Enzensbergerrek.

Modako diguten trikiti klonikoarekin ere beste horrenbeste gertatzen da. Kantatu egin behar izaten baita, eta kantuak hitza ekartzen, eta hitzak, nahi ez dela ere, edukia. Kontua, beraz, traba hori gainditu, eta hitzei ahalik gutxien esanaraztea bide dute. Horixe dute bide.

Irrati-telebistan, azaleko «zarata» edonolakoaz estali -ezen ez bete- nahi izaten da edukirik eza. Deus esatekorik ez, eta etengabe hitz eginez; Informazioa sakontzeko asmorik ez, eta lorito-jardunean itxuragabe jardunez; errealizazio gero eta zoroagoak erabiliz, segundu bat baino gehiago iraunez gero ikus-entzulea aspertu eta uxatzeko beldurrez edo; intonazioa esan beharrekoari egokitu beharrean -ez baita deus esan nahi-, beti hil-edo-biziko, fuera-penak, gora-gu-ta-gutarrak gisako enfasi hiperbaikor, anfetaminatu, edozertarako batean hitz eginez. Zergatik nahi ote gaituzte denek hain zoriontsu?

Trikitilari klonikoek, berriz, kantaera barroko jasanezinez performatzen dituzte beren kantuak, melodian hartarako aukera non, han ahotsari kiribisto, jira-buelta eta txilipurdi eraginez, aukera bakar bat ere hutsik egiteke.

Bere baliapideak muturreraino daramatzen estiloa omen da, Borgezen arabera, barrokoa, edozein delarik ere estilo hori. Trikiti klonikoaren kasuan, barroko esan, kitsch esan, ez dago mila alderik. Dudarik gabe, ona da trikiti-modu hori, asko saltzen baitu. Eta nor ausartuko da gaur egun Audientziaren hitza kolokan jartzera? Demokrata demokrata den batek ez behintzat.

Panorama horretan, basamortuko ur freskoa baino preziatuagoa da Tapia / Izagirreraren azken disko apo-armatua. Harrigarria da Koldok kantu-gintzan -letragintzan- lortu duena. Disko osoa batasun batean harilkatuz, metafora fosildu bat biziberrituz, alegoria berri bikaina eraiki digu, igel / apo bikotearen goruan. Ahozko literaturaren moldeak maisuki darabiltza -frogatua zigun lehenago ere-, imitazio mekaniko antzutik mila legoatara, tradizioan sakonduaren sakondu beharrez tradizio hori traszendituz, haratago joanez.

Suizidio bat ere izan liteke hori, jakina: hitzek -Koldoren hitz horiek- arreata eskatzen dute, zehar-esanak eta erdi-esanak lana eragiten diote entzuleari. Baina, nik dakidala, hori da

benetako komunikazioa gauzatu eta plazer estetikora iristeko bide bakarra.

Koldoren libreto horri jantzi ezinago aproposa paratu dio Josebak. Melodiak, moldaketak, kantaera, den-dena soildu ditu trikitilariak, enfasia dagokion lekuan jarritz: esan nahi denaren zerbitzura.

Alai behar duenean alai, burlaizetik ironiara, ironiatik sarkasmora, badaki Josebak -Apoarenean ederki erakusten duenez- urragarri izaten ere. Zenbait kanturi blues kutsua hartu diet, nola melodian hala kantaeran ere. Nire gusturako, horiexek dira disko eder honetan pasarterik ederrenak. Bluesa aipatu dut, baina *cante hondoa* ere aipa nezakeen, hedabideek andaluziarren lantu-kantu sakon eta eder horren imitazio klonikoa espainiartasun ikur okaztagarri bihurtu izan ez balute.

Ez dakit nola moldatuko den Apoa merkatuan. Ikusi dudanez, gainerako diskoei egiten zaien harrera bera egin zaio, gutxi gorabehera. Izan ere, horixe baita hedabideen beste ezaugarrietako bat: eduki guztiak hutsaren hurrengora errenditurik, denak maila

bereko egiten dituzte: Kosowo eta Mar Flores, Udalen Biltzarrak eta Errelaren porrot tamalgarria, umeak akatzeko moduko zakurren katalogoa eta Cibelesko pasarelakoa....

Disko bat plazaratzen delarik, plazaratzen den egunean eman beharra dago haren albiste. Ez diskoarena, noski, plazaratzearena baizik. Gauzak horrela, profesional ona egun hartan albiste hori ematen duena da. Hori egin ahal izateko, jakina, diskoa entzun gabe joaten dira kazetariak, eta, borondaterik onena izanik ere, erantzutea merezi duen galderarik apenas egin litekeen horrela. Diskoa entzuteko pare bat egun hartu eta gero haren kronika egingo lukeen kazetaria, berriz, motela, demodatua, profesional kaskarra litzateke. Ez naiz, beraz, horrela dabilen kazetaria kritikatzeko ari, denon artean eratu dugun sistema baizik.

Niretzat zorionez, sistema horretatik kanpo ari naiz aspaldion. Badakit berandu natorrena, baina, deus gutxirako balioko duen arren, esan egin nahi nuen: disko hau disko bat baino gehiago da. Nik neuk, behintzat, aspaldian horrelako gozaturik hartu gabe nengoen, gutxi baitira, kontsumitzen ditudan kultur produktuetan -erdaretakoak barne-, Apoarena bezain unibertsal-ederrik.

Azken batean, Rubert de Ventos filosofo katalanak dioen bezala, «vulgar es siempre y sólo la incapacidad de traducir fielmente la propia coyuntura». Ez kanpoko estandarrek mekanikoki imitatuz, ez gure tradizioaren urazalean besterik gabe plitiplasta eginez aterako gara arrunkeriatik.

Geure tradizioa hor dago. Hartaz jabetu eta hartan sakondu,

hura beldurrik gabe baliatu, egokitu eta -behar denean- aldatzea beste biderik ez daukagu unibertsaltasunerako.

Tapiak eta Izagirrek, nork berean, bidea erakutsi digute disko honetan. Ez gaitzala bideak lelotu: bakoitzak berea egitea da hemen kontua, eta Apoarena bideetan bat baino ez da. Norabidea, norabidea ikasi behar genioke Apolari.

„
*Geure tradizioaz
jabetu eta hartan
sakondu, hura
beldurrik gabe
baliatu eta aldatzea
beste biderik ez
daukagu
unibertsaltasunerako*

Industrializazioaren taupadak

ARTXIBOKOA

Ballet mécanique ikuskizuneko une bat, Ballet Biarritzeko dantzariak interpretatua.

Taldea: Ballet Biarritz. **Lana:** Ballet mécanique. **Koreografia:** Thierry Malandain. **Musika:** Varèse, Reich, Gershwin. **Laguntzailea:** Baionako Orkestra. **Lekua:** Biarritzeko Gare du Midi aretoa, 17:00etan. **Eguna:** Otsailaren 14a. **Iraupena:** 90 minutu.

MEKANIKARI buruzko dantza ikuskizun bat proposatua zen asteburu honetan Biarritzen. Geltoki Zaharreko taula guztia biluztua zuten teknikariek, ikusleari espazio izugarri bat agerian uzteko. Hormigoizko pareta beltzek, oren erdi batez, bat egin zuten berriro industrializazioaren taupadekin, Thierry Malandain Ballet Biarritzeko zuzendariaren koregrafiaren mugimenduek errepresentatzen zituzten taupadekin, alegia.

Lau zati ezberdinez osatua zen agerraldia, XX. mende honetako musika zuelarik aitzakiatzat. Musikaren historiaren kronologian atzera

egindako bidaia bat aurkeztu zigun Baionako orkestrak. *Ionisation* deitutako lehen zati instrumentalarekin hasi zen dantza saioa, oroitaraziz bi arte hauek ukan dezaketen harreman berezi eta hertsia.

Doinu industrialia, hiritarra

Varese konposatzailearen musikak gauaren doinu industrialia, hiritarra eta aski hitsa sentiarazi zigun. Haurtuta giroa ere azaldu zen Malandainek eraturiko mugimenduetan, nahiz eta *Sextet* izeneko bigarren obrak umorezko ukitu anitz erakutsi.

Teknika biziki ona agertu zuten dantzariak, zango altxatze ongi menderatuei lehenetsuna emanez eta dantzarien eguneroko berotze ariketak barretan erabili zituzten haurrek barrekin egin ditzaketen jokoak ere baliatuz.

Pausaren ondotik, Gershwinen Kubako obertura jo zuen orkestrak eta dantza alaiagoa, *swingarria*, ikusi genuen. Afrikar kutsua sumatu zen koregrafiaren aldaka mugimenduetan. Aldiz, *Ballet mécanique* deritzan azken zatian dantzarien arteko borroka boxeoko lauki batean taularatuak izan ziren, modu bortitzean. Dantzari bakoitza bere buruarekin ere desafioka zebilela, dantza zabal ez beti asmakor baina maiz akrobatikoa (jauziz osaturikoa) izan zen amaierako une hori.

Naturaren aldeko apustua egiten du azkenean dantzak, belar puska karratu batzuen gainean bukatzen dutelarik dantzariak.

Gau goxoa Biarritzen. Musikari eta dantzarien arteko nahasketa indarrez betea gertatzen da berriz ere.

✍ **Pantxika Telleria**

Abeslari baten izkribuak

Filma: TwentyfourSeven, Erresuma Batua, 1997. **Zuzendaria:** Shane Meadows. **Gidoia:** Shane Meadows, Paul Fraser. **Argazkia:** Ashley Rowe. **Musika:** Bpp Hewerdine, Neill McCoil. **Aktoreak:** Bob Hoskins, Danny Nussbaum, James Hooton. **Iraupena:** 100 minutu.

ALAN DARCYK bere hiri txikitxo eta gris koloreko horretan bizi diren mutilak kaleetan barrena aurkitzen diren zulo beltz, hondorik gabeko horietatik salbatu/atera nahi ditu. Ez, ez ditu salbatzailearen plantak, itxurak egiten. Ez, ez ditu ebanjelioetan dauden hitz gozoak erabiltzen. Ez, ez ditu azalpen pisu handikoak plazaratzen eta ez, hau ez da *La ciudad de los muchachos* edo antzekorik. Hemen, izanik pe, kasik paisaiarik ez duen hiri hone-tan iraun behar da. Horra xedea. Horra Alan Darcy izeneko ameslari xalo horren borroka.

Gris koloreko gizona

Alan ez da hamaika filmetan ikusi izan ohi ditugun salbatzaile horietako bat. Ez du dir-dir berezirik, jainkotarrik, begietan. Gizon arrunta da. Gris koloreko gizon xumea txuri beltzean bizi den hiri txiki arrunt eta mindu batean.

Alaneke boxean badaki eta boxeo irakatsiko die gimnasiotik at, bestelako bizitzarik, bizimodurik ez omen duten mutilei...

Filma, ez pentsa, txikia da. Gimnasioa bezainbeste. Bizitza bezainbeste. Etorkizuna bezain mingarria.

Aurpegiak bezain zurbila. Boxeatzeko eskularruak bezain hotza, pertsonaiak bezain benetakoa. Venezian merezi zuen eskaria eskaini zioten FIPRESCI elkarteak biltzen diren mundu guztiko kritikariek. Valladoliden ikusleak zein epaimahaikideak utzi zituen zor ta lor, arnasa hartu ezinik. Europan barrena ibili da garaile kamera zorrotza eta apaindura gabeko zeluloida darabiltzan film duin hau.

Lan urguilutsua, ihesbiderik gabea

Ezin idatzi, ezin aldarrikatu film biribila denik, Ezin esan film hau pasarte askotan inozoegia ez denik. Baina ez dio inporta, ez dio

axolarik. Film

urguilutsua da 24.7, urguilutsua oso. Ihesbiderik ez dela ederki daki, baina amaiera iritsi bitartean, salbaziorik balitz bezala egiten du borroka, egiten du negar, egiten du bultza, egiten du barre. Alaneke idatzi egiten ditu bere

pentsamenduak, bere amets gris kolorekoak.

Ironia punta askotakoa dario. Bizitzak sortarazten duen mina dario. Gizartearekin konpromiso handia egina duen zinema britainiar sendoaren irmotasuna dario.

TwentyfourSeven delakoa film garratza da, nabardura eta ertz anitzeko zeluloide puska hertsia eta ausarta.

✍ **Begoña del Teso**

MUSIK

BILBO

► **La sonnambula** opera Coliseo Albia antzokian, 20:00etan.

IRUÑEA

► **Mikel Laboa**. Gaiarre antzokian, 20:00etan. *Korrika Kulturak*.

NTZEKI

BILBO

► **Pareja abierta** Dario Foren obra interpretatuko du Tranvia Teatrok Bilborocken, 20:00etan.

LEIOA

► **Informe para una academia** obra interpretatuko du Teatro del Ruidok Unibertsitatean, 12:00etan.

MIARRITZE

► **Tap Dogs** obra interpretatuko du Sudney Teatre Companyk Sare du Midin, 21:00etan.

HITZLARI

BILBO

► **Menipo y Esopo** hitzaldia emango du Jose Manuel Cruz Valdovinosok BBK Fundazioaren kultur gelan (Elkano, 20), 20:00etan. *Velazquez maisularenak IV. Mendurrena*.

► **Resistencia virica, acción molecular frente a dominación espectacular** hitzaldia emango du Luis Navarrok Likinianon (Ronda, 12), 20:00etan. *Aste surrealista*.

DONOSTIA

► **La Habana siempre** izenburupean hitzaldia emango du Mario Coyula Cowleyk Euskal Herriko Arkitektoen Elkargo Ofizialean (Frantziako etorbidea), 19:30etan. Zientzia Teknikoetan Doktorea, Arkitektura Fakultateko irakaslea eta Hiriburuaren Garapenareko Taldeko zuzendaria da Coyula Cowley.

DURANGO

► **Osasuna zaindu elikagai naturalak erabiliz** hitzaldia emango du Irene Txurruka Urkidi Sumendiko partaideak Akiakula topagunean.

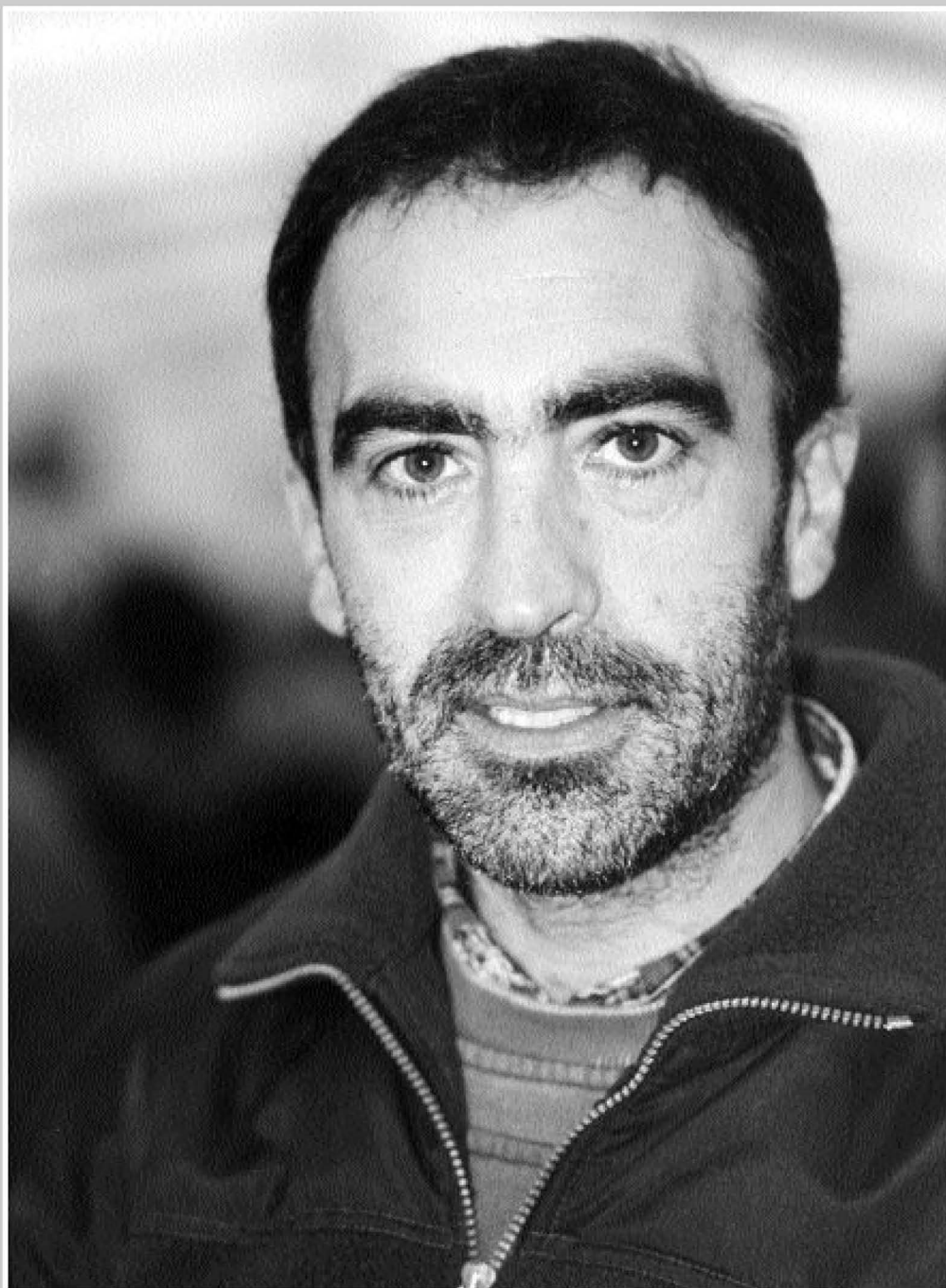
GASTEIZ

► **Antimilitarismoa: atzo, gaur eta bihar** gaiaren inguruan mahai-ingurua gaztelaniaz Filologia, Geografia eta Historia Fakultatean, 11:00etan. Kakitzat, Gerrarik ez, KEM eta Gasteizko-ak taldea.

HERNANI

► **Ley de Seguridad Ciudadana, isun administratiboak eta kartzela zigorra** gaiaren inguruan hitzaldia emango du Aitor

HITZLARI

EDURNE KOCH

‘Euskararen presentzia Administrazioan’

Goiko izenburu hori du Iñaki Arregik eta Juan Carlos Mujikak gaur Gasteizen emango duten hitzaldiak. UEMA Udalerri Euskaldunen Mankomunitateko eledua da Arregi, eta Arabako Foru Aldundiko Kultura eta Euskara Saileko zuzendaria Mujika. Florida kultur etxean izango da mintzaldia, 20:00etatik aurrera. Korrika Kulturalaren barruan antolatutako ekitaldia da.

Ibero abokatuak Biteri kultur etxean, 19:30etan.

LASARTE-ORIA

► **Educación sanitaria** hitzaldia emango dute Manuel Lekuonako hitzaldi aretoan, 16:30etan.

LEIOA

► **El postgrado en Ruanda** hitzaldia Unibertsitatean, 16:00etan. *Gobernuz Kanpoko Erakundearen zeregina gizartearen eta garapen ekonomikoan*.

LIZARRA

► **Clanes familiares en la burguesía medieval** hitzaldia emango du Fermin Miranda Garciak Gustavo de Maeztu Museoa, 20:00etan.

ZINEM - I E

BILBO

► **Sin testigos** Nijita Mikalkoven

filma Ayala antzokian, 17:00etan. Jatorrizko bertsiotan.

NTZ

BILBO

► **Urbeltzen Dantza Ganbara** Kafe Antzokian, 20:00etan.

E KUSKET K

BARAKALDO

► **La mirada en bandeja** poesiarren gaineko erakusketa, La Caraba liburutegian, otsaila amaitu arte.

► **Ikus-entzunezko** saileko ikasleek egindako artelanak Udaltzaletan Erakusketa Aretan (liburutegi nagusian), astelehenetik ostiralera, otsailaren 26a arte.

BASAURI

► **Juan Perez Agirregoikoren**

pinturak Ariz dorrean martxoaren 2a arte.

BEASAIN

► **Aterpe Taberna Pintura lehia** irabazleen lanak, Aterpe tabernan, otsailaren 26a arte.

BILBO

► **Judas Arrietaren Kuretake Jaipen** pintura erakusketa BBK Fundazioaren kultur gelan (Elkano, 20), otsailaren 28a arte.

► **Eduardo Sorrouilleren argazkiak** Imatra galerian (Viuda de Epalza kalean).

► **Marian Esteban eta Belen Flamariqueren** argazkiak eta beselako lanak, Sarean (San Francisco), otsailaren 26a arte.

► **Paco de Vicenteren** Arte Objektual lana La Brochan (Mirasol kontea), otsailaren 26a arte.

► **Tere Ormazabal** argazkiak Espacio de los Mundos tabernan (Simon Bolibar).

► **Alientos de lo posible** pintura,

objetu, marrazki eta argazki lanak Likinianon (Ronda, 12), otsailaren 20a arte.

► **Leandre Cristofolen** eskultura eta pinturak Windsor kulturgingintzan, martxoaren 7a arte.

► **Fernando & Vicente Roscubas** artisten *Joanak eta Etorrerak 1974-1998* erakusketa martxoaren 7a arte.

► **Gráfica 99**. Avia, Bilbao, Blasco, Crónica, Duarte, Egillor, Elexpuru, Genoves, Gordillo, Guerrero, Hernando, Ibarrola, Lam, Le Parc, Lorenzo, Martinez Arenaza, L. Muñoz, J. Ortega, Ramos Uranga, Sempere, Tapias, Urculo, Yunta. Aritza galerian, otsailaren 20a arte.

► **Marian Esteban & Belen Flamariqueren** erakusketa. Hiriek sortarazten dituzten inpresioak dira lehenengoaren hizpide. Hiri-mapak, fotokopiak eta argazkiak dira lehengaiak. Belen Flamariquek azken bi urteetako lanen bilduma egin du. Otsailaren 26a arte Sarean.

► **Alberto Giacomettiren** eskulturak eta lan grafikoak. BBK Fundazioan (Gran Via, 32), otsailaren 28a arte.

► **Picassok egindako azken grabatuak**. BBK San Nikolas plazan duen aretoan, otsailaren 27a arte.

► **Robert Rauschenberg** estatu batuarren lanak Guggenheim museoan, martxoaren 7a bitartean.

► **Abangoardiak eta espresionismoa XX. mendean** Guggenheim museoan, otsailaren 28a bitartean.

► **Aurelio Arteta, Ikuspegi orokorra**. Arte Eder Museoan, martxoaren 15a arte.

DONOSTIA

► **Marino Plazaren Kartografia pertsonala** pinturak Garibai erakusketa aretoan, otsailaren 28a arte.

► **Euskara eta kultura Nafarroan** erakusketa Kulturunean, otsailaren 27a arte.

ESTELKAK

DONOSTIA

► **Ipuin alaiak** Okendo kultur etxean, 18:00etan.

GASTEIZ

► **Oihulari Klown** taldearekin ipuin kontaketa Kultur Etxean, 18:00etan. Arabako Foru Aldundiko Kultura eta Euskara Sailak antolatuta.

NOAIN

► **Auskalo** taldearekin haur tailerak San Miguel plazan, 17:00etatik 19:00etara.

SEGURA

► **Pello Añorga ipuin kontalaria** Laiotz herri eskolan. 15:00etan ipuina kontatuko du eta 19:00etan hitzaldia: *Irakurzale-tasuna indartzeko bide bat*.

ARABA

GASTEIZ

AZUL. La máscara del Zorro: 17:30 - 20:00. **Algo pasa con Mary:** 22:30. **Mulan:** 17:30. **El milagro de P. Tinto:** 17:30 - 20:00 - 22:30.

GURIDI. Tienes un e-mail: 17:30 - 20:00 - 22:30. **Entre las piernas:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Jack Frost:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Titanic Town:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Estado de sitio:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Quédate a mi lado:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Bichos:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.

MIKELDI. Amigos y vecinos: 17:30 - 20:00 - 22:30.

MIKELDI ZINEMAK. Despertando a Ned: 17:30 - 20:00 - 22:30. **Estado de sitio:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Pleasantville:** 17:00. **¿Conoces a Joe Black?:** 19:30 - 23:00. **Bichos:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Tienes un e-mail:** 17:30 - 20:00 - 22:30.

SAMANIEGO. La vida soñada de los ángeles: 17:00 - 19:45 - 22:30. **Equipo mortal:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Enemigo público:** 17:00 - 19:45. **Amigo amado:** 22:30. **La niña de tus ojos:** 17:00 - 19:45 - 22:30.

BIZKAIA

BILBO

ASTORIA. El general: 17:30 - 19:45 - 22:00.

AVENIDA. Arrogantes y exquisitos: 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **Jack Frost:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **Barrio:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **La vida soñada de los ángeles:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **Tienes un e-mail:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **24.7 (J.B.A.):** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00.

CAPITOL. Tienes un e-mail: 17:00 - 19:45 - 22:30. **Pleasantville:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Quédate a mi lado:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Entre las piernas:** 17:00 - 19:45 - 22:30.

CONSULADO. Jack Frost: 17:30 - 19:45 - 22:00.

IDEALES. El general: 17:00 - 19:45 - 22:30. **Bichos:** 17:30 - 19:45 - 22:30. **Estado de sitio:**

17:15 - 20:00 - 22:30. **Quédate a mi lado:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Equipo mortal:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **¿Conoces a Joe Black?:** 17:30 - 21:00. **Titanic town:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **La cena de los idiotas:** 17:30 - 22:30. **Amigos y vecinos:** 20:00.

MIKELDI. ¿Conoces a Joe Black?: 19:15 - 22:30. **Doña Barbara:** 17:00. **Bichos:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Estado de sitio:** 17:15 - 20:00 - 22:30. **Tienes un e-mail:** 17:30 - 20:00 - 22:45.

MULTI. Place vendome: 17:15 - 19:45 - 22:15. **Toulouse-Lautrec:** 17:15 - 19:45 - 22:15. **La vida soñada ...:** 17:30 - 19:45 - 22:30. **La niña de tus ojos:** 17:15 - 19:45 - 22:15. **Quédate a mi lado:** 17:15 - 19:45 - 22:15. **Tienes un e-mail:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Bichos:** 17:30 - 19:45 - 22:30. **El abuelo:** 16:45 - 19:30 - 22:00.

BARAKALDO

MAX CENTER. Jack Frost: 17:15 - 20:00 - 22:30. **Equipo mortal:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. **Bichos:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. **¿Conoces a Joe Black?:** 17:30 - 21:00. **Enemigo público:** 16:30 - 19:30. **Pleasantville:** 22:30. **El general:** 16:45 - 19:45 - 22:30. **Entre las piernas:** 16:45 - 19:45 - 22:30. **Estado de sitio:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Tienes un e-mail:** 16:45 - 19:45 - 22:30. **Doña Bárbara:** 17:00 - 20:00 - 22:30. **Tienes un e-mail:** 22:30. **El general:** 16:45 - 19:45 - 22:30. **Entre las piernas:** 16:45 - 19:45 - 22:30. **Estado de sitio:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Tienes un e-mail:** 16:45 - 19:45 - 22:30. **Doña Bárbara:** 17:00 - 20:00 - 22:30. **Tienes un e-mail:** 22:30. **Quédate a mi lado:** 16:45 - 19:45 - 22:30. **Experimento chiflado:** 16:30 - 18:30. **Titanic town:** 20:30 - 22:30.

BASAURI

BILBONDO. Estado de sitio: 17:00 - 19:45 - 22:30. **Jack Frost:** 17:15 - 20:00 - 22:30. **El general:**

17:00 - 19:45 - 22:30. **Quédate a mi lado:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Pleasantville:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Entre las piernas:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Tienes un e-mail:** 17:15 - 20:00 - 22:30. **Bichos:** 17:30 - 20:00 - 22:30.

SOCIAL ANTZOKIA. Enemigo público: 20:00.

GETXO

GETXO ANTZOKIA. Zine Kluba: **Marius y Jeannette:** 20:00.

LAUREN. Quédate a mi lado: 16:30 - 19:30 - 22:30. **El milagro de P. Tinto:** 16:30 - 19:30 - 22:30. **Pleasantville:** 16:15 - 19:45 - 22:15. **Experimento chiflado:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. **Taxi express:** 16:30 - 18:20 - 20:20 - 22:20. **Place vendome:** 17:00 - 19:30 - 22:30. **Entre las piernas:** 16:30 - 19:15 - 22:15. **Jack Frost:**

16:45 - 18:45 - 20:45 - 22:45. **Tienes un e-mail:** 16:15 - 18:30 - 20:40 - 22:45. **Bichos:** 16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:15. **Estado de sitio:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. **¿Conoces a Joe Black?:** 16:00 - 19:15 - 22:30.

AREETAKO GRAN CINE-MA. Elizabeth: 17:30 - 19:45 - 22:15.

LEIOA

ARTEA. ¿Conoces a Joe Black?: 16:30 - 20:00. **Bichos:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. **Tienes un e-mail:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. **El príncipe de Egipto:** 16:00 - 18:00. **La niña de tus ojos:** 20:00 - 22:30. **Entre las piernas:** 16:15 - 19:15 - 22:15. **Mulan:** 16:00. **Enemigo público:** 19:00 - 22:00. **Estado de sitio:** 16:30 - 19:30 - 22:30. **Quédate a mi lado:** 16:15 - 19:00 - 22:00. **Pleasantville:**

11e: 16:00 - 18:20. **Very bad things:** 20:45 - 22:45.

PORTUGALETE

COLISEO JAVA. Estado de sitio: 17:30 - 20:00 - 22:15.

SANTURTZI

SERANTES. Tienes un e-mail: 17:15 - 19:45 - 22:15. **Bichos:** 17:15 - 19:45 - 22:15. **Quédate a mi lado:** 17:15 - 19:45 - 22:15.

GIPUZKOA

DONOSTIA

ASTORIA. Tienes un e-mail: 17:15 - 19:45 - 22:15. **Jack Frost:** 17:30 - 19:30 - 22:00. **Bichos:** 17:30 - 19:30 - 22:00. **El general:** 17:00 - 19:30 - 22:15. **Entre las piernas:** 17:00 - 19:30 - 22:15. **Estado de sitio:** 17:15 - 19:45 - 22:15. **El abuelo:** 17:00. **Titanic town:** 19:45 - 22:30.

ANTZOKI ZAHARRA. Requiem (J.B.A.): 17:30. Nosferatu: Kenji Mizoguchi Zikloa: **Krisantemo** berankorren ipuinak (J.B.A., euskaraz): 20:15.

TRUEBA. Happiness: 17:00 - 19:45 - 22:30. **24.7:** 17:15 - 19:45 - 22:15.

PRINCIPE. La vida soñada de los ángeles: 17:30 - 20:00 - 22:15. **Quédate a mi lado:** 17:15 - 19:45 - 22:15. **Entre las piernas:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Gato negro, gato blanco:** 17:15 - 19:45 - 22:30. **La niña de tus ojos:** 17:00 - 19:30 - 22:15. **Pleasantville:** 17:00 - 19:30 - 22:30.

GARBERA. Tienes un e-mail: 17:00 - 19:45 - 22:30. **Estado de sitio:** 17:00 - 19:30 - 22:15. **¿Conoces a Joe Black?:** 17:00 - 20:30. **Experimento chiflado:** 17:30 - 19:45 - 22:00. **Equipo mortal:** 17:30 - 20:00 - 22:15. **Jack Frost:** 17:15 - 19:30 - 22:00. **Quédate a mi lado:** 17:30 - 20:00 - 22:30.

WARNER LUSOMUNDO. Quédate a mi lado: 16:30 - 19:30 - 22:15. **Entre las piernas:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **El milagro de P. Tinto:** 16:00 - 18:20 - 20:40 - 23:00. **Jack Frost:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. **Tienes un e-mail:** 17:00 - 20:00 - 22:45. **Bichos:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. **El príncipe de Egipto:** 16:05. **Very bad things:** 18:10 - 20:20 - 22:30.

hiriburuetako filmak

A TOUT JAMAIS / POR SIEMPRE JAMAS. EEBB, 1998. Zuz: Andy Tennant. 120 m. Hego Euskal Herrian duela zenbait hilabete estreinatu zen filma iritsi berri zaigu Iparralde- ra. Hamaseigarren mendearen gauden arren, Drew Barrymorek Errauskine moderno baten rola betetzen du film honetan. Hala, printzeza etorri zain egon ordez, haren bila itengoa da. **Baiona (Marine), Bilbo (Avenida).**

AMIGOS Y VECINOS. EEBB, 1998. Zuz: Neil LaBute. Akt: Jason Patric, Aaron Eckhart, Amy Brenneman. 99 m. Bikoteen arteko trukea ageri da LaBute- ren film honetan. EEBB- etako *yuppie*- en errealtatea azaltzen du Neil LaBute zuzendariak. 60ko hamarkadan oso erabilia izan zen gaia, baina film honetan gaur egungo ikuspuntutik landu dute. **Bilbo (Ideales).**

ASTERIX ET OBELIX CONTRE CESAR. Frantzia, 1998. Zuz: Claude Zidi. Akt: Gerard Depardieu, Christian Clavier, Roberto Benigni, Michel Galabru. Zinema aretoetara iritsi dira Uderzo eta Goscininren Asterix eta Obelix gudari gallarrak, eta Erroma-

ko inperioko Zesar enperadorearen kontra borrokatuko dira. Gerard Depardieu eta Christian Clavier ageri dira, besteak beste, film honetan. **Baiona (Marine, Vauban).**

¿CONOCES A JOE BLACK?/RENCONTRE AVEC JOE BLACK. Estatu Batuak, 1998. Zuz: Martin Brest. 180 m. Brad Pitt eta Anthony Hopkins dira filmeko protagonista nagusiak. Lehendabizikoak Herioren rola jokatzeko du. Bigarrenak, hiltzekotan den handiki batena. Claire Forlani aktoreak, berriz, Brad Pitten bihotza harrapatuko du. **Bilbo (Ideales), Donostia (Garbera), Gasteiz (Mikeldi), Iruñea (Golem Baiona, Olite)**

DESPERTANDO A NED. Irlanda, 1998. Zuzendaria: Kirk Jones. 89 m. Ned Devine izeneko gizon bati loteria egokitutako arma sorpresa eraginez hil egingo da. Ondorioz, bera bizi zen herriko jendea batu egingo da, sari- tutako zenbakiaren irabaziak jaso ahal izateko. Komedia kutsuan egindako filma dugu. **Gasteiz (Mikeldi Zinemak).**

ENENMI D'ETAT/ ENEMIGO PUBLI-

CO. Estatu Batuak, 1998. Zuz: Tony Scott. Akt: Will Smith, Gene Hackman. 127 m. Mafiaren aurkako borrokan aditua den abokatu gazte bat eraildako politikari baten auziko frogak ezkututzen ari da, oharkabean. Egoera beldurgarri batean, erakunde misterioitsu baten azpiegitura ezagutuko du. **Bilbo (Ideales), Donostia (Warner-Lusomundo), Gasteiz (Samaniego).**

ENTRE LAS PIERNAS. Espainia, 1998. Zuz: Manuel Gomez. Akt: Victoria Abril, Javier Bardem. 115 m. Sexu menpekotasuna dute Mirandak eta Javierrek. Menpekotasun hori gainditzeko zentro batean elkar ezagutu, eta sexuan oinarritutako harreman bat hasiko dute. Hilketa bat ere izango da tartean. **Bilbo (Capitol), Donostia (Astoria, Principe, Warner Lusomundo), Gasteiz (Guridi), Iruñea (Olite).**

ESTADO DE SITIO. EEBB, 1998. Zuz: Edward Zwick. Akt: Denzel Washington, Annette Bening, Bruce Willis. 116 m. Talde armatu islamiko bateko kideek lehergailuz josi dute New York. Hirian bizi diren arabiarrek kontzen-

trazio esparru itxurako eremuetan sartuko dituzte ondorioz. FBI, CIA eta Armadako kideek hainbat modutan erantzungo diote integristen mehatxuari. **Bilbo (Ideales, Mikeldi), Donostia (Astoria, Garbera), Gasteiz (Guridi, Mikeldi Zinemak), Iruñea (Golem-Baiona, Olite).**

EQUIPO MORTAL. EEBB-Hong Kong, 1998. Zuzendaria: Che-Kirk Wong. Paris izeneko gaizkile batentzako lan egiten dute Melvinek (Mark Wahlberg), Ciscok eta beste bi soldatapeko hiltzailek. Halako batean, Keiko izeneko neska bat bahitzea pentsatuko dute Melvinek eta Ciscok. Bi lagun horiek, ordea, ez dakite Keiko Parisen alaba dela. Akziozko filma dugu. **Bilbo (Ideales), Donostia (Garbera), Gasteiz (Samaniego), Iruñea (Olite).**

GATO NEGRO, GATO BLANCO / CHAT NOIR, CHAT BLANC. Jugoslavia-Frantzia-Alemania, 1998. Zuz: Emir Kusturica. Akt: Bajram Severdzan, Florijan Ajdini. Gerra ondorengo garaian dago kokatua, eta bere nahia- ren kontra ezkontzekotan dagoen bikote baten familian hiru

belaunaldi ageri dira. Naturaren kontrako itunak salatzen dira filmean, politikari buruzko ideia asko txertatzen dira, eta baikortasunez betetako etorkizuna eskaintzen die gazteei. **Donostia (Principe), Iruñea (Golem-Yamaguchi).**

LA CENA DE LOS IDIOTAS/ LE DINER DE CONS. Frantzia, 1998. Zuz: Francis Veber. Akt: Thierry Lhermitte, Jacques Villeret. 80 m. Astean behin, Pierre eta haren lagunak *un diner de cons* esaten zaiona antolatzen dute. Kide bakoitzak topa dezaketen mutilik totona eraman behar du gonbidatu gisa. Arrakasta handiko antzerki batean du oinarria. **Bilbo (Ideales).**

LA VIDA SOÑADA DE LOS ANGELES. Frantzia, 1998. Zuz: Erick Zonca. Akt: Elodie Bouchez, Natacha Regnier. Isa eta Marie ilargiaren bi aurpegiak dira, elkarren kontrakoak baina elkarrengandik banaezinak. Eguneroko bizitza islatu du Zoncak film gordin eta triste honetan. Zera esan nahi digu: aingeruak, mundutik babesteko, zoramenera jo behar duela. **Bilbo (Multi), Donostia**

(Principe), Gasteiz (Samaniego), Iruñea (Golem-Yamaguchi).

LE CIEL, LES OISEAUX ET... TA MERE. Frantzia, 1998. Zuz: Djamel Bensalah. Akt: Jamel Debbouze, Stephane Soo Mongo. 115 m. 18-20 urte bitarte dituzte Youssef, Stephane, Christophe eta Mikek. Hiri berean bizi dira denak, eta lagunak dira. Bideo lehiaketa batean parte hartu, eta sari bat irabazi dute, eta, ondorioz, Miarritzera joango dira, oportetean. **Baiona (Marine), Miarritze (Royal).**

LES 1001 PATTES / BICHOS. EEBB, 1998. Zuz.: John Lasseter, Andrew Stanton. 96 m. Spielberg- en Antz (Hormigaz) filmari konpetentzia egi- tera iritsi zaio Lasseter eta Stanton- en azkenekoa, irudien hiru dimentsioak ongi baino hobeto lortzen dituen animazio digitaleko lan honekin. Flik da protagonista nagusia, bere herriari eraso nahi dion matxinsalto taldeari aurre egin ahal izateko laguntza bila hirira jotzeko prest dagoen inurria. **Baiona (Vauban), Bilbo (Ideales, Mikeldi, Multi), Donostia (Astoria, Warner**

zinema

Enemigo público: 16:30 - 19:30 - 22:15. **Mulan:** 16:30. **Taxi express:** 18:30 - 22:30. **Estado de sitio:** 16:00 - 18:20 - 20:40 - 23:00.

EIBAR

RIALTO. **El milagro de P. Tinto:** 19:30 - 22:15.

UNZAGA. **Entre las piernas:** 19:30 - 22:15.

IRUN

AVENIDA. **La vida soñada de los ángeles:** 17:00 - 19:30 - 22:15.

TXINGUDI-OSCAR. **Tienes un e-mail:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Estado de sitio:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. **¿Conoces a Joe Black?:** 17:00 - 20:30. **Quédate a mi lado:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **La cena de los idiotas:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. **Entre las piernas:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Bichos:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45.

ZARAUTZ

MODELO. **Enemigo público:** 19:30 - 22:15.

LAPURDI

BAIONA

L'ATALANTE. **Kirikou et la sorcière:** 15:00. **Fin Août, début Septembre:** 16:30 - 20:30. **Festen:** 18:30.

VAUBAN. **Asterix et Obelix contre Cesar:** 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. **Les 1001 pattes:** 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. **Les collègues:** 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. **Venus, beauté institut:** 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. **Ma meilleure ennemie:** 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. **Pleasantville:** 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15.

MARINE. **Asterix et Obelix contre Cesar:** 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. **Virus:** 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. **Very bad things:** 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. **Le ciel, les oiseaux et... ta mère!:** 14:00 - 22:15. **Rush hour:** 14:00 - 22:15. **La vie est belle:** 16:30 - 19:45. **A tout jamais:** 16:30 - 19:45. **Vous avez un message:** 19:45 - 22:15.

HENDAIA

LES VARIETES. **Asterix et Obelix contre Cesar:** 15:00 - 20:30.

estreinaldiak

Jamie Lee Curtisek aurre egingo dio indar alienigena hiltzaile bati *Virus* zientzia fikzioko film beldurgarrian.

■ **VIRUS.** EEBB, 1998. Zuzendaria: John Bruno. Beldurrezko beste film batean iritsi zaigu Jamie Lee Curtis aktorea, oraingoan zientzia fikzioko ukitu eta guzti. Itsasontzi errusiar batean dagoen indar alienigena hiltzaile baten inguruan burutu du filma John Bruno zuzendariak, *Abyss* filmeko efektu bereziengatik Oscar saria irabazi zuenak. *Alien* eta *Deep Rising* filmeen artekoa da film hau. *Baiona (Marine).*

■ **LES COLLEGUES.** Frantzia, 1998. Zuzendaria: Philippe Dajoux. Hondamendian erortzekotan den Marseillako futbol talde txiki baten istorioa kontatzen du Dajoux zuzendariak film honetan. Oso egoera kaxkarra igarotzen ari da taldea, eta ahalegin handia egin beharko dute Munduko Futbol Txapelketa jokatzten den garai berean egiten ari diren La Mondalette txapelketan. *Baiona (Vaubane).*

■ **PLEASANTVILLE.** EEBB, 1998. Zuz.: Gary Ross. 114 m. Telebistak konpontzen dituen langile batek telekomando berezi bat emango die David eta Jennifer anai-arrebei. Telekomando horren bidez telebistako errealtitatean sartzeko aukera dute, eta nahi gabe Pleasantville telefilmean gelditzen dira harrapatuta, 50eko hamarkadako telefilm batean, hain zuzen ere. Anai-arreben etorrerak goitik behera aldatuko du Pleasantvilleko bizimodu orekatua. Joan den astean Hego Euskal Herrian estreinatu ondoren orain iritsi da Ipar Euskal Herriko aretoetara. *Baiona (Vauban), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Bilbo (Capitol), Donostia (Principe), Gasteiz (Mikeldi Zinemak), Iruñea (Golem-Yamaguchi), Leioa (Artea).*

■ **JACK FROST.** EEBB, 1998. Zuzendaria: Troy Miller. 95 m. Jack Frost (Michael Keaton) musikari handia da, eta etengabe alde batetik bestera ibili behar izateak eragotzi egiten dio bere emazte eta semearekin denbora gehiago egon ahal izatea. Eguberri batzuetan, bere ekitaldirik garrantzitsuena alde batera utzi eta etxera doala, istripua izan eta hil egingo da. Baina elurrezko pampina gisa itzuliko da bizi direnen artera bere semearen gozamenerako. *Baiona (Marine), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Bilbo (Avenidas, Consulado), Donostia (Astoria, Garbera, Warner Lusomundo), Gasteiz (Guridi), Getxo (Lauren), Iruñea (Golem-Baiona).*

■ **24.7.** Britainia Handia, 1997. Zuzendaria: Shane Meadows. 100 m. Alan Darcyk (Bob Hoskins) boxeo klub bat irekiko du gazte-entzat, Nottingham hiriak eskaintzen dien droga eta bortizkeria mundutik alde egiteko aukera izan dezaten. Gazteek onartu egingo dituzte Darcyk ematen dizkien aholkuak. Drogak, gurasoekiko harremanak eta eguneroko bizitza azaldu ditu Meadows zuzendari gazteak zuri-beltzean egindako film gordin honetan. 97an Venezian FIPRESCI saria irabazteaz gain, Gizonezkoen Antzezpen Onenaren Euro saria ere irabazi zuen. *Bilbo (Avenidas), Donostia (Trueba).*

■ **EL GENERAL.** Irlanda-Britainia Handia, 1998. Zuzendaria: John Boorman. 123 m. 98an Cannesen Zuzendari Onenaren saria irabazi zuen Boormanek film honengatik. Zuri-beltzean eta Irlandan filmatua, IRAk hildako gaizkile karismatiko baten bizitza azaltzen digu, baina mito bilakatu zuen kondairan erori gabe. *Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Bilbo (Astoria, Ideales), Donostia (Astoria), Iruñea (Principe de Viana).*

■ **TITANIC TOWN.** 1998. Zuzendaria: Roger Michell. 100 m. Belfasten kokatzen da filma, 70eko hamarkadan. Bernie McPhelimy (Julie Walters) edonori aurre egiteko prest dago, dela armada britaniarreko soldaduak, dela IRA erakundeko kideak, bere inguruan bizi den bortizkeriarekin amaitu ahal izateko. Bere eginahalek, nolanahi ere, ez dute berak nahi bezalako fruiturik emango. *Barakaldo (Max Center), Bilbo (Ideales), Donostia (Astoria), Gasteiz (Guridi).*

MIARRITZE

ROYAL. **Asterix et Obelix contre Cesar:** 145:00 - 16:30 - 20:30. **Venus, beauté institut:** 14:00 - 16:30 - 20:30. **Les 1001 pattes:** 14:00 - 16:30. **Souviens toi l'ete dernier 2:** 20:30.

NAFARROA

IRUÑEA

CARLOS III. **Bichos:** 17:30 - 20:00 - 22:30.

GOLEM (BAIONA). **Tienes un e-mail:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Doña Bárbara:** 17:00. **Jack Frost:** 16:30 - 18:30 - 20:25 - 22:45. **Bichos:** 16:30 - 18:35 - 20:30 - 22:45. **Quédate a mi lado:** 17:15 - 20:00 - 22:30. **Estado de sitio:** 17:30 - 20:00 - 22:45. **¿Conoces a Joe Black?:** 19:00 - 22:15.

GOLEM (YAMAGUCHI). **Gato negro, gato blanco:** 17:15 - 20:00 - 22:45. **Pleasantville:** 17:30 - 20:00 - 22:45. **La vida soñada de los ángeles:** 17:30 - 20:10 - 22:45. **A los que aman:** 16:30 - 18:30. **Rounders:** 20:20 - 22:45. **La niña de tus ojos:** 17:30 - 20:00 - 22:45.

OLITE. **Estado de sitio:** 20:00 - 22:30. **Equipo mortal:** 17:30 - 20:00. **Entre las piernas:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **¿Conoces a Joe Black?:** 17:30 - 21:30. **El abuelo:** 17:15. **Zine Kluba: Cube:** 22:30.

PRINCIPE DE VIANA. **Tienes un e-mail:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Madeline:** 17:30. **El general:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Quédate a mi lado:** 17:30 - 20:00 - 22:30.

NAFARROA BEHEREA

DONIBANE - GARAZI

VAUBAN. **Rush hour:** 15:00. **Sue perdue dans Manhattan:** 21:00.

ZUBEROA

MAULE

MAULE BAITHA. **Mulan:** 15:00. **Arnaques, crimes et botanique:** 21:00.

horoskopoa

Uxue Agirre

A R I E S
marboak 21 - apirilak 20

Sagardotegira joateko gogoz zaude, baina egunik ez duzu topatzen joateko.

T A U R U S
apirilak 21 - maiatzak 20

Umoretsu zaude gaur, primeran. Egunerok hala izango bazina askoz hobe.

G E M I N I
maiatzak 21 - ekainak 20.

Hipertentsioa baldin baduzu, erremedioa bilatzen hasi beharko duzu.

C A N C E R
ekainak 21 - uztailak 20

Noizean behin erokeriak egitea ez da txarra, baina oraingoan pasatu egin zara.

L E O
uztailak 21 - abuztuak 23

Alde batetik bestera ibilita ez zara nekatzen. A zer nolako adorea zurea!

V I R G O
abuztuak 24 - irailak 23

Duzun irudimena baliagarria izateko, denbora libre gehiago behar duzu.

L I B R A
irailak 24 - urriak 23

Sukaldean trebe zabiltza azkenaldian. Arzakten plate-ekin saia zintezke.

S C O R P I U S
urriak 24 - azaroak 23

Zer egingo zenuke zuk telefonorik ez balego? Erantzunik gabeko galdera da, ezta?

S A G I T T A R I U S
azaroak 24 - abenduak 23

Kirol pixka bat eginez eta gutxiago janez kilo batzuk galduko zenituzke.

C A P R I C O R N U S
abenduak 24 - urtarrilak 20

Egonkortasuna ona izaten da batzuetan. Hori lortzen ari zarela dirudi.

A Q U A R I U S
urtarrilak 21 - otsailak 18

Dena duzu, ez zaizu ezer falta. Zorionekoa zu eta zure ingurukoak.

P I S C I S
otsailak 19 - marboak 20

Errepidean bazabiltza kontuz ibili, ezustekoren bat izan dezakezu eta.

efemerideak

Michel Elizanburu jaio zen

1826. urteko otsailaren 17an jaio zen Heletan Michel Elizanburu Errekart idazle baxenabararra. Baionan salestarren ordenan sartu zen oso gazterik. 24 urte zituela, Akizeko anaien ikastetxera bidali zuten, eta han igaro zituen 44 urte, irakasten eta euskaraz idazten. *Frère Innocentius* ezizenaz sinatzen zuen. 1895ean hil zen. **1972.** Indalezio Ojanguren argazkilaria hil zen. **1980.** *La voz de España* egunkaria desagertu zen.

SANTUAK

Alejo, Sekundino, Ales.

Araba

GASTEIZ. 09:00-22:00: LZ DE HEREDIA, Ortiz de Zarate, 22. OTXOA DE RETENA, Gasteiz Etorbidea, 33. BLANCO DEL RIO, Loreto Arriola, 23. *Gau eta egun:* GONZALO-BILBAO, Posta kalea, 34. **LAUDIO.** *Gau eta egun:* CARLOS FUERTES, Viña Vieja, 9. **AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA.** *Gau eta egun:* IBARROLA, Foruen Enparantza, 12 (Urduña). FERNANDEZ, Encina Bidea, 6 (Artziniega).

Bizkaia

BILBO. 22:00ak *arte:* ARANBURU, Zamakola, 23. EGIRAUN, Hurtado de Amezaga, 10. FONTAN-SANTISTEBAN, San Jose Enparantza z/g. MARTINEZ LAORDEN, Zabaldibe, 25. DE MIGUEL, Sabino Arana Etorbidea, 31. RUIZ BUTRON, Pau Casals, 6. 22:00etatik aurrera: ARIETA-ARAUNABENA, Agirre Lehendakariaren Etorbidea, 1 EGIRAUN, Hurtado de Amezaga, 10. **ARRATIA.** *Gau eta egun:* KORTAZAR, Agirre Lehendakaria, 27 (Igorre). **BARAKALDO.** *Gau eta egun:* MUSGO, Askatasunaren Etorbidea, 36. **BASAURI.** *Gau eta egun:* SANCHEZ, Kale Nagusia, 33. **BERMEO, MUNDAKA.** *Gau eta egun:* MUNIOZGUREN, Askatasun Bidea, 15 (Berneio). **DURANGALDEA.** *Gau eta egun:* UNAMUNZAGA, Muruetatortre, 2C (Durango). **ERANDIO-TXORIERRI.** *Gau eta egun:* SASIETA, Tartanga, 7 (Erandio). **GALDAKAO.** 09:00-22:00: CAMPO, Usansolo, (Galdakao). **GERNIKA, BUSTURIA, FORUA.** *Gau eta egun:* DOMINGUEZ, Don Tello, 7 (Gernika). **GETXO.** *Gau eta egun:* ALZOLA, Arene, 4. **LEIOA.** 09:00 - 22:00: SAN ANDRES, Larramendi Plaza, 2. **LEKEITIO-EA.** *Gau eta egun:*ARRIETA, San Cristobal Etorbiea, z/g (Lekeitio). **MEATZALDEA.** *Gau eta egun:* BRINGAS PALACIO, Catalina Gihala, 3 (Ortuella). **MUNGIALDEA.** *Gau eta egun:* GUMUZIO, Aita Elorriaga, 17 (Mungia). **ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA.** 09:00 - 22:00: BEREZIBAR, Artibai, 36. (Markina). 22:00 - 09:00: ARRIOLA, Antiguako Ama, 6 (Ondarroa). **PORTUGALETE, SANTURTZI, SESTAO.** *Gau eta egun:* GARCIA DIAZ, Alonso Aliende, 12 (Portugalete). *Gau eta egun:*TORRES, Sabino Arana, 22. (Santurtzi). 09:00-13:30: GARCIA LAHIDALGA, Gran Via 62 (Sestao). **URIBE-KOSTA.** *Gau eta egun:* ARANBURU, Ribera, 20 (Plentzia). **ZORNOTZA.** *Gau eta egun:* VILA, San Miguel, 15 (Amorebieta).

Gipuzkoa

DONOSTIA. 09:00-22:00: YURRITA, Nartica, 23. ARRASATE, Heriz Pasealekua, 16 (Antiguu).MENDIARAZ, Karmengo Ama, 4 (Egial). OTEIZA, Serapio Mujika, 8 (Bidebieta). *Gauetz:* MOKOROA, Legazpi kalea,7. **ANDOAIN.** *Gau eta egun:* DIAZ, Kale Nagusia, 19. **ARRASATE.** *Gau eta egun:* RUIZ, Magdalena, 31. **AZKOITIA, AZPEITIA.** *Egunez:* JAEN, Ibai-Ondo, 28 (Azkoitia). *Gau eta egun:* GARCIA, Enparan kalea, 29 (Azpeitia). **BEASAIN, ORDIZIA.** *Gau eta Egun:* ATORRASAGASTI, Pakea auzoa (Ordizia). **BERGARA.** *Gau eta egun:* CAMACHO, Oxirondo, 4. **BILLABONA, ANOETA, IRURA, ASTEASU, ZIZURKIL.** *Gau eta egun:* OLARREAGA, Martin Iraola, 10 (Tolosa). **DEBA, MUTRIKU.** *Gau eta egun:* OTXAGABIA, Txurruka, 3 (Mutriku)). **EIBAR, ERMUA.** *Gau eta egun:* GOIKOETXEA, Ibarrekruz, 7. **ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO.** *Gau eta egun:* ANDUAGA, Mendarozabal, 1 (Mendaro). **ERRETERIA, LEZO, PASAIA.** *Egunez:* VEGA, Gure Zumardia, 27 (Pasaia) *Gauetz:* PAGES, Biteri, 11 (Erreterria). **ARETXABALETA, ESKORIATZA, GATZAGA.** *Gau eta egun:* ITURRALDE, Mitarte kalea, 18 (Aretxabaleta). **HERNANI, URNIETA.** *Egunez:* CORREA, Antziola Auzoa, 44. *Gauetz:* DIAZ, Kale Nagusia, 19, (Andoain). **HONDARRIBIA.** *Gau eta egun:* ALMAJANO, Mendelu Auzoa. **IRUN.** *Gau eta egun:* TEJERO, Nafarroa Etorbidea, 21. **LASARTE-ORIA, USURBIL.** *Egunez:* URBISTONDO, San Frantzisko, 1 (Lasarte) *Gauetz:* DIAZ, K. Nagusia, 19. (Andoain) **OIARTZUN.** *Gau eta egun:* ERRANDONEA, San Esteban Enparantza, 5. **ONATI.** *Gau eta egun:*GARATE, K. Berria,42. **TOLOSA.** *Gau eta egun:* OLARREAGA, Martin Iraola, 10. **URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI.** *Gau eta egun:* APAOLAZA, Lau-Bide, 27 (Legazpia). **ZARAUTZ, ORIO, AIA.** *Gau eta egun:* BARRENETXEA Gipuzkoa Kalea (Zarautz). **ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA, AIZARNAZABAL.** *Gau eta egun:* FULDAIN, Elkano, 1 (Getaria).

Nafarroa

IRUÑERRIA. 09:00-22:00: SARASIBAR, Leire, 11. VAL, Asuncion, 6. MARTINEZ VALLS, Garesko zubia, 11. GARISOAIN, Real, 27 (Noain). SANCHEZ Y URIZ, Zortziko, 15 (Berriozar). 22:00-09:00: RUIZ PRADOS, Nafarroa Beherea Etorbidea, 13. MARTINEZ VALLS, Garesko zubia, 11. SANCHEZ Y URIZ, Zortziko, 15 (Berriozar). Iruñea aldeko farmaziak: SOS Navarra: 948 22 60 00.

Oharra: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko guardiko farmazien izenak ematea debekaturik dago. Guardiaiko farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polizia komisariara deitu beharra dago derrigorez.

► Gaurko iragarpena

Zeru hodeitsua eta zirimiria nagusi

Egunalditik itxo beretik segituko du, isan ere, aritzaketatik bere ari eusteko dila, eta, ipar-merendeaketik hatzazaren laguntzarekin, etengabean hodei ugari bidaltzen segituko du Euskal Herria. Presioa altua da, eta botatzena ez da zugarria, baina zirimiria, jakina, badiak eduki bostizien gure lurraldean. Temperaturak bere hartan segituko du eta, ondorioz, elurra 1.000-1.200 metrotik gora azalduko da.

Asperize punturaino itxiko gara, arrok ez badiu aklabeko inolako itxuririk erakutsiko. Presio altuko gurric senda eta trazo jarraituko du Azoreetan, eta, horrek eragindako ipar-merendeaketik hatza nagusi izanik —itsasoko egoera, bera, jauri eta jabe—. Kantaurtik etorritako hodeiek dena bostizien segituko dute. Temperaturak, zertxobait gora.

► Itsasaldiak

ITSASOIA

ORDUA METEORAK

05:15 4.35

17:27 4.25

ITSASBETTERA

ORDUA METEORAK

11:18 0.34

23:29 0.34

Hate ahala

Hate gogorra

Ekaritz haten

ITSASOIA

Eguraldia bezala, lehenengo 20 minutu behintzat, itsasok ez du, ez, aklabeko inolako gogorik. Ipar-merendeaketik tritiko da, nahiko ahul. 2ko indurazekin, eta itsasakirritu eragindako du. Ipar-partean eta 3ko ukitutik, itsasak al buko du. Hestilitaten baxura zargu da eta ipar-merendeaketik hondoko itsasak bi metroko elatuak sortuko ditu.

► Ilargia

ilbete igandea 31

ilbehera astelehena 8

ilberri asteartea 16

ilgora asteartea 23

OTSAILA

► Eguzkia

sortu 08:11

gora 18:56

► Temperaturak

EUSKAL HERRIAN

	↓	↑		↓	↑
Baiona	4	10	Gasteiz	2	5
Bilbo	5	9	Iruñea	4	7
Dorribane-Gerazi	4	9	Maule	3	9
Donostia	5	8			

EUROPAN

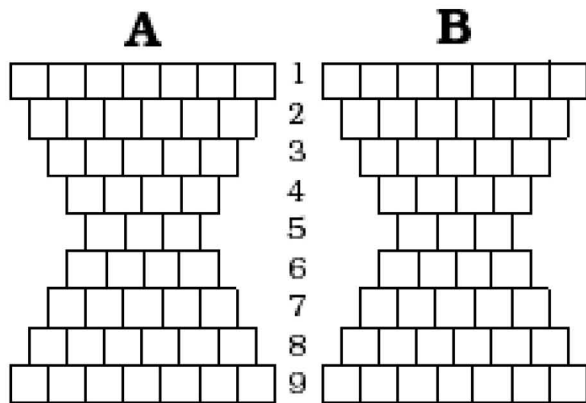
	↓	↑		↓	↑
Amsterdam	1	2	Kopenhage	-4	1
Atenas	5	13	Stockholm	-2	2
Berlin	-1	3	Geneva	-4	2
Bern	-2	9	Lisboa	6	14
Batiskara	-3	1	London	3	9
Brusela	-1	1	Madrid	1	10
			Mosku	-4	0
			París	4	10
			Praga	-5	1
			Varsoda	-5	1
			Viena	-3	1
			Zurich	-9	-2

► Munduko temperaturak

denborapasa ◆

GOITIBEHERA

Aurkitu beharreko hitz bakotiza letra bat gehiago edo gutxiago duen aurreko edo ondorengo hitzaren anagrama da.

A. - 1. Kanpotarra. 2. Zurgina. 3. Itsusi. 4. Ziri...
erabaki. 5. Jatorri atzektia.
6. Interjektzioa. 7. Txanpon
zahar. 8. Josteko tresna. 9.
Munduratu.

	Aurrekoaren Soluzioa									
a. 2.	●	K	●	M	●	Z	●	B		
b. 1.	K	A	M	A	M	I	L	A		
c. 3.	●	L	A	G	I	N	A	K		
d. 2.	B	A	K	A	R	●	R	A		
e. 4.	●	P	A	L	A	K	●	J		
f. 5.	Z	I	L	A	R	●	O	L		
g. 6.	●	T	A	●	I	B	I	A		
h. 7.	K	A	K	I	A	●	N	O		

1.2554

telefonoak ♦

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 00-335 aurrezenbakia. Iparraldetik Hegoaldera: 00-34

IPARRALDEA			
• Kostaldeko ospitalea	59443353	• Errepidetako informazioa	945254200
• SAMU	15/59633333	• Ertzaintza-Arkaute	945282000
• Pozoindatze kasuetan	96.96.40.80	• Miñolia	945133500
• Suhiltzaileak	18	• Goardia Zibila	945256100
• Suhiltzaileak BAmEn	59635555	• Txagorritxuko Ospitalea	945242600
• Polizia	17	• Santagako O. Orokorra	945253600
• Baionako Suprefetura	59590919	• Ospitale Militarra	945136577
• Elektrika-gas arazoak	14/59521018	• Poliklinikoak	945223300
• Errepidetako berri	56963333	• Arana Eritetxea	945282800
• Kontseilu Orokorra	59257840	• 'Naa. S. Esperanza' klinika	945252500
• Miarririzko aireportua	59239066	• Asepeyo klinika	945274655
• SNCFro trenbideak	59555050	• Arana klinika	945114201
• Lanbortza Garbारा	59295043	• Forondako Aireportua	945273300
• Ordura telefonoz	3699	• Gasteizko RENFE geltokia	945230202
• Meteo agiria (grabatua)	59220330	• Autobus geltokia	945258400
• Meteo zerbitzuak	59238415	• 'Radio Taxi'	945273500
• Baiona Taxi	59594848	• Elbarrituentzako taxiak	908870144 908870244

HEGOALDEA			
• SOS Delak	112		
• Udaltzaingoa	092		
• Polizia Nazionala	091		
• Ordura telefonoz	093		
• Telefono argibideak	1003		

A R A B A			
• Suhiltzaileak	945282525		
• Gurutze Gorria	945222222		
• DYVA	945281020		

B I Z K A I A			
• Diputazioako suhiltzaileak	949422800		
• Bilboko suhiltzaileak	944233000		
• Gurutze Gorria	944222222		
• DYVA	944319200		
• Ertzaintza	944441444		
• Larrialdiak (Osakidetza)	944757500		
• Basurtoko ospitalea	944418800		
• Daldakaako eritexea	944571157		

G I P U Z K O A			
• DYVA	943464622		
• Gurutze Gorria	943222222		
• Itasoko Gurutze Gorria	943272222		
• Ospitale Probintziala	943006000		
• Erresidentzia	943007000		
• Gurutze Gorria (Donostia)	943214600		
• Gurutze Gorria (Irun)	943611203		
• Poliklinikoak	943462200		
• Deba Garaiko eritexea	943035300		
• Zumarragako ospitalea	943035000		
• Bidasoako ospitalea	943007700		
• Mendarko ospitalea	943032800		
• Amarako ospitalea	943007400		
• Ertzaintza	943288888		
• Goardia Zibila	943211100		
• Hondarribiko aireportua	943462240		

N A F A R R O A			
• SOS Delak/forzuzaingoa	112		
• Iruñeko suhiltzaileak	948222222		
• DYVA	948171177		
• Gurutze Gorria	088		
• Errepidetako informazioa	948237000		
	948427500		
• Goardia Zibila	948221100		
• Eguneko Psikiatr. O.	948273812/61		
• Nafarroako Ospitalea	948422100		
• Bideko Ana Birjina O.	948429400		
• Noaingo aireportua	948168700		
• Iruñeko Autobus geltokia	948223854		
• RENFEko geltokia	948130202		
• Radio Taxi	948221212		
• Tele taxi	948232300		

zozketak ♦[illegible]

telebista ♦ irratia

Ipuingintza zabaltzen saiatuko da ETB, aurpegi ezagunekin

'Kontaidazu', egun bateko saio berezia, laster eskainiko dute ETB1ean

Urtzi Urkizu / Donostia

Euskal Telebista ahoz aho ipuinak kontatzeko tradizioa berreskuratze-ko ahaleginetan ari da. Helburu horrekin prestatu dute *Kontaidazu* saio berezia, euskal pertsona ezagunekin batera.

TELEBISTAK dena egin ematen digula esan ohi da, eta hala izaten da gehienetan. Euskal Telebista, aldiz, ipuina euskarri bihurtuz, ahozko kontagintza indartzeko asmotan da. Ipuingintza zabaltzeko helburuarekin, *Kontaidazu* saioa prestatu dute. Euskal Herriko hainbat ahots eta aurpegi ezagunek ipuin bana kontatuko dute, soinuz eta efektuz egoki horniturik. Egun bakar batean eskainiko da saioa.

Joxe Mari Otermin ETBko Programa zuzendariak azaldu duenez, ipuinak kontatzeko ohitura berreskuratzen ahalegin berezia egin nahi dute. «Ipuina maite eta kontatzen ez dutenei horretara animatzeko keinu bat egin nahi izan diegu».

Sona handiko kontalariak

Kontatuko diren ipuinak jatorri, iraupen eta nortasun

ETB

Olatz Zugasti musikari eta kantariak Errusiako ipuin bat kontatuko du ETB1eko *Kontaidazu* saioan.

ezberdinekoak izango dira; izan ere, kontalari famatu bakoitzak bere estiloa erantsiko dio ipuinari eta kontaketari.

Maddalen Iriarte kazetariak etxean jasotako ipuin bat kontatuko du; Xabier Mendiguren itzultzaile eta Kontseiluko presidentek bere etxean gertatutako pasadizo bat idatzi eta

haren laburpena egingo du; Olatz Zugasti musikari eta kantariak Errusiako ipuin bat kontatuko du; Joseina Etcheberria Euskadi Gazteko esatariak Ataungo San Martin Txikiren ipuina; Arantxa Gurmendi aktoreak (*Goenkaleko Hortentsik*) Afrikako ipuin bat hautatu du, munduan barrena eginiko bidaiak aprobetxatuz; Juan

Manuel Etcheberria hizkuntzalariak Arratiako kontu bat; ipuinak kontatuko dituzte, halaber, Miren Gojenola aktoreak (*Goenkaleko Amaia*), Eguzki bikoizleak, Mertxe Ezeiza Euskadi Irratiko esatariak, Pello Zabala eguraldi gizon frantziskotarrak eta Andoni Aranburu ETBko emisioburuak.

Frantziako mutur eskuinaren bilakaera

Arte telebista katean eskainiko dute dokumentala

Allande Sokarros / Baiona

WILLIAM KAREL kazetariak moldatutako *Histoire d'une droite extrême* (Muter eskuin baten historia) dokumentalarekin Frantziako mutur eskuin mugimendua- ren bilakaera historikoa ulertzeko aukera izango dugu gaur eta otsailaren 24an, Arte katean, 20:45-etan. Miarritzeko FIPA topaketetan aipamen berezi bat

jaso duen film honek ulertarazten du egun arrakasta kezkagarria duen Fronte Nazionalak ondoretasun argirik badaukala, Frantzia, XIX. mendetik hazi egin den mutur eskuineko ideologia baten agerraldi guztiekin. Jean-Marie Le Pen eta Bruno Mégreten adierazpenak entzunda, ohartuko gara betiko etsaienganako gorroto berak eta beldur berak darabiltza-

P.HUGUEN

tela, eta ildo bereko erantzunak ekartzen dizkietela. Dokumental honen lehen zatia *Dreyfus afera* ezagunarekin hasten da eta, 1972an, FNren sorrerarekin amaitzen, 30ko hamarkadaren bortizkeria faxistak,

Vichyko erregimen antierrepublikanoa eta Aljeriako gerran hazitako estremismoak kontakizunean tartekatuz. Datorren asteazkenean, berriz, Fronte Nazionalak lortutako arrakasta argituko digu.

Jean-Marie Le Pen, Fronte Nazionaleko burua.

laburrean

Aldaketak Tele 5 kateko asteburuko albistegietan

Vicente Vallés kazetariak aurkeztuko du hemendik aurrera Tele 5 katean asteburuetako albistegia, Fermin Boscosen ordeiz. Valles datorren otsailaren 27an hasiko da albistegia aurkeztzen. Era berean, goizean eskaintzen den *La mirada crítica* tertulia albistegi guztietan tartekatuko dute; eta gorrentzako azpitoluak gero eta albistegi eta saio gehiagotan jarriko dituzte Tele 5 katean.

Wagnerren 'Tannhauser' opera La2 katean

Madrilgo Antzoki Realean egunotan eskaintzen ari diren *Tannhauser* opera ikusteko aukera izango da La2 katean, arratsaldeko 20:00etatik aurrera. Werner Herzog zinema eta opera zuzendari alemaniarak Richard Wagnerren operaren bertsio berria egin du, arlo espiritualaren eta materialaren arteko gatazka islatu nahian. Opera emanaldiaren aurkezpenean Jose Luis Tellezek egingo du, eta errealizazioa, berriz, Angel Luis Ramirezek.

Antoni Batista kazetaria ETB2ko 'A Mediodía' saioan

Gaur, eguerdiko 12:10etan, Kataluniako *La Vanguardia* egunkariako Antoni Batista kazetaria elkarriketatuko dute. Batistak *Diario privado de la Guerra en Euskadi* liburua idatzi berri du, eta bertan Lizarra-Garaziko akordiotik hona Euskal Herrian gertatu dena aztertuko du.

'Adderly' telesail berria ETB2ko goizetan

Gaur goizeko 09:00etan eskainiko du ETB2 kateak *Adderly* telesailaren lehen atala. Astelehenetik ostiralera agente sekretu honen abenturak izango dira protagonista ETB2ko goizetan. Adderlyren rola Winston Rekert aktoreak beteko du. Dixie Seattle, Jonathan Welsh eta Ken Pogue dira telesailaren parte hartzen duten beste aktoreak.

telebista ♦ irratia

Emilio
Olabarriari
elkarrizketa

A 3 • 09:30etan

Espainiako Botere
Judizialaren
Kontseilu Nagusiko
(CGPJ) bokala,
Emilio Olabarria,
izango da 'El primer
café'-n.

Pedro
Subijanaren
errezeta

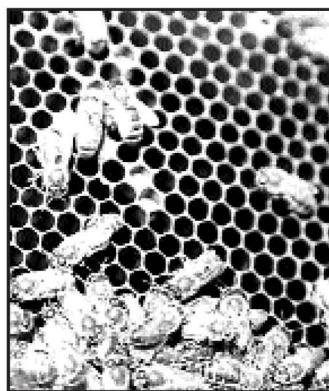
ETB 2 • 12:30etan

Idiaren buztana
garagardo eran
erreta nola
prestatzen den
erakutsiko digu
Subijana sukaldariak.

Ezti biltzaileei
buruzko
dokumentala

ETB 1 • 17:00etan

Ezti biltzaileek lana
nola egiten duten
azaltzen du Ezti
biltzaileak izeneko
dokumental honek.

TVE1

06:00: Canal 24 horas.
07:30: Telediario matinal. Albistegia.
09:00: Los desayunos de TVE. Gonbidatua: Manuel Pimentel Espainiako ministroa.
09:50: Te sigo amando.
11:15: Saber vivir. Problemas con los estudios.
12:45: Así son las cosas.
13:50: Noticias.
13:55: Informativo territorial. Albistegia.
14:25: Corazón de otoño.
15:00: Telediario 1. Albistegia.
15:55: El tiempo. Eguraldiari buruzko albistegia.
16:05: Calle nueva. Telesaila.
16:40: Luz Maria. Telesaila.
18:25: Digan lo que digan. Concurso de Karaoke.
20:00: Gente.
21:00: Telediario-2. Albistegia.
21:45: El tiempo.
22:00: Zinema.
Jaque al asesino.
Zuzendaria: Carl Schenkel. Aktoreak: Christopher Lambert, Diane Lane. 1991.
00:15: Tequila y Bonetti.
01:15: Telediario 3.
02:00: Se ha escrito un crimen.
03:30: Corazón de otoño. Errepikapena.
04:00: Telediario-4. Albistegia.

LA 2

06:00: Euronews.
06:30: A vista de pájaro. Navarra.
07:00: That's english.
07:30: Con mucha marcha.
10:15: Especial Disney con Nancy Kerrigan: sueños sobre hielo.
11:00: Zinema.
Organización Omega.
Zuzendaria: Robert Clouse. Aktoreak: Jeffrey Byron, Larry Cedar, Roy Kinnear. 1979.
12:30: Barrio sésamo.
13:00: Con mucha marcha.
15:10: Saber y ganar.
15:45: Txirrindularitza. Andaluziako itzulia.
16:45: Viviendo con felinos.
17:20: Al habla.
17:50: Hyakutake.
19:00: Un chapuzas en casa.
19:30: Loca comisaria.
19:55: Opera. Ta nnhäuser.
23:45: Los libros.
00:45: La mandragora. Erreportaia saioa.
01:45: Conciertos de Radio-3. Andy Changó.
02:15: Zinema.
A escape libre.
Zuzendaria: Jean Becker. Aktoreak: Jean-Paul Belmondo, Jean Seberg, Diana Lorys, Gert Frobe. 1964.
03:50: Amaiera.

TF1

05:55: Les anneés fac.
06:20: Les nouvelles filles d'a cote.
06:40: Météo.
06:45: TF1 Info.
06:55: TF1 Jeunesse.
07:20: TF1 Jeunesse.
11:20: 21 Jump Street. Telesaila.
12:15: Tac o tac.

12:20
Le juste prix.

Lehiaketa.

12:50: A vrai dire.
13:00: Le journal.
13:45: Lex feux de l'amour. Foiletoia.
14:45: 25° sud. Telesaila.
15:30: Cinq sur 51. Telesaila.
16:25: Extreme limite.
16:45: Medicopter. Telesaila.
17:40: Beverly Hills. Telesaila.
18:25: Exclusif.
19:05: Le bigdil.
20:00: Le journal.
20:50: Combien ça coute? Magazina.
23:10: Le droit de savoir.
00:30: Minuit sport.
01:20: TF1 Nuit.
01:35: Tres Chasse.
02:30: Reportages.
02:55: Les Aventures du jeune Patrickm Paccard.
03:50: Mode in France.
04:50: Musique.
05:00: Histoires naturelles.

FRANCE 2

05:55: La chance aux chansons.
06:30: Télématin.
08:35: Amoureuement votre. Foiletoia.
09:00: Amour, gloire et beauté. Foiletoia.
09:30: Les vacances de DKTV.
11:00: Flash Info.
11:05: Motus.
11:40: Les z'amours.
12:20: Pyramide.
12:55: Météo.
13:00: Le Journal.
13:40: Météo.
13:50: Derrick. Telesaila. Accident.
14:50: Soko. Telesaila. Potemkine vous salue bien
15:45: La chance aux chansons
16:35: Des chiffres et des lettres.
17:05: Cap des pins. Foiletoia
17:40: Rince ta baig-noire!
18:15: Friends.
18:45: Et 1, Et 2 Et 3!
19:20: Qui est qui?
19:55: Tirage du loto.
20:00: Le journal. Albistegia.
20:40: Météo.
20:55: L'Institut. Telesaila.
22:40: Ça se discute.
00:30: Le Journal.
00:50: Le cercle.
02:10: Mezzo l'info.
02:15: Emissions religieuses.
03:30: Portraits d'artistes contemporains.
04:05: Heyres d'info.
04:25: Transantarctica.
04:40: Outremers.

FRANCE 3

06:00: Euronews.
06:45: 1,2,3, Silex.
07:45: Les minikeums.
11:30: A table!
11:55: Le 12-13.
13:20: Keno.
13:25: Parole d'expert.
14:25: Mere eta fils.
14:55: Assemblée nationale.
16:00: Saga-Cities.
16:40: Les minikeums.
17:45: C'est pas sorcier.
18:20: Questions pour un champion.
18:50: Un livre, un jour.
18:55: Le 19-20.
20:00: Météo.
20:05: Cosby.
20:35: Tout le sport.
20:50: Des racines et des ailes. Magazina.
22:25: Soir 3. Albistek.
22:55: Futbola. .

23:20
Un siècle d'écrivains.

Jean Paulhan NRFko editorea eta zuzendaria eta idazleari buruzko dokumentala eskainiko dute gaur.

00:10: Guy Beart.
01:20: Nocturnales.
02:10: Amaiera.

A 3

06:25: Superfigters. Telesaila.
06:45: La bella y la bestia. Telesaila.
07:30: Club Megatrix. Ingrid Asensiok gidatutako umeentzako saioa.
09:25: Noticias.
09:30: El primer café. Gonbidatua: Emilio Olabarria.
10:30: La mañana de Rosa.
12:55: Los vigilantes de la playa. Telesaila.
14:00: Padres forzosos. Telesaila.
14:30: Cosas de casa. Telesaila.
15:00: Noticias.
15:50: El tiempo.
16:05: Sabor a ti.

19:05
Alta tension.

Constantino Romerok auzteztutako lehiaketa.

20:00: Los Simpson. Telesaila.
20:30: Impacto Tv.
21:00: Noticias.
21:50: El tiempo.
22:00: La parodia nacional. Telesaila.
23:55: Arevalo y CIA.
01:15: Noticias.
01:55: Zinema.
Autor, autor.
Zuzendaria: Arthur Hillier. Aktoreak: Al Pacino, Dyan Cannon, Tuesday Weld. 1982.
03:50: Televenta.

T 5

05:45: Avance de programación y espacios promocionales.
06:00: Informativos Telesinco. Albistegia.
10:00: Autopista hacia el cielo. Telesaila.
11:00: Cocina con fundamento.
11:15: Día a día. Maria Teresa Camposek aurkeztutako saioa.
14:00: El juego del eurromillón.
14:30: Informativos Telesinco. Albistegia.
15:25: Al salir de clase. Telesaila.
16:00: Zinema.
Semilla de maldad.
Zuzendaria: Nikolai Müllerschön. Aktoreak: Uschi Glas, Sandra Speichert, Gerd Silberbauer. 1997.
18:00: Diagnóstico asesinato. Telesaila.
19:00: Ana. Ana Garcia Lozanok aurkeztua.
20:00: El Super. Historias de todos los días. Telesaila.
20:30: Informativos Telesinco. Albistek.
21:30: Telecupón.
21:35: El informal.
21:50: Ellas son así.
23:30: Crónicas marciales. Telesaila.
01:30: Informativos Telesinco. Albistek.
02:00: Infocomerciales.
03:00: Murder One. Telesaila.
04:00: Chips. Telesaila.

M 6

06:10: Boulevard des clips.
08:00: M6 express.
09:05: M6 boutique.
10:50: M6 kid.
11:55: Meteo.
12:00: Ma Sorciere bien-aimée.
12:35: La petite maison dans la prairie.
13:30: M6 Kid.
17:05: Des clips et des bulles.
17:40: Fan de.
18:05: Sports evenement.
18:25: Lois et Clark.
19:20: Maries Deux enfants.
19:54: 6 Minutes.
20:10: Notre belle famille.
20:40: Une journée avec...

20:50
Le Mensonge.

Telefilma..

23:30: Ally Mcbeal.
23:20: Le pingouin.
00:10: Les Moments de verite.
01:55: Boulevard des clips.
02:55: Sports evenement.
03:20: Freqenstar.
04:35: Des clips et des bulles.
05:00: Turbo.
05:25: E = M6.0

CANAL + [e]

06:59: Especial Canal +.
07:55: Pim, pam, plus.
10:40: Zinema: Hercules & Sherlock. 12:05: Zinema: La princesa Cisne.. 13:30: Los 40 principales. 14:00: Más deporte. 14:55: Redacción. 15:00: El secreto de Veronica. 15:30: Documental. 100 fotos del siglo XX. 15:37: Michael Laudrup. Dokumentala. 16:30: Zinema: Con Air. 18:20: Zinema: The Phantom. el hombre enmascarado. 20:05: Los lios de Caroline. 20:30: Lo+ Plus. 21:25: Contrarreloj. 21:30: Redaccion. 21:52: Las noticias del guinfol. 22:00: Michael Hayes. 22:45: Zinema: Beaumarchais el insolente. 00:23: Zinema: Luna Park 02:09: Pieza extra. 03:05: NBA.

CANAL + [f]

07:00: Flash Info. 07:05: ABC News. 07:25: Le journal de l'emploi. 07:30: Teletubbies.
07:55: Ça cartoon. 08:20: La legende de Calamity Jane. 09:00: Zinema: La fille qui en savait trop. 10:20: Profession poubellologue. 10:45: Zinema: Le signe du singe. 12:30: Un autre journal. 13:30: Le journal de l'emploi. 13:35: Le ouistiti, le boa et la mygale. 14:30: H. 14:55: Blague a part. 15:25: Spin city. 15:45: Decode pas Bunny. 16:15: Toonsylvania. 16:35: C+ Cléo. 18:30: Nulle part ailleurs. 20:30: Le journal du cinema. 21:00: Zinema: Coup de foudre et consequences. 22:45: Zinema: Les 101 dalmatiens. 23:55: South park. 00:20: Spin city. 00:45: Zinema: Homere la dernière odysse. 03:00: La nymphomane impariale. 04:25: Buud Yam.

LA CINQ

05:30: Les amphis de la cinquième. 06:25: Méthode Victor. 06:45: Ça tourne Bromby. 08:00: Au nom de la loi. 08:30: C'est mercredi. 11:10: Dans les montagnes Shan de Birmanie. 12:05: La vie au quotidien. 12:20: Celulo. 12:50: 100 % question. 13:15: La vie au quotidien. 13:30: Le journal de la sante. 13:45: Le fugitif. 14:40: T.A.F. 15:10: En juin, ce sera bien... 17:00: Au nom de la loi. 17:30: 100 % question. 18:00: Le cinémea des effets speciaux. 18:20: Meteo. 18:30: Le monde des animaux.

ARTE

19:00: L'annee du Boeuf de feu (1/2). 19:50: Arte info. 20:15: Le reportage. 20:45: Histoire d'une extreme droite. Dokumentala. 22:35: Les 100 photos du siècle. 21:45: Naples chante la lune rouge. 22:40: Gerard souzay. 23:15: Otto Preminger. 00:15: Dial H-i-s-t-o-r-y. 01:25: Zinema: La fourmilliere. 02:55: Amaiera.

Jon Alonso
'Bertatik
bertara'-n

ETB1 • 21:05ean

Jon Alonso idazlea elkarrizketatuko du Andoni Aizpuruk. Joan den astean atzeratu behar izan zuten elkarrizketa.

gaurko filmak Ane Muñoz

■ AUTOR, AUTOR.

Al Pacino luxuzkoaren luzi-mendurako sortu zuten melodrama atsegin, hunkigarri eta gozagarri hau. Antzerkigile baten eguneroko bizimodua islatzen du; emazteak utzi berri du Pacino protagonista, eta, aurrerantzean, hark zaindu beharko ditu seme-alabak, etxean geratu baitira.

■ ORGANIZACION OMEGA.

Intrigazko film zahar honek zientzialari garrantzitsu baten bahiketaren inguruko istorio arrunt samarra kontatzen du. Agente estatu batuar batek, Londresen oporrak igarotzen ari dela, bahiketa horren berri izango du, eta ikerketaren ardura bere gain hartzea erabakiko du. Aktoreak ez dira oso ezagunak, baina txukun dabilta Robert Clouse zuzendari handiaren aginduetara.

■ A ESCAPE LIBRE.

Jean Becker frantziarrak, Jacques Becker ospetsuaren semeak, Godarden *A bout de souffle* zoragarriko bikote protagonista bildu zuen intrigazko film poliziako zuzen hau filmatzeko: Belmondo eta Jean Seberg aktoreek osatzen dute bikote hori. Beckerrek hainbat aktore ezagunez inguratu zituen; esaterako, Fernando Rey espainiarrari rol txiki bat eskaini zion. Argazkilari susmagarri batzuen ingurukoa da. Oso berandu emango dutenez, gauzaleei soilik gomendatuko diet, ez baita grabatzailea mar txan jartzeko bezain interesgarri.

■ RUMBO AL OESTE.

Phil Karlsonen B mailako *western* ugari zuzendu ditu: horien artean, gauean emango duten film zahar hau. Armadako sendagilea indioen komunitate batera abiatuko da, izurriteak eraginda gaixorik dauden indioak sendatzeko. Ez da film handia, baina erraz eta gustura ikusten da.

ARTXIBOKOA

Melvyn Douglas eta Paul Newman, *Hud, el más salvaje entre mil* filmean.Paul Newman ederra
eta Hud basati maitemindua

■ **HUD, EL MAS SALVAJE ENTRE MIL.** Martin Ritt ezagunak behin baino gehiagotan erakutsi du gustukoa duela Paul Newman aktorea; izan ere, maiz aritu dira elkarlanean. Goizerako iragarri duten film hau ez da nabarmena elkarrekin egindako lan guztien artean, baina, hala eta guztiz ere, gomendagarri deritzot. *Western* txukun eta entretenigarria duzue. Oscar bat baino gehiago jaso zuen: zuri-beltzeko argazki landua saritu zuten, adibidez; nabarmentzeko modukoa baitu, beste elementuen artean. Patricia Neal eta Melvyn Douglas izarrek, halaber, sari bana jaso zuten, bigarren mailako antzezpen txukunengatik. Izenburuan aipatzen den Hud gazte basatia Newmanek antzeztan du; Alma ederrarekin maiteminduta dago, baina emakumea ez da nolanahikoa, eta harreman zaila izango da.

Hud, el más salvaje entre mil

♦ ♦ ♦

1963, Martin Ritt 10:15 ETB2

Organización Omega

♦ ♦

1979, Robert Clouse 11:00 La2

Semilla de maldad

♦ ♦

1997, Nikolai Müllerschön 16:00 T5

Coup de foudre et conséquences

♦ ♦

1996, Andy Tennant 21:00 C+ (f)

Jaque al asesino

♦ ♦

1991, Carl Schenkel 22:00 TVE1

Beaumarchais, el insolente

♦ ♦

1995, Edouard Molinaro 22:45 C+ (e)

Luna park

♦ ♦ ♦

1992, Pavel Lounguine 00:23 C+ (e)

Rumbo al Oeste

♦ ♦ ♦

1954, Phil Karlson 00:40 ETB2

Autor, Autor

♦ ♦ ♦

1982, Arthur Hiller 01:55 A3

A escape libre

♦ ♦ ♦

1964, Jean Becker 02:15 La2

♦ TXARRA

♦ ♦ ESKASA

♦ ♦ ♦ BALEKOA

♦ ♦ ♦ ♦ ONA

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ BIKAINA

ETB 1

06:30: Bertatik Bertara.

07:10: **Superbat.** Marrazki bizidunak eta telesailak. 'Superheroiak', 'Mamu harri-pariak', 'Kapitain Planet', 'Pottokiak', 'Martitzeko motosa-guak', 'Mutanteen liga'.

09:30: **Mendeari begira.** Dokumentala.

10:35: **Goenkale.**11:15: **Ikusgela.**

12:15: Bertatik Bertara.

12:55: **Iparraldearen orena.**13:05: **Superbat.**13:30: **Gaur Egun.**14:20: **Txirrita.**14:40: **Goenkale.** Telesaila.15:25: **Hamaika korapilo.**

17:00: **Ezti biltzaileak.** Dokumentala.

17:30: **Iparraldearen orena.**17:40: **Superbat.**

Ikusgela, 'Candy Candy', 'Ninja dordokak', 'Supernet, Euskaraokea, Superrak.

20:00: **Gaur egun.**20:50: **ETB kirolak.**

21:05: Bertatik Bertara.

21:45: **Goenkale.**

22:35: **Futbola: Errege kopa.** Laburpenak.

00:30: **Algara.**01:30: **Bakarrik.**

03:00: **Gure lanbide zaharrrak.**

03:30: **Penelope enea.** Telesaila.

04:00: **Nire bi aitak.** Telesaila.04:25: **Gizon traketsak.**04:50: **Axut.** Errepikapena.05:15: **Ikusgela.**

05:45: **Euskal pintore eta eskultoreak.**

06:50: **Irabazteko jaiak.** Dokumentala: 'Eyal eta Hasaken untziak'.

ETB 2

07:50: **Europa, Europa.**08:05: **Del país de los vascos.** Telesaila.08:30: **Adderly.**09:20: **El show de Jeff Foxworthy.**09:45: **Forum.**10:15: **Zinema.****Hud, el más salvaje entre mil.**

Zuzendaria: Martin Ritt. Aktoreak: Paul Newman, Melvyn Douglas, Patricia Neal. 1963.

12:10: **A mediodía.**12:30: **La cocina de Pedro Subijana.**12:45: **Pacific blue.**13:35: **La botica de la abuela.**14:00: **Información territorial.** Albistegia.14:28: **Teleberri.**15:20: **ETB kirolak.**15:50: **Lo que faltaba.**18:25: **Bugs: operaciones especiales.**19:20: **Pacific Blue.**20:05: **Todo o nada.**20:58: **Teleberri.**22:00: **007 en Euskadi: licencia para rodar.** Saio berezia.22:55: **Brooklyn sur.** Telesaila.23:45: **Maité.** Telesaila.00:40: **Zinema.**

Rumbo al Oeste. Zuzendaria: Phil Karlson. Aktoreak: Robert Frabcis, Donna Reed, May Wynn. 1954.

02:05: **Euskal Herriko film laburrak.** 'Luis-mi', 'Road Movie'.

02:25: **Lo que faltaba.**04:55: **Forum.** Errepikapena.05:25: **Amaiera.**

irratia ♦

Arrate Irratia: FM 87.7 • Bizkaia Irratia: FM 102.6 • Bilbo Hiria: 96.0. • Euskadi Irratia: OM 1.161 • Euskalerria Irratia: FM 91.4 • Herri Irratia: FM 99.8 / OM 1224 • Gure Irratia: FM 106.6 • Irulegiko Irratia: FM 91.08 • Segura Irratia: FM 89.2 • Xiberoko Botza: FM 88.8 • Xorroxin Irratia: FM 107.5.

Herri Irratia. *Komatxo* artean literatur saioan, Jose Luis Otamendi elkarrizketatuko du Garikoitz Berasaluzek. *Bakarrik bahago neguan* liburua idatzi du Otamendik, eta izen bereko errezitaldia eskaintzen ari da. Lan horri buruz ariko dira gaurko saioan. Horretaz gain, *Telefonoaren postontzian* atalean, Antton Gomez izango da gonbidatua, eta entzuleek egindako galde-

ren atalean, berriz, Luis Fernandez kazetaria eta idazlea ariko da erantzuten.

Euskadi Irratia. Jesus Foruria, Lander Etxebarria, Fernando Fantoba eta Nerea Antia gai sozialen inguruan ariko dira, goizeko 08:45etatik aurrera, *Goizean behin* saioan. 09:30etan, Iñaki Linazasorori egingo diote eguneko galdera: *Zenbat aldiz begi-*

ratuko diozu gaur erlojuari?. 10:00etan, Joseba Tapia iritsiko da asteko musika lezioa ematera, eta, gero, Tomas Uribetxebarria Bizkaiko Kultura diputatuarekin hitz egingo dute, ostiralean Euskalduna jauregia inauguratuko dutela eta. Aitor Agirregabiria haurrarekin ere hitz egingo dute, Getxon ibilaldi birtuala egiteko aukera ematen duen web orri bat egin baitu.

Gomazko gurpilak dituen tren

■ Azpeitiko Burdinbidearen Euskal Museoan egongo da ikusgai hilaren 28ra arte

GAUR EGUN, ziurrenik sinesgaitza da gomazko gurpilak dituen tren batean pentsatzea. Alta, garai batean, 1929an hain zuzen, Andre Michelinek izan zuen ideia hori. Trenaren astinduekin lorik ezin egin zuelako asmatu omen zuen Michelinek horrelako automotore bat. Baina badirudi, urte horretan mundu osoan hedatua zegoen krisia zela-eta bere produktuei irtenbidea emateko saialdi bat besterik ez zela izan. Garai hartan Frantziako kolonia ziren lurraldeetan soilik izan zuen arrakasta. Izatez, egun Azpeitian dagoena Madagaskartik ekarria da. Herri horretan oraindik ere martxan dira horrelako tren bi, turismo jardueran. Azpeitian matxan ez baina ikusgai da egunotan.

«Inoiz ikusi dudana trenik arraroena da hau», esan du Juanjo Olaizolak, Azpeitiko Burdinbidearen Euskal Museoeko zuzendariak. «Lehenengo aldia da horrelako automotore bat Frantziatik kanpo erakusten dena. Michelingo ordezkariek ez digute inolako oztoporik ezarri ekartzeko orduan».

Lasarten eta Gasteizen daude Michelin lantokiak daude, eta Olaizolak azaldu duenez, «haiei ere komeni zaie tren hau hona ekartzea».

Hala ere, gurpilezko trenaz gain, beste tren garantzitsu batzuk ere badaude burdinbidearen museoan, Olaizolak dionez: «Esate baterako, Espainiako Estatuan dauden lurrin makina nahiz lokomotora elektriko zaharrenak ditugu. Guztira 70 tren daude, gutxi gorabehera, eta haietatik 50 zaharberriturik».

Tren itxura baino gehiago, autobusarena

Itxuraz, bai kanpotik eta bai gidatzeko mekanikari dagokionez, autobus baten antz handiagoa du trenarena baino. Gurpilek, autobus batek bezalaxe dute zulatzeo arriskua. Hori dela eta, ordezko gurpilak ere badaramatza badaezpada, eta, zulatua saihesteko, trenbidea garbitze-

Tren bitxia da Michelin enpresaren gomazko gurpilduna.

GARI GARAIALDE

ko bi palatxo dauzka trenak aurrealdean. Hala ere, Michelineko kideek esana egia bada, milioi bat kilometro eginda ere zulatutik izan ez zuen tren da.

Tren arin-arina dela esan du Olaizolak: «Michelin-ik ez duen Michelin tren da, oso arina baita. Arintasun honek badu zergatia: tren astuna balitz gomazko gurpilak lehertu egingo zirakeen. Garai hartako trenen erreparatur gero, edozein trenek 30 tonatik gorako pisua zuen. Tren

honek, berriz, 6 tona eta erdi inguruko pisua du. Trenaren xehetasunik txikiena ere arindua dago».

Trenaren arinak eta gomazko gurpilek badute abantailarik. Orduko hartako trenbideen eta trenen ezaugarriak kontuan hartuta, izugarriko mugimendua sumatzen zuten haientan bidaiatzen zutenek. Oztopo horiek gaitzen zituen tren arin honek, eta oso erosoan zuten hor bidaiatzea. Bestalde, abiadura, aldapak igozteko gaitasuna eta balaztaketa ere aipagarriak ditu. Oztopoak ere bazituen: garestia zen, gastuak ere hala-koxeak izaki.

Tren hori ikusteko aukera hilaren amaiera arte dago Azpeitian. Ondoren, Nizara eramango dute, nazioarteko erakusketa batean ikusgai izango baita han.

Igor Aramendi

AZPEITIA

kasu!

► Alkoholemia egitera etxera

Kataluniako Justizia Auzitegi Nagusiak 16 eguneko lan eta soldata uztea ezarri dio Bartzelonako udaltzain bati. Epaituaren bertsioaren arabera, A.L.T.-ren etxera joan zen, aurretik gaizki gidatzen zuela ikusia zuelako; hainbat arazo saihestearren, alkoholemia proba egin eta ateratzen ez uzteko joan omen zitzaion etxera. Goizeko 05:37an izan zen hori.

► Taxia doan

Jende askok bidaiatzen du ordaindu gabe. Zorte pixka batekin, iristen da nahi duen lekuraino. Hala ere, zaila da taxia hartu eta ordaindu gabe alde egitea. Bacari C. izeneko pertsona batek (31 urte), Granadan taxia hartu eta Bartzelonaraino joan ondoren, ezin zuela ordaindu esan zion taxi gidariari, ez zuelako sosik ere. Bidaiaren gastua 80.000 pezetakoa zen. Guardia Zibilak atxilotu zuen diru hori estafatzeaz kargu hartuta.

► Oilarrak auzitara

«Hiru tenoreak» esaten diete A.M.G. emakumearen oilarrei Castrillo herrian (Asturias). Inguruan bizi den bikote batek salatu du andrea: goizeko 02:00etan kukurrukuka hasten omen dira oilarrak, eta ordu erdiro «erloju baten antzera» jotzen omen dute, gau eta goiz. Istiluak sortu ditu gertaera honek, bitan banatu baitu herria.